

Chulalongkorn University

Chula Digital Collections

Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD)

2020

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของ
นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออก

อมรพิมล นิกชัยภูมิ

คณะครุศาสตร์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd>

Part of the [Curriculum and Instruction Commons](#)

Recommended Citation

นิกชัยภูมิ, อมรพิมล, "แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก" (2020). *Chulalongkorn University Theses and
Dissertations (Chula ETD)*. 3946.

<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/3946>

This Thesis is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for
inclusion in Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD) by an authorized administrator of
Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

น.ส.อมรพิมล นิกชัยภูมิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES OF SCHOOL-BASED CURRICULUM MANAGEMENT TO ENHANCE
CHARACTERISTICS FOR OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL STUDENTS IN EASTERN
ECONOMIC CORRIDOR AREA

Miss Amonpimon Nuekchaiyaphoom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

Department of Curriculum and Instruction

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2020

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริม
	คุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง
	การศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
โดย	น.ส.อมรพิมล นิกชัยภูมิ
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาธิณี ตรีวีร์บุญ)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า)
..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์)

อมรพิมล นิกชัยภูมิ : แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก. (GUIDELINES OF SCHOOL-
BASED CURRICULUM MANAGEMENT TO ENHANCE CHARACTERISTICS FOR OPPORTUNITY EXPANSION
SCHOOL STUDENTS IN EASTERN ECONOMIC CORRIDOR AREA) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ยศวีร์ สายฟ้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และ 3) เสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 466 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนี Modified Priority Need Index (PNI_{modified}) หาค่าความต้องการจำเป็น ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 21 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ (1) คุณลักษณะของนักเรียนมี 2 ลักษณะ คือ 1. คุณลักษณะขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการจัดการส่งเสริมโดยทั่วไป ได้แก่ 1.1) มีความรู้ในระดับขั้นพื้นฐาน สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ 1.2) มีความรับผิดชอบ ความขยัน ความอดทน ซื่อสัตย์ ทัศนคติที่ดี และใฝ่เรียนรู้ 1.3) ปฏิบัติงานตามคำสั่ง เข้าใจวัฒนธรรมองค์กร และทำงานตามเวลาที่กำหนด 1.4) สามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ 2. คุณลักษณะเฉพาะ เป็นคุณลักษณะที่เป็นที่ต้องการของแรงงาน และต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะเหล่านี้เพิ่มเติม ได้แก่ 2.1) การใช้เครื่องมือช่างขั้นพื้นฐาน 2.2) การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน 2.3) มีความรู้ทางด้านช่าง ซ่อมแซมอุปกรณ์อย่างง่ายได้ 2.4) จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย มีความรู้ด้านการตลาดขั้นพื้นฐาน 2.5) สื่อสารภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษได้ 2.6) ความสามารถทางด้านการฝีมือ (2) สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารวิชาภาษาไทย และส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ขั้นพื้นฐานมากที่สุด ด้านที่พบการปฏิบัติน้อยที่สุด คือด้านการให้ความรู้เฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมและอาชีพ และการพัฒนาองค์ความรู้นักเรียนทางด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารวิชาภาษาไทย และการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ระดับขั้นพื้นฐาน (3) แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีองค์ความรู้ในด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม และฝึกทักษะทางด้านอาชีพต่าง ๆ

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา 2563

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5983906527 : MAJOR CURRICULUM AND INSTRUCTION

KEYWORD: EASTERN ECONOMIC CORRIDOR, SCHOOL-BASED CURRICULUM MANAGEMENT, OPPORTUNITY
EXPANSION SCHOOL

Amonpimon Nuekchaiyaphoom : GUIDELINES OF SCHOOL-BASED CURRICULUM MANAGEMENT TO ENHANCE
CHARACTERISTICS FOR OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL STUDENTS IN EASTERN ECONOMIC CORRIDOR AREA.

Advisor: Asst. Prof. YOTSAWEE SAIFAH, Ph.D.

This research aimed to 1) study the basic characteristics of school students to expand educational opportunities in the Eastern Economic Corridor 2) to study the current state of the school curriculum management of the school to expand educational opportunities in the Eastern Economic Corridor and 3) propose guidelines for the management of the school curriculum, expanding opportunities in the Eastern Economic Corridor. It is a research method. It consists of quantitative research. The tool used for data collection was a questionnaire. Data was collected from 466 administrators, teachers, personnel in educational expansion schools in the Eastern Economic Corridor using a specific sampling method. The data was analyzed using mean and standard deviation and using Modified Priority Need Index (PNI_{modified}). In terms of qualitative research Using interview methods and group discussions from 21 key informants, the data was analyzed by content analysis.

The research results can be summarized as follows: (1) The basic characteristics of students can be divided into 2 attributes: 1. Basic features This is a feature that appears in the Basic Education Core Curriculum and the schools expanding educational opportunities have general promotion arrangements, include 1.1) Knowledge at the basic level. Able to speak and write, communicate in both Thai and English. 1.2) Responsibility, diligence, patience, honesty, positive attitude, and diligence. Understand corporate culture and work according to the specified time 1.4) can think analyze and solve immediate problems. 2. Specific features It is a desirable attribute of labor and must provide instruction to further enhance these features. include 2.1) Basic knowledge of mechanics use 2.2) Basic computer knowledge 2.3) Knowledge of technicians. Easy equipment repair. 2.4) Able to create income and expenditure accounts. And basic marketing knowledge. 2.5) Can write and speak in foreign languages other than English. 2.6) Ability in crafts. (2) The current state of the school curriculum management, it was found that the school was working to provide students with the ability to communicate in Thai. And encourage students to have the most basic knowledge of the side that finds the least action. Is the field of providing knowledge specific to the industry and profession and the development of knowledge of students in innovation and technology used in industrial plants. The point that should be of greatest importance is to promote students to be able to communicate in Thai and promoting students to have basic knowledge. Students should be encouraged to acquire knowledge of industry and new technologies applied in industrial plants. And practice various professional skills.

Field of Study: Curriculum and Instruction
Academic Year: 2020

Student's Signature
Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จากความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยด้วยความมีเมตตา และความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาโรณี ตริวัณณู ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม นิลพันธุ์ กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น และให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัยนี้ให้สำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อมณูญ คุณแม่สุรีพร นิกชัยภูมิ คุณยายประเสริฐ สารขัง และครอบครัวอันเป็นที่รักที่เข้าใจ เป็นกำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา ขอบคุณเวลาและโอกาสที่ทำให้ผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ขอขอบคุณน้องๆ เพื่อน ๆ นิสิตสาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยมิตรทุกคน ที่ให้คำแนะนำ กำลังใจ ความห่วงใย และคอยช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อมรพิมล นิกชัยภูมิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย.....	9
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	9
1.5 คำจำกัดความที่ใช้.....	11
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
2.1 หลักสูตรสถานศึกษา.....	14
2.2 การนำหลักสูตรไปใช้.....	20
2.3 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	23
2.4 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	26
2.5 ข้อมูลพื้นฐานของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC).....	28
2.6 การสังเคราะห์คุณลักษณะและความสามารถของแรงงานและผู้ประกอบการตามความต้องการด้านอาชีพในบริบทพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	37

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
3.1 การศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก.....	55
3.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับการให้ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	62
3.3 การนำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก.....	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
4.1 ผลการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก.....	80
4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	95
4.3 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก.....	130
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	139
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	140
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	154
5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	166
5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	166
บรรณานุกรม.....	167
ภาคผนวก.....	172
ภาคผนวก ก	173
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	173
ภาคผนวก ข	176

ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและขอความร่วมมือในการวิจัย	176
ภาคผนวก ค	182
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	182
ประวัติผู้เขียน	194

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ความต้องการแรงงานในด้านต่าง ๆ ในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	4
ตารางที่ 2 ความต้องการแรงงานในด้านต่าง ๆ ในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	38
ตารางที่ 3 ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้งานแรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน	40
ตารางที่ 4 ลักษณะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งงานที่สำคัญในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน	42
ตารางที่ 5 ลักษณะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งงานที่สำคัญในอุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปอาหาร	46
ตารางที่ 6 สังเคราะห์คุณลักษณะและความสามารถพื้นฐานของแรงงานที่เป็นที่ต้องการในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก	48
ตารางที่ 7 จำนวนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	63
ตารางที่ 8 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นจังหวัด	65
ตารางที่ 9 ประเด็นการปรับแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ	68
ตารางที่ 10 สรุปผลวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ, แรงงาน ในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	85
ตารางที่ 11 การจัดกลุ่มคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	90
ตารางที่ 12 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	95
ตารางที่ 13 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	98
ตารางที่ 14 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร	100

ตารางที่ 26 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการนำหลักสูตรไป
ใช้..... 126

ตารางที่ 27 สรุปการจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 7 ด้าน.. 128

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	25
ภาพที่ 2 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	34
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	54
ภาพที่ 4 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐาน ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 138	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันโลกของเราเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี ซึ่งทำให้เราต้องปรับตัวเพื่อเตรียมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลในอนาคต ในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้โครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนไป จากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมเป็นเศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาอาศัยเทคโนโลยีในการพัฒนามากขึ้น ประกอบกับในอนาคตอีก 20 ปีข้างหน้า สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีความเสี่ยงและความท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยี สินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบ ในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชีย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ต้องมีการพัฒนาประเทศให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงให้มากที่สุด โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาดังแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยมีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกอุตสาหกรรมมีขนาดใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้น และสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับที่สูงขึ้น อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร แหล่งท่องเที่ยว และการบริการด้านสุขภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) จากการพัฒนาเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น ลดอัตราคนยากจน ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีสวัสดิการที่ครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานี้ทำให้ประเทศไทยมีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่าง

ประเทศไทยกับนานาประเทศเกิดเป็นช่องทางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยให้ก้าวหน้ามากขึ้น

การที่ประเทศไทยจะสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งหาโอกาสในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์ศักยภาพของประเทศ และจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ มาร่วมกันทำงานเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศให้ขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่วางเอาไว้ ซึ่งร่างกรอบยุทธศาสตร์ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศไทยไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม โดยได้กำหนดกรอบแนวทางในการพัฒนาในระยะ 20 ปี ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ คือ 1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพคน 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

จากกรอบแนวทางการพัฒนาทั้ง 6 ยุทธศาสตร์นั้น เห็นได้ว่ารัฐบาลต้องการเน้นให้ประเทศพัฒนาไปอย่างยั่งยืนโดยใช้ปัจจัยหลายอย่างเป็นตัวเกื้อหนุน หนึ่งในนั้นก็คือการเติบโตของเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยอุตสาหกรรมในประเทศเป็นอย่างมาก ดังที่ปรากฏในยุทธศาสตร์ที่ 2) ยุทธศาสตร์ด้านความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งรัฐบาลต้องการผลักดันประเทศให้มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ มาพัฒนาอุตสาหกรรม เป็นการสร้างความมั่งคั่งให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้จากทั้งภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตและเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้ง การคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ จึงได้มีนโยบายหรือโครงการที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจตามมากมาย หนึ่งในนั้นก็คือ โครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) ซึ่งเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายในการใช้พื้นที่ภาคตะวันออกซึ่งเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมของประเทศ ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัด

ระยอง ในการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมให้เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย (Chandler, 2018) และในปีพุทธศักราช 2561 ก็ได้มีการเปลี่ยนชื่อเรียกเป็น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พระราชกฤษฎีกา, 2561)

ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) หมายถึง เขตพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 3 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง รวมไปถึงเขตจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีการพัฒนาศักยภาพทางด้านอุตสาหกรรม ด้วยการพัฒนาความพร้อมในด้านระบบขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน อำนวยความสะดวกต่อการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการ การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและพัฒนาศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจจนถึงขีดสุด และเป็นการต่อยอดจากอีสเทิร์นซีบอร์ดเป็นซูเปอร์อีสเทิร์นซีบอร์ด เน้นการลงทุนใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่เรียกว่า First S-curve (1.ยานยนต์สมัยใหม่ 2.อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 3.การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 4.การแปรรูปอาหาร 5.เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ) และ New S-curve (6.หุ่นยนต์ 7.การบินและโลจิสติกส์ 8.เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ 9.ดิจิทัล 10.การแพทย์ครบวงจร) สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 เพื่อให้อุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นเครื่องจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เติบโตระยะยาว การนำยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของภาคตะวันออกของไทยโดยเฉพาะใน 3 จังหวัดสำคัญที่อยู่ในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษในหลายด้าน เช่น ด้านสังคม วัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งคนในท้องถิ่นบริบทระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกต้องปรับตัวเพื่อให้เข้ากับบริบทพื้นที่ของตนตามความต้องการแรงงานของผู้ประกอบการ มีการปรับเปลี่ยนอาชีพดั้งเดิมและส่งเสริมให้บุตรหลานของตนเข้าเรียนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของแรงงานมากขึ้น ซึ่งจากข้อมูลความต้องการแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรม First S-curve และ New S-curve ในปีพุทธศักราช 2560 พบว่า ในแต่ละจังหวัดที่อยู่ในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีความต้องการแรงงานในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 1 ความต้องการแรงงานในด้านต่าง ๆ ในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

จังหวัด	ลำดับความต้องการแรงงาน/คน
1. ชลบุรี	1. ยานยนต์และชิ้นส่วน 2. ท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น สปา 3. อุตสาหกรรมการผลิต 4. ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคม 5. ก่อสร้าง
2. ระยอง	1. ปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. นวัตกรรมทางอาหาร เกษตรแปรรูป เทคโนโลยีชีวภาพ 3. ยานยนต์และชิ้นส่วน 4. หุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม 5. พลังงานไฟฟ้า
3. ฉะเชิงเทรา	1. นวัตกรรมทางอาหาร เกษตรแปรรูป และแปรรูปอาหาร เทคโนโลยีชีวภาพ 2. ยานยนต์และชิ้นส่วน 3. อุตสาหกรรมวัสดุ 4. ธุรกิจค้าปลีก/บริหารธุรกิจการค้า 5. ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

CHULALONGKORN UNIVERSITY
(กระทรวงอุตสาหกรรม, 2560)

จากตารางข้อมูลอันดับความต้องการแรงงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกดังกล่าว จะเห็นว่า แรงงานที่ต้องการส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีลักษณะเฉพาะ ที่ต้องอาศัยการเรียนเฉพาะทางจึงสามารถประกอบอาชีพตามความต้องการแรงงานนี้ได้ เช่น แรงงานด้านยานยนต์และชิ้นส่วน แรงงานด้านปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ แรงงานด้านหุ่นยนต์ ฯลฯ ผู้ที่เข้ามาประกอบอาชีพเหล่านี้ได้จะต้องมีจุดเน้นที่สำคัญทักษะในการทำงาน เช่น

1. มีความรู้ทางวิศวกรรมแขนงต่าง ๆ เช่น เคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ
2. มีทักษะทางด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี สามารถเข้าถึงข้อมูล วิเคราะห์ ประเมิน และเลือกใช้ข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. มีทักษะด้านชีวิตและการทำงาน คือมีความยืดหยุ่นปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นตัวของตัวเอง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ มีความรับผิดชอบ และมีภาวะผู้นำ

ประกอบกับการประชุมเพื่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดระยอง ได้ระบุคุณลักษณะของแรงงานและเจ้าของธุรกิจ/สถานประกอบการที่มีประสิทธิภาพ ไว้ในเอกสารประกอบการประชุมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง (2560) ไว้ว่าลักษณะของแรงงานและเจ้าของธุรกิจ/สถานประกอบการที่ควรมี คือ มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความอดทน มีความซื่อสัตย์จริงใจ มีระเบียบวินัย มีความละเอียดและสำนึกผิด รู้จักสิทธิ หน้าที่ของตนเอง เคารพกฎเกณฑ์และระเบียบในหน่วยงาน มีสุขภาพกายและใจดี มีมนุษยสัมพันธ์ และรู้จักแสวงหาข้อมูลข่าวสาร อีกทั้งแนวโน้มความต้องการแรงงานในเขตพื้นที่ EEC มากกว่าจำนวนกำลังแรงงานที่สามารถผลิตได้ ผลประมาณการของมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง คาดการณ์ว่าเมื่อมีการพัฒนาเขตพื้นที่ EEC จะมีกำลังแรงงานทั้งประเทศเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 3.5 แสนคน ในขณะที่ความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 4.2 แสนคน โดยจังหวัดในพื้นที่ EEC จะมีกำลังแรงงานเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 4.4 หมื่นคน น้อยกว่าความต้องการแรงงานที่เฉลี่ยเพิ่มขึ้นปีละ 5.4 หมื่นคน ดังนั้น จะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มที่ความต้องการแรงงานจะเพิ่มสูงขึ้นจนกำลังแรงงานที่มีไม่สามารถตอบสนองได้อย่างเพียงพอ (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2561)

เมื่อแนวโน้มความต้องการแรงงานเพิ่มมากขึ้น และความต้องการของแรงงานและผู้ประกอบการ มีจุดเน้นด้านคุณลักษณะและทักษะเฉพาะ สถาบันทางด้านการศึกษาจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้กับนักเรียนเพื่อให้มีทักษะที่สำคัญและจำเป็นที่จะสามารถนำไปใช้ในการทำงานในอนาคตได้ ซึ่งนอกเหนือจากคุณลักษณะข้างต้นแล้ว เขตพื้นที่ในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นบริบทที่ต้องการให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกมาแล้วมีคุณลักษณะที่พิเศษจากบริบทอื่น เช่น มีความสามารถด้านอาชีพทางอุตสาหกรรม วิศวกรรม เทคโนโลยี เป็นต้น เพื่อที่จะได้นำมาเป็นแรงงาน ผู้ประกอบการ ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมพิเศษเหล่านี้ได้ รวมทั้งผู้เรียนต้องมีคุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพอีกด้วย หลักสูตรที่นำมาใช้ในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนี้จึงควรต้องส่งเสริมคุณลักษณะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในอนาคตให้กับผู้เรียน

ด้วยการผสมผสานเนื้อหาสาระหลายๆ ศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นหลักสูตรที่สามารถนำมาใช้กับ ผู้เรียนในบริบทนี้ รวมทั้งหลักสูตรนี้จะต้องเน้นในเนื้อหาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้นักเรียน เกิดทักษะที่จะใช้ในการทำงานและเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการในอนาคต เพราะหลักสูตร การศึกษา ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนเรียนรู้ให้กับ นักเรียนในโรงเรียน ว่าควรจะจัดการเรียนเรียนรู้ไปในทิศทางใด

ในปัจจุบันหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่นำมาใช้ในสถานศึกษา คือ หลักสูตรแกนกลาง โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานเป็นผู้จัดทำ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาทุกแห่งในประเทศไทยยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนทั่วประเทศ ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยหลักสูตรแกนกลางฯ ได้กำหนด สมรรถนะและคุณลักษณะนักเรียนเมื่อจบการศึกษาไว้อย่างชัดเจนว่านักเรียนจะต้องมีสมรรถนะ 5 ด้าน คือ มีความสามารถในการสื่อสาร มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และได้ระบุคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของนักเรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้อีก 8 ประการ คือ มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะต้อง จัดทำหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาได้ ประกาศใช้ และให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยที่นักเรียนเมื่อ จบหลักสูตรนี้แล้วจะต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดในหลักสูตรกำหนด เป็นสมาชิกที่ดีของ ชุมชนและอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างมีความสุข มีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ซึ่งหลักสูตร สถานศึกษา หมายถึง แผนการหรือแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ที่มีข้อกำหนด ของการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพในทุก ๆ ด้านไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐาน การศึกษา ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงาน การประกันคุณภาพสถานศึกษาเพื่อรองรับการ ประเมินภายนอกไว้เบ็ดเสร็จ (เอกรินทร์ สีมหาศาล, 2545)

เมื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาแล้ว สถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มี ประสิทธิภาพ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันศึกษาและวางแผนการ ใช้หลักสูตรสถานศึกษา และเตรียมความพร้อมในการเริ่มใช้หลักสูตรสถานศึกษา และมีการติดตาม

ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การใช้หลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553)

นอกจากการพัฒนาหลักสูตรที่กล่าวมาในข้างต้นนั้น การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะของตนเองก็เป็นสิ่งสำคัญไม่แพ้กัน เพราะการทำงานในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยทักษะ คุณลักษณะ และความสามารถที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริบทพื้นที่ที่มีความเฉพาะเจาะจงทางด้านอุตสาหกรรม อย่างเช่น ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ดังนั้นผู้ที่จะมาปฏิบัติงานในเขตนี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาคุณสมบัติเหล่านี้เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำองค์กรให้เจริญก้าวหน้าในอนาคต ซึ่งการพัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานในการปฏิบัติงานนั้น สามารถทำปฏิบัติได้ตั้งแต่ระดับโรงเรียน เพื่อให้คุณลักษณะพื้นฐานเหล่านั้นได้รับการปลูกฝังและนำมาพัฒนาต่อยอดได้ง่ายในการทำงานและการศึกษาในขั้นต่อไป

ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ได้รับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ ส่งเสริมให้เด็กเข้าสู่การศึกษาแบบทวิภาคีและสหกิจศึกษาที่มุ่งการฝึกทักษะอาชีพให้พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน เสริมสร้างให้มีความรู้และทักษะการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน ฉะนั้นหลักสูตรสถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนี้จึงควรเน้นไปที่การฝึกทักษะอาชีพให้กับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะนักเรียนที่มีแนวโน้มที่จะจบการศึกษาแล้วออกมาประกอบอาชีพที่เป็นแรงงานสำคัญในภูมิภาค ดังเช่นผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นโรงเรียนที่มาจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับมัธยมศึกษา โดยวัตถุประสงค์ให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มเดิมที่ด้อยโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานและเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาต่อในระดับสูง (ไพรัตน์ อธิกันธุ์, 2548) เนื่องจากผู้เรียนระดับชั้นมัธยมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยส่วนใหญ่แล้ว เป็นผู้เรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา ดังนั้นเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไปแล้วมักจะออกไปเป็นแรงงานตามโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือครอบครัว หรือไปเรียนต่อทางด้านสายอาชีพเพื่อนำความรู้ไปใช้ในการทำงานในอนาคต ผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสจึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้ผู้เรียนตั้งแต่ในระดับโรงเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของสาลินี อุดมผล และมาเรียม นิลพันธุ์ (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพสำหรับนักเรียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควรมี

การพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นทางด้านอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพในการต่อยอดการศึกษาและการทำงานในอนาคต

จากข้อมูลแผนการศึกษาของจังหวัดที่อยู่ในบริบทระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้ประกอบการ ได้ร่วมกันปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาคน เพื่อไปเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคตะวันออก เช่น สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยองและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (ระยอง-ชลบุรี) ได้เน้นให้มีโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรทวิศึกษาและส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาต่อในสายอาชีพมากขึ้น เพื่อให้มีแรงงานตามความต้องการของตลาดแรงงานที่ขณะนี้มีความต้องการกำลังคนในสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมในสาขาต่าง ๆ จำนวนมาก โดยมีมาตรการส่งเสริมการเรียนต่อสายอาชีพ คือ กำหนดแผนการรับนักเรียนศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนต่อสายอาชีพ, ให้โรงเรียนมัธยมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 รับนักเรียนที่จะเรียนต่อในสายสามัญเพียงรอบเดียว และแต่งตั้งคณะกรรมการจังหวัดเพื่อเพิ่มสัดส่วนสายอาชีพให้มากขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 , มปป) การจัดสาระหลักสูตรระดับท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (Rayong Marco) ที่จัดทำขึ้นร่วมกับรุ่งอรุณ อาศรมศิลป์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนานักเรียนในท้องถิ่นของจังหวัดระยองโดยนำมาใช้กับนักเรียนที่เรียนโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ตั้งระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับอาชีวศึกษา

อย่างไรก็ตาม จากตัวอย่างข้อมูลแผนการศึกษาของจังหวัดที่อยู่ในบริบทระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ทำให้เห็นภาพของหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนในช่วงชั้นมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา ยังไม่สะท้อนให้เห็นภาพของการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีลักษณะพื้นฐานที่เหมาะสมในบริบทระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนี้ รวมถึงสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรที่เหมาะสมให้กับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่จะเป็นแรงงานสำคัญของภูมิภาคในอนาคต ว่าจะมีการส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานให้กับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างไร และผู้ที่จัดการด้านการศึกษาของผู้เรียน ผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านความต้องการแรงงานนั้น มีความคาดหวังให้นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเกิดคุณลักษณะพื้นฐานอย่างไร ครูผู้สอนมีความคาดหวังว่าควรใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร เพื่อให้เกิดนักเรียนที่มีคุณลักษณะพื้นฐานตามที่สังคมในบริบทนี้ รวมทั้งสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสามารถส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของเรียนตามที่ต้องการได้หรือไม่ รวมทั้งความคาดหวังหรือความต้องการในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มาส่งเสริมคุณลักษณะของนักเรียนในเขตพื้นที่นี้ว่าควรเป็นอย่างไร เนื่องจากการส่งเสริมคุณลักษณะทางด้านอาชีพและแรงงานทางด้านอุตสาหกรรมนั้น ควรวางรากฐานการเสริมสร้างคุณลักษณะให้กับ

นักเรียนตั้งแต่ในวัยเรียน ที่จะสามารถต่อยอดการเรียนรู้ไปสู่อนาคตและเป็นกำลังสำคัญในการประกอบอาชีพด้านแรงงานที่มีความจำเป็นในบริบทระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 คุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกควรมีลักษณะอย่างไร

1.2.2 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในปัจจุบันเป็นอย่างไร

1.2.3 แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

1.3.2 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

1.3.3 เพื่อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นการศึกษาคุณลักษณะที่คาดหวังของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา, ความคาดหวังในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในบริบทระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก โดยมีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จะศึกษาความคาดหวังด้านคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน และสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 7 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน 6) ด้านการวัดและประเมินผล และ 7) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นโรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่ด้อยโอกาสได้เรียนต่อจนจบการศึกษาภาคบังคับ สำหรับงานวิจัยนี้คือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โรงงานอุตสาหกรรม สถานประกอบการ และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในบริบทระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 3 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยนี้จะศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยศึกษาจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

1.4.2.1 ผู้ประกอบการและพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา

1.4.2.2 บุคลากรด้านกลุ่มนโยบายและแผนงานในสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดแรงงานจังหวัดในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา

1.4.2.3 ครู ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา

1.5 คำจำกัดความที่ใช้

คุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง เป้าหมายในพัฒนานักเรียนโดยเป็นคุณลักษณะที่สังเคราะห์ออกมาจากคุณลักษณะและความสามารถของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน ในบริบทพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สภาพการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะพื้นฐานตามที่คาดหวังได้ ในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาดังนี้ 1) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา 3) ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5) ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน 6) ด้านการวัดและประเมินผล 7) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการด้านองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน การดำเนินการ การควบคุมดูแล ส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

คุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หมายถึง คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จะสามารถทำให้นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในภูมิภาคนี้เป็นที่ยอมรับและเป็นที่ต้องการในตลาดแรงงานของอุตสาหกรรมที่สำคัญในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะพื้นฐาน คือ คุณลักษณะที่ปรากฏตามกรอบการประเมินในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไปใช้ในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน 2) คุณลักษณะเฉพาะ คือ คุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นที่ต้องการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะนี้ขึ้น

ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) หมายถึง เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ด้วยการพัฒนาความพร้อมในด้านระบบขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน ด้านความสะดวกต่อการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการ การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและพัฒนา ศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจจนถึงขีดสุด

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ข้อมูลพื้นฐานให้กับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย/วางแผนทางด้านการศึกษา นำผลการวิจัยไปปรับปรุงสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.6.2 ข้อมูลพื้นฐานให้กับโรงเรียนในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ต้องการให้กับนักเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษา

- 1.1 ความหมายของหลักสูตร
- 1.2 ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.3 ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.4 องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

2. การนำหลักสูตรไปใช้

- 2.1 ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้
- 2.2 บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้

3. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

4. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

- 4.1 ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในประเทศไทย
- 4.2 วัตถุประสงค์ของการดำเนินการโรงเรียนขยายโอกาส
- 4.3 แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

5. ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economy Corridor: EEC)

- 5.1 ความหมายของระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economy Corridor: EEC)
- 5.2 ความสำคัญของระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economy Corridor: EEC)
- 5.3 ผลกระทบของระบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economy Corridor: EEC) ที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

5.4 การจัดการศึกษาภายใต้บริบทระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economy Corridor: EEC)

6. คุณลักษณะและความสามารถของแรงงานและผู้ประกอบการตามความต้องการด้านอาชีพในบริบทพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 หลักสูตรสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” เป็นคำศัพท์ที่มีนักวิชาการทางการศึกษาได้ให้ความหมายเอาไว้หลากหลาย ตามความคิดและประสบการณ์ของนักวิชาการนั้น ๆ ดังนี้

Doll (1992) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาสาระวิชา วัตถุประสงค์ และวิธีการสอน ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์จากการเรียนรู้

Armstrong (1988) ได้จำแนกความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

- 1) หลักสูตร คือ โปรแกรมที่โรงเรียนเลือกใช้ในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน
- 2) หลักสูตร คือ เนื้อหาสาระวิชาที่สอนในโรงเรียน
- 3) หลักสูตร คือ ความสัมพันธ์ระหว่าง วิธีการสอน ผู้เรียน และทรัพยากรที่โรงเรียนนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
- 4) หลักสูตร คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ภายใต้การบริหารดูแลของฝ่ายบริหารในโรงเรียน
- 5) หลักสูตรประกอบไปด้วยแผนการในการจัดประสบการณ์และวิธีการสอนให้กับนักเรียนในโรงเรียน

Saylor and Alexander. W. M. (1966) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนในการจัดเนื้อหาสาระรายวิชา ประสบการณ์ ให้กับผู้ที่ได้รับการศึกษา

Oliva (2009) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนหรือโปรแกรมประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนจะต้องเรียนรู้ภายใต้การควบคุมดูแลของโรงเรียน

สมิตร คุณานุกร (2518) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง 1. เอกสาร ที่กำหนดโครงสร้าง เนื้อหาสาระในการเรียน จุดมุ่งหมายในการเรียน ประสบการณ์ และกิจกรรมการเรียนรู้ต่างให้กับนักเรียน

2. โครงการ ที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่นำมาจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ

3. วิชาความรู้สาขาหนึ่ง ที่กล่าวถึงหลักการและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร

วิชย ดิสสระ (2535) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรแม่บทเอกสารและวัสดุอุปกรณ์การเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีกระบวนการขั้นตอนชัดเจนและครบถ้วนทั้ง 4 ส่วน โดยเริ่มจากหลักสูตรแม่บทเปลี่ยนเป็นเอกสารและวัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมการเรียนการสอนและวิธีการวัดและประเมินผลตามลำดับ

นพเก้า ณ พัทลุง (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ต่างๆ และทำให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544) ได้กล่าวถึงความหมายหลักสูตรไว้โดยสรุปได้ 4 ลักษณะดังนี้

1. หลักสูตร หมายถึง รายวิชา หรือเนื้อหาสาระที่ใช้สอน ซึ่งเป็นรายการของสิ่งต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนจะต้องประสบเพื่อพัฒนาความสามารถของตนเอง
2. หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามที่คาดหวัง
3. หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ที่เตรียมการและจัดเอาไว้ให้นักเรียนในระบบโรงเรียน
4. หลักสูตร หมายถึง สิ่งที่สังคมคาดหวังให้นักเรียนได้รับ

อรรณ บัวศรี (2531) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนหรือแนวทางในการจัดการศึกษาที่ได้ออกแบบขึ้น เพื่อชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้จัดประสบการณ์ทั้งมวลตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของประเทศได้พัฒนาตนเอง ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

สมนึก ธาตุทอง (2548) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้ หลักสูตร หมายถึง การบูรณาการศิลปะการเรียนรู้ และมวลประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ซึ่งสามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้าโดยสามารถปรับปรุง พัฒนา ให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ชวลิต ชูกำแหง (2551) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ที่มีทั้งส่วนที่เป็นเอกสารหลักฐาน กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา

จากความหมายของหลักสูตร ที่มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ สามารถสรุปความหมายของหลักสูตรได้ดังนี้ หลักสูตร หมายถึง โปรแกรมหรือแผนการเรียนที่ประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระวิชา ประสบการณ์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนรู้ รวมไปถึงเอกสารหลักฐานประกอบหลักสูตร ที่จะนำพานักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน

2.1.2 ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

กาญจนา คุณารักษ์ (2547) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่เกิดจากการวางแผนร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและบุคลากรในชุมชน มีการออกแบบหลักสูตรให้มีความครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้านของสถานศึกษา กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายของคุณภาพการศึกษาอันเป็นแนวทางการจัดการกระบวนการเรียนการสอนซึ่งเป็นมวลประสบการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องสอดคล้องกับความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนที่สถานศึกษาดังอยู่

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สะสมจนทำให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข ประกอบด้วยการเรียนรู้และประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติม เป็นรายปีหรือรายภาค รวมทั้งจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้ หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนการหรือแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ที่มีข้อกำหนดของการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพในทุก ๆ ด้านไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐาน

การศึกษา ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินงาน การประกันคุณภาพสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกไว้เบ็ดเสร็จ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนประสบการณ์และแผนการจัดการเรียนการสอนที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกันระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อกำหนดการเรียนรู้ของนักเรียน มีการวางแผนนำไปใช้และประเมินผลร่วมกัน

จากความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนการหรือแนวทาง ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งได้จัดมวลประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ทางการเรียนตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ และใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

2.1.3 ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

ขวลิต ชูกำแพง (2551) ได้ให้ความสำคัญสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของคนที่จะจบการศึกษาในประเทศ เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนที่จบการศึกษาในระดับนั้น ๆ

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา

3. หลักสูตรเป็นแนวทางในการให้การศึกษาสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน

4. หลักสูตรเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของครู

5. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางความรู้

6. หลักสูตรเป็นเครื่องทำนายอนาคตการศึกษาชาติ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2554) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ

2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา

3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการให้การศึกษา

4. ในระดับโรงเรียน หลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู

5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรได้รับสิ่งใดบ้างที่เป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง

7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า เนื้อวิชาใดบ้างที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม

8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่า วิธีการใดที่จะทำให้ผู้เรียนดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างราบรื่น และมีความสุข

9. หลักสูตรสามารถทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตได้

10. หลักสูตรสามารถกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนที่ทำให้สามารถอยู่ในสังคมได้ บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม ชุมชนและประเทศชาติ

กาญจนา คุณารักษ์ (2547) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า

หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สืบทอดจุดมุ่งหมายของนโยบายหรือการศึกษาชาติ ไปสู่การปฏิบัติ ในสถานศึกษา เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการจัดประมวลประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรจึงมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้

หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน หลักสูตรจะชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

เอกรินทร์ สี่มหาศาล (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สังคมคาดหวัง เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาของแต่ละบุคคล สามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุนและสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตน และสามารถพัฒนาความสามารถนั้นได้อย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังเป็นแผนงาน โครงการ ข้อกำหนดที่สามารถชี้แนะให้ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นำไปดำเนินงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นมาตรฐานทางการศึกษาที่สามารถพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน สามารถนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย เป็นแนวทางในการปฏิบัติของครูผู้สอน เพื่อจัดประสบการณ์ เนื้อหาสาระรายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน

2.1.4 องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

จากความหมายของหลักสูตรที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและความสำคัญไว้ ยังทำให้ได้เห็นว่าหลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ไว้ดังนี้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องประกอบไปด้วย 1) ส่วนนำ ที่กล่าวถึงเป้าหมายโดยรวมของสถานศึกษา 2) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นการกำหนดรายวิชาที่จัดสอน 3) คำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระการเรียนรู้ รวมไปถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 4) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นส่วนที่ให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ 5) เกณฑ์การจบการศึกษา เป็นส่วนที่สถานศึกษาเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะจบการศึกษาในแต่ละระดับ

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรจะต้องมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) มีเนื้อหาสาระการเรียนรู้ (Content) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และการประเมินผลหลักสูตร (Evaluation)

ธารัง บัวศรี (2531) ได้สรุปองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรไว้ องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วย 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ผลที่ต้องเกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร 2) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objective) หมายถึง สิ่งที่ต้องเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามหลักสูตรแล้ว 3) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียน 4) ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ 5) วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Material) หมายถึง เครื่องมือ หรือวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และ 6) การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนการสอน

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545) ได้กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทิศทางและเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 3) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน 4) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 5) มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ 6) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และ 8) ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ

กาญจนา คุณารักษ์ (2547) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา (School Curriculum) ว่าในหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้ วิสัยทัศน์ และพันธกิจ

ของสถานศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน (ทักษะการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิต) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน (การรู้คิด, คุณธรรมจริยธรรม, ทักษะทางสังคมและจิตอาสา) โครงสร้างเวลาเรียน คำอธิบายสาระการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดและประเมินผล คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบไปด้วย 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 3) เนื้อหาสาระการเรียนรู้ และคำอธิบายรายวิชา 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 7) ปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2.2 การนำหลักสูตรไปใช้

2.2.1 ขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546) ได้สรุปขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการใช้หลักสูตร

เริ่มตั้งแต่การตรวจสอบและเตรียมหลักสูตร การทำโครงการและวางแผน ทดลองใช้หลักสูตร ประชาสัมพันธ์ และเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 การตรวจสอบลักษณะของหลักสูตร
- 1.2 การวางแผนและทำโครงการศึกษาการนำร่อง
- 1.3 การประเมินโครงการศึกษานำร่อง
- 1.4 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- 1.5 เตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2. ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร

เป็นการแปลงหลักสูตรไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอน มี 3 ลักษณะ คือ

- 2.1 การบริหารและบริการหลักสูตร
- 2.2 การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 2.3 การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

3. ขั้นตอนติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

เป็นขั้นตอนของการแนะนำและให้ความช่วยเหลือในการใช้หลักสูตร ผู้นิเทศจำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับผู้รับการนิเทศเพื่อให้เกิดความร่วมมือและความเป็นประชาธิปไตย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 นิเทศติดตามและนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน

3.2 การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

2.2.2 บทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เกี่ยวข้องกับผู้คนหลายฝ่าย ซึ่งจะต้องประสานงานและร่วมมือกันเพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ มีดังนี้ (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546)

1. นักวิชาการ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ หรือนักวิชาการที่ทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตร มีบทบาทส่งเสริมการใช้หลักสูตร
2. ผู้บริหารโรงเรียน มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนในการใช้หลักสูตร
3. หัวหน้าหมวดวิชาหรือหัวหน้าสาขาวิชา ศึกษาหลักสูตร วางแผนการจัดการเรียนการสอน จัดเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร
4. ครูผู้สอน เป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรงโดยการทำ ความเข้าใจหลักสูตร ใช้เทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
5. บุคลากรอื่น ๆ เช่น นักเทคโนโลยีทางการศึกษา นักแนะแนว นักวัดผล มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ก็ได้กล่าวถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน เป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนและกระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนใช้ศักยภาพของตนในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มที่
2. ครูผู้สอน เป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ
3. ศึกษานิเทศก์ เป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริมในการใช้หลักสูตร
4. ผู้ปกครองและชุมชน เป็นผู้สนับสนุน ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเมื่อขอความอนุเคราะห์ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวปัจจัยสำคัญในการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

1. เอกสารหลักสูตรที่มีความชัดเจน สมบูรณ์ ทันสมัย สามารถเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. ผู้สอนมีคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามความสนใจ ความต้องการของนักเรียนและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร
3. นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ มีทักษะพื้นฐาน พร้อมที่จะเรียนตามหลักสูตรได้
4. มีการบริหารสนับสนุน มีทรัพยากรหลักสูตรที่ดี และเพียงพอที่เอื้อต่อการใช้หลักสูตร
5. มีคณะกรรมการบริหารที่มีองค์ประกอบที่ดี และดำเนินการจัดระบบบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมที่จะให้ข้อมูลและช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนกับนักเรียน
7. มีบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ มารยาททางสังคม เพื่อเสริมสร้างทักษะทางวิชาการและทักษะทางสังคมของนักเรียน
8. ระบบในการควบคุมการใช้หลักสูตร และการกำกับติดตามผลการใช้หลักสูตรควรมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ สามารถสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบไปด้วย ขั้นตอนเตรียมใช้หลักสูตร ซึ่งจะต้องตรวจสอบลักษณะของหลักสูตรที่จะจัดทำ วางแผนการจัดทำหลักสูตร ทำโครงการและประเมินโครงการศึกษานำร่อง ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรให้ทราบ และเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ ขั้นตอนดำเนินการใช้หลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องดำเนินการบริหารและบริการหลักสูตร จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและ ฝ่ายบริหารจะต้องดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้เป็นไปด้วยดี และขึ้นติดตามประเมินผลหลักสูตร ซึ่งจะต้องมีการนิเทศ กำกับติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการใช้หลักสูตร ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และการนำหลักสูตรไปใช้นี้จะเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชาหรือหัวหน้าสาขาวิชา ครูผู้สอน บุคลากรอื่น ๆ โดยบุคคลเหล่านี้จะมีบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

2.3 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษาไว้ว่า สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และนำหลักสูตรลงไปสู่การเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาได้ประกาศใช้ และสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น โดยที่ผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรนี้แล้วจะต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดในหลักสูตรกำหนด เป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนและอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างมีความสุข มีส่วนช่วยในการพัฒนาชุมชนของตนเองด้วย

รุจิร ภูสาระ (2551) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า ในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพต้องมีการวางแผนดำเนินการ และได้รับการส่งเสริมจากงานฝ่ายวิชาการทุกกลุ่ม ประการแรกต้องจัดกลุ่มชั้นเรียนและจัดกลุ่มนักเรียนเป็นชั้น จัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ และจัดกลุ่มนักเรียนตามความสนใจ ประการที่สอง การจัดครูเข้าสอน อาจจะสามารแบ่งได้โดยจัดเป็นครูประจำชั้น การจัดครูแนะแนว การจัดครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดครูสอนเป็นคณะ ฉะนั้นการบริหารงานหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษาต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกลุ่มนักเรียน และครูผู้สอนที่สอดคล้องกันกับจำนวนคุณภาพและปริมาณของตัวหลักสูตรที่มีสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ตามที่ได้ดำเนินการวางแผนทำหลักสูตรตั้งแต่ต้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่มีขั้นตอนการเตรียมการดำเนินงาน การดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และการประเมินผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด

สันต์ ธรรมบำรุง (2527) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นงานส่วนหนึ่งที่อยู่ในฝ่ายวิชาการ ซึ่งการบริหารจัดการหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และเกิดประสิทธิภาพสูงที่สุด

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรว่า เป็นการวางแผน การควบคุมดูแล การกำกับติดตาม การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งโครงการวิชาการที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการสอน โดยสอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนตามลักษณะธรรมชาติของการเรียนรู้และตอบสนองต่อเจตนารมณ์ของหลักสูตร โดยมีแนวคิดหลักในการบริหารจัดการหลักสูตรดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรมีความสำคัญต่อการวางแผนงานวิชาการ การจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การกำกับดูแลเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

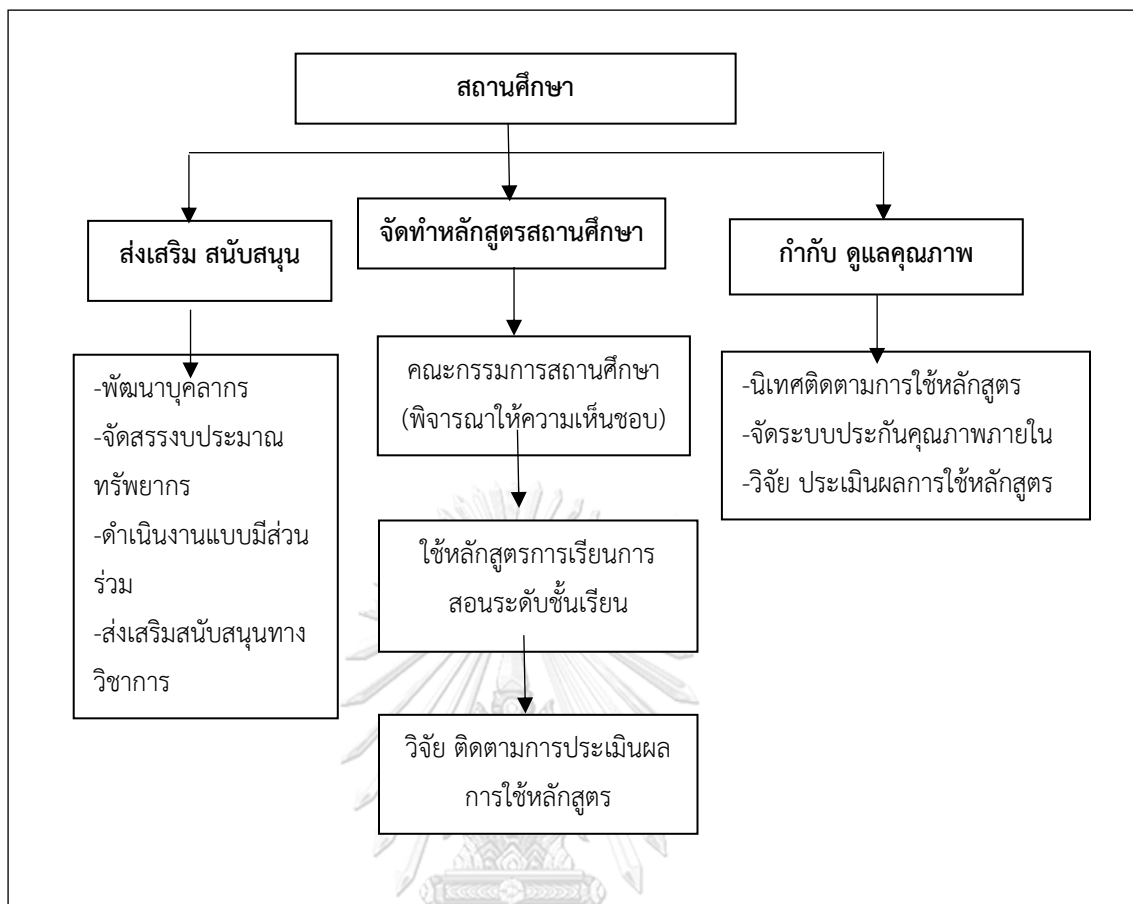
2. การวางแผนนำหลักสูตรใหม่มาใช้แทนที่หลักสูตรเก่า จะต้องใช้เวลาในการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและเกิดผลกระทบกับนักเรียนน้อยที่สุด

3. ปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร ได้แก่ การเตรียมความพร้อมผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร โดยการให้ความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

4. การบริหารหลักสูตรระดับอุดมศึกษาต้องบริหารในลักษณะคณะกรรมการเพื่อช่วยการกำกับมาตรฐานและการเรียนรู้

5. การนิเทศกำกับดูแลโดยเฉพาะคณะกรรมการ การประเมินตนเอง กรวางแผนการประเมินหลักสูตรจะเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาจะบรรลุผลตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สถานศึกษาจะต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกันศึกษาและวางแผนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และเตรียมความพร้อมในการเริ่มใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณาถึงงบประมาณ อาคารสถานที่ว่าเพียงพอต่อความต้องการหรือไม่ การเตรียมบุคลากรในการใช้หลักสูตร การดำเนินงานการใช้หลักสูตร การวางแผนร่วมกันกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบและมีขั้นตอน รวมไปถึงการส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปปฏิบัติอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับปัจจัยต่าง ๆ ตามที่สถานศึกษา พึงมี และมีการติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องครบวงจร และนำผลที่ได้จากการติดตามกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตรนี้มาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ตามตารางการบริหารจัดการหลักสูตร ดังที่สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้กำหนดไว้ ดังนี้

ภาพที่ 1 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

2.3.1 การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษาหลายฝ่าย เช่น ฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน รวมไปถึงผู้ปกครองและชุมชน โดยสามารถแบ่งการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การดำเนินการระดับสถานศึกษา

ดำเนินการโดยคณะบุคคลในระดับสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการวัดประเมินผลการเรียน รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารบันทึกและรายงานผลการเรียน ซึ่งต้องใช้ร่วมกันในสถานศึกษานั้น ๆ

2. การดำเนินการระดับชั้นเรียน

ดำเนินการโดยครูผู้สอนแต่ละคนในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มที่อาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่ครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกันอาจพิจารณาออกแบบหน่วยการ

เรียนรู้ที่แตกต่างกันได้ เพราะผู้เรียนที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบนั้นอาจมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้หรืองานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ สื่อการสอนหรือวิธีการวัดประเมินผลอาจต้องปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

สรุป การบริหารจัดการหลักสูตร คือ การดำเนินงานที่ต้องอาศัยผู้มีส่วนร่วมหลาย ๆ ฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อจัดสภาพแวดล้อม กิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ตามเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้ในหลักสูตรให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรที่ได้สรุปไว้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ด้านแก่ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา 2) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 3) เนื้อหาสาระการเรียนรู้และคำอธิบายรายวิชา 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5) วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน 6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 7) ปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งเสริมการใช้หลักสูตร นอกจากนี้การนำหลักสูตรไปใช้ ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จึงควรมีการพิจารณาองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษาในการบริหารจัดการ เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2.4 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากสภาพความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้การจัดการศึกษาของประเทศไทยเปลี่ยนไป เป็นการสนับสนุนให้คนไทยได้รับการศึกษามากขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กไทยทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับมัธยมศึกษาอย่างมีคุณภาพ และกระจายการศึกษาลงสู่ชนบทมากยิ่งขึ้น โดยการประกาศให้การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นการศึกษาภาคบังคับ มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ด้อยโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความถนัดและความสนใจ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง สามารถเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง สังคมและประเทศชาติได้ อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงขึ้น เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อสังคมและประเทศชาติ

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่ด้อยโอกาสได้เรียนต่อจนจบการศึกษาคะบังคับ (ไพรัตน์ อธิกพันธ์, 2548)

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้น นอกจากจะเป็นการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการศึกษาให้กับเยาวชนในระดับรากหญ้าของประเทศไทยให้ได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน อันมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตและกระบวนการเพื่อพัฒนาบุคคลทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและทักษะในการประกอบอาชีพที่สุจริตแล้ว ยังส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรระดับรากหญ้า ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศให้ได้รับการพัฒนาและได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้น เป็นการเพิ่มคุณภาพประชากรและลดปัญหาสังคม อันเนื่องมาจากความเหลื่อมล้ำของการจัดการศึกษา ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีที่มาและบทบาททางการศึกษา ดังนี้

2.4.1 ความเป็นมาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในประเทศไทย

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ โดยที่หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามกฎของกระทรวง รัฐบาลจึงได้มีการกำหนดนโยบายที่ต้องการให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสได้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการปรับตัวให้ทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เพื่อให้มีการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่งผลให้มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการขยายโอกาสทางการศึกษา (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 7 พ.ศ.2535- พ.ศ.2539) ดังนี้

- 1) เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความต้องการของท้องถิ่นโดยเน้นบริการแก่ผู้ด้อยโอกาส
- 2) สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และอาคารสถานที่ที่เหมาะสม
- 3) เร่งพัฒนาครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน
- 4) สนับสนุนและส่งเสริมให้โรงเรียนเปิดสอนวิชาชีพที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของตน
- 5) ตรวจสอบคุณภาพทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานทางวิชาการ
- 6) ประเมินผลการดำเนินการ เพื่อนำผลที่ได้ไปแก้ไขและปรับปรุงปัญหาการจัดการเรียนการสอน

2.4.2 วัตถุประสงค์ของการดำเนินการโรงเรียนขยายโอกาส มีดังนี้

- 1) เพื่อให้ให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นผู้เรียนกลุ่มเดิมที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการพัฒนาความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานและเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- 2) เพื่อสนองนโยบายรัฐบาลที่เร่งรัดขยายการศึกษานำไปสู่การศึกษาภาคบังคับ
- 3) เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของรัฐบาลในส่วนที่ยังไม่ทั่วถึง

2.4.3 แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจะต้องมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หาแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

1) การเตรียมบุคลากร บุคลากรที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรคำนึงถึงวุฒิการศึกษา วิชาเอก ความถนัด ความสนใจ ที่ตรงกับวิชาที่จะทำการสอน หากมีครูที่มีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่จะทำการสอน ก็ควรมีความสนใจและแสวงหาความรู้ในรายวิชาที่ตนเองจะทำการสอน นอกจากนี้โรงเรียนควรแสวงหาและเตรียมบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแหล่งท้องถิ่นของตนเอง

2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดทำแผนการสอน การจัดทำตารางสอน ต้องจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเป้าหมายของโรงเรียน จัดครูเข้าสอน ที่มีความถนัดและความสามารถในรายวิชาที่สอน รวมทั้งจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกันไปด้วย

3) การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการเรียนการสอน พัฒนาเทคนิควิธีการสอน ให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน สามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น เข้าอบรมตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดและโรงเรียนจัดเอง, ศึกษาค้นคว้าความรู้จากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน, ศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ, จัดสัมมนาครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้วยกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ฯลฯ

2.5 ข้อมูลพื้นฐานของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

2.5.1 ความหมายและความสำคัญของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (คสช.) ได้เสนอโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor Development) โดยได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ร่วมกับกระทรวงคมนาคม (คค.) กองทัพเรือ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดทำรายละเอียดโครงการ (มติคณะรัฐมนตรี, 28 มิถุนายน 2559)

เนื่องด้วยบริเวณชายฝั่งตะวันออกของประเทศไทยในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นฐานหลักในการผลิตอุตสาหกรรมของประเทศโดยเฉพาะอุตสาหกรรมปิโตรเคมี พลังงาน และยานยนต์ ประกอบกับภูมิภาคนี้มีความพร้อมของระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งทางถนน รถไฟ ท่าเรือ และนิคมอุตสาหกรรมที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อธุรกิจ เป็นศูนย์กลางการขนส่งทางเรือของอาเซียนที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่ท่าเรือที่สำคัญในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ, 2559) จึงทำให้ชายฝั่งตะวันออกของประเทศไทยเป็นที่น่าสนใจในการลงทุน และพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอย่างยิ่ง

จากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต จึงได้มีการกำหนดเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษที่มีความสำคัญในด้านอุตสาหกรรมของประเทศให้อยู่เขตเศรษฐกิจการลงทุนพิเศษที่เรียกว่า ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกล่าวถึงความหมายและความสำคัญไว้ดังนี้

ราชกิจจานุเบกษา (2560) ซึ่งเป็นคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 2/2560 กล่าวถึง ความหมายของ ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ไว้ว่า ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก คือ พื้นที่ในบริเวณจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง และให้หมายรวมถึงเขตจังหวัดอื่นที่ติดต่อหรือเกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดเพิ่มเติมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ได้เปลี่ยนชื่อเป็น เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (พระราชกิจจานุเบกษา, 2561)

การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก หมายถึง การกำหนด การปรับปรุง การใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ และการจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกระเปาะเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้เกิดการบูรณาการอันจะทำให้ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกและพื้นที่ต่อเนื่องมีการพัฒนาอย่างสมบูรณ์และยั่งยืนในทุกมิติ มีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการอยู่อาศัย การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การสาธารณสุข การศึกษา และการอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างพอเพียงได้มาตรฐานสากล และมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ได้กล่าวถึงความหมายของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ไว้ว่า เป็นแผนการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจภาคตะวันออกในปี พ.ศ. 2560 – 2564 โดยใช้พื้นที่ของจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมของประเทศ ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง รวมถึงพื้นที่อื่นใดที่จะมีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเพิ่มเติม ให้กลายเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย

กระทรวงอุตสาหกรรม (2560) กล่าวว่า EEC เป็นยุทธศาสตร์เศรษฐกิจของประเทศ ที่พัฒนาบนพื้นฐานการเติบโตเศรษฐกิจและสังคมอย่างรอบด้าน (Inclusive Growth) ทั้งเพิ่มรายได้ของประชาชน ส่งเสริมคุณภาพชีวิต และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไปพร้อม ๆ กัน โดยมุ่งหวังให้เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ โดยเบื้องต้นพัฒนาครอบคลุม 3 จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2559) กล่าวถึง EEC ว่า EEC ตั้งอยู่ในเขตแดน 3 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เป็นการต่อยอดจากอีสเทิร์นซีบอร์ดเป็นซูเปอร์อีสเทิร์นซีบอร์ด เน้นการลงทุนใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่เรียกว่า First S-curve (ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะท่องเที่ยวไฮเอนด์และเชิงสุขภาพ เกษตรเทคโนโลยีชีวภาพและแปรรูปอาหาร) และ New S-curve (หุ่นยนต์เพื่อการผลิต การบินและโลจิสติกส์ เชื้อเพลิงชีวภาพ-เคมีชีวภาพ ดิจิทัล และอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจร) สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 เพื่อให้อุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นเครื่องจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เติบโตระยะยาว

จากความหมายของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ที่มีหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายไว้นั้น สามารถสรุปได้ว่า ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC) หมายถึง เขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ 3 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง รวมไปถึงเขตจังหวัดอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีการพัฒนาศักยภาพทางด้านอุตสาหกรรม ด้วยการพัฒนาความพร้อมในด้านระบบขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน ดำเนินความสะดวกต่อการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการ การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและพัฒนาศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจจนถึงขีดสุด

2.5.2 ความสำคัญของระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor :EEC)

ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economy Corridor: EEC) มีขึ้นเพื่อสนับสนุนการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เพิ่มการจ้างงาน ยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559)

โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2559) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการพัฒนา ดังนี้

- 1) ยกกระดับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย รองรับการลงทุนอุตสาหกรรม Super Cluster เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ซึ่งจะสนับสนุนระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ
- 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งโลจิสติกส์ ทางบก ทางราง ทางเรือ และทางอากาศให้เชื่อมโยงทั้งระบบและบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและสภาพแวดล้อม เพื่รองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตในพื้นที่
- 4) อำนวยความสะดวกแก่ผู้ลงทุน การให้สิทธิประโยชน์ และการนำแนวทางการให้บริการแบบเบ็ดเสร็จครบวงจรมาปรับใช้ในการให้บริการของภาครัฐ
- 5) ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการท่องเที่ยว

2.5.3 ผลกระทบของโครงการระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม

เนื่องด้วยแผนการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกจะเข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานของพื้นที่ในเขตของจังหวัดทั้ง 3 จังหวัดให้เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น โดยมีการพัฒนาในหลายๆ ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ดังนี้

- 1) พัฒนาอุตสาหกรรมโดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พร้อมกับเร่งรัดการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ หมายถึง การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงร่วมกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ลดการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจที่มีศักยภาพรองรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายพละเชื่อมโยงสู่ตลาดโลก เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น หมายถึง มีการสร้างและพัฒนาระบบขนส่งให้มีความสะดวกและทันสมัยได้รับมาตรฐานสากล ไม่ว่าจะเป็นทางบก ทางน้ำ ทางรถไฟ ทางอากาศ โดยเฉพาะการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภาให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

3) พัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ โครงสร้างพื้นฐานและบริการทางสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน สร้างสมดุลการพัฒนา และกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน หมายถึง การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ได้แก่ น้ำ ดิบ น้ำประปา เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการขยะ น้ำเสีย เป็นต้น

4) พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองสำคัญของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทาง เศรษฐกิจและสังคมอย่างสมดุล หมายถึง การจัดทำผังเมือง ที่เพิ่มพื้นที่สีเขียว มีความปลอดภัยต่อ ประชาชน ทำให้สภาพแวดล้อมและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น เช่น การพัฒนาจังหวัด ฉะเชิงเทรา ให้เป็นเมืองที่อยู่อาศัยชั้นดีที่ทันสมัยรองรับการขยายตัวของกรุงเทพฯ และ EEC การ พัฒนาเมืองพัทยา ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ สุขภาพและนันทนาการ การพัฒนาจังหวัดระยอง ให้เป็นเมืองแห่งการศึกษาและวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

5) ให้สิทธิประโยชน์และการอำนวยความสะดวกเพื่อดึงดูดอุตสาหกรรมเป้าหมาย หมายถึง การเอื้อประโยชน์ให้กับนักลงทุนจากเดิม เช่น ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 8 ปี การ อำนวยความสะดวกด้านวิชาและใบอนุญาตเข้าทำงาน การจัดตั้งเขตการค้าเสรี (OSS: One Stop Service) เป็นต้น

ซึ่งการพัฒนาดังกล่าว อาจส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมของผู้ที่ อาศัยในเขตพื้นที่ดังกล่าว ดังนี้

1. ด้านสังคม

การที่รัฐบาลปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบขนส่งให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐานมากขึ้น จะ ทำให้สังคมเป็นสังคมเมืองมากยิ่งขึ้นจากการเดินทางเข้าถึงสถานที่สำคัญต่าง ๆ ได้จากถนนที่เดินทาง ได้สะดวกขึ้น มีระบบขนส่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศที่ได้มาตรฐาน เกิดการก่อสร้างแหล่ง การกระจายสินค้าและบริการมากยิ่งขึ้น

จากการที่มีการเอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกในการทำอุตสาหกรรม รวมถึงการ ขยายตัวของอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ ทำให้เกิดการย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานจากคนหลายพื้นที่ รวมถึงมีแรงงานจากประเทศในกลุ่มอาเซียนเข้ามาทำงานในจังหวัดในภาคตะวันออกมากขึ้น ทำให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ที่คนในท้องถิ่นต้องปรับตัวให้เข้ากับคนจากต่างถิ่นที่อพยพเข้ามาและ อยู่อาศัยในพื้นที่นั้น นอกจากนี้ยังมีการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพและทั่วถึง รวมทั้งมีบริการ ด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและอยู่ในสังคมที่ดีขึ้น

2. ด้านเศรษฐกิจ

ทางด้านเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพของคนท้องถิ่นจากการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น ทำไร่สับปะรด ปลูกยางพารา ปลูกผลไม้ อาจจะต้องเปลี่ยนไปประกอบอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมมากขึ้น เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรถูกเปลี่ยนให้เป็นถนน โรงงานอุตสาหกรรม พื้นที่ทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ทำให้เกิดการว่างงานใหม่ทั้งภาคอุตสาหกรรมและบริการ รวมทั้งมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในภาคตะวันออกมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาสิ่งแวดล้อม และผังเมืองให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และมีความปลอดภัย เกิดการสร้างรายได้ของคนในชุมชนจากการท่องเที่ยวมากขึ้น

3. ด้านวัฒนธรรม

จากการเพิ่มขึ้นของแรงงานจำนวนมาก ทำให้พื้นที่ภาคตะวันออกเกิดเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม มีวัฒนธรรมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น คนในท้องถิ่นต้องปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมที่หลากหลายนี้ รวมทั้งยังมีการผสมผสานวัฒนธรรมใหม่กับวัฒนธรรมที่มีในท้องถิ่นอีกด้วย

2.5.4 การจัดการศึกษาภายใต้บริบทของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC)

การนำยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของภาคตะวันออกของไทยโดยเฉพาะใน 3 จังหวัดสำคัญที่อยู่ในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง โดยเฉพาะด้านการศึกษาที่ต้องมีการจัดหลักสูตรให้รองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่จะมาถึง ซึ่งสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง (2560) ได้กำหนดคุณลักษณะของแรงงาน เจ้าของธุรกิจ และสถานประกอบการที่มีประสิทธิภาพ ตามความต้องการในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ไว้ว่า แรงงานจะต้องมีคุณลักษณะสำคัญคือ มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความอดทน มีความซื่อสัตย์ มีความจริงใจ มีระเบียบวินัย มีความละเอียดและสำนึกผิด รู้จักสิทธิ หน้าที่ของตนเอง เคารพกฎเกณฑ์ และระเบียบในหน่วยงาน สุขภาพกายและใจดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และแสวงหาข้อมูลข่าวสาร

จากคุณลักษณะที่กำหนดไว้ดังกล่าว และการศึกษาด้านการจัดการศึกษาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ พบว่า จังหวัดระยองได้มีการเตรียมการเพื่อจัดการศึกษาของผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับบริบทสังคมภายใต้บริบทของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จากการจัดประชุมสัมมนาให้แก่ครู หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้ประกอบการ ได้ร่วมกันปรึกษาหารือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาคนเพื่อไปเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคตะวันออก

หน่วยงานทางการศึกษาของจังหวัดระยองได้มีแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดระยอง ประจำปีงบประมาณ 2560-2564 แสดงเป็นแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 2 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

นอกจากนี้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยองและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 (ระยอง-ชลบุรี) ได้เน้นให้มีโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรทวิศึกษาและส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาต่อในสายอาชีพมากขึ้น เพื่อให้มีแรงงานตามความต้องการของตลาดแรงงานที่ขณะนี้มีความต้องการกำลังคนในสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น เพื่รองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมในสาขาต่าง ๆ จำนวนมาก โดยมีมาตรการส่งเสริมการเรียนต่อสายอาชีพ คือ กำหนดแผนการรับนักเรียนศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2560 ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนต่อสายอาชีพ, ให้โรงเรียนมัธยมในเขต สพม.18 รับนักเรียนที่จะเรียนต่อในสายสามัญเพียงรอบเดียว และแต่งตั้งคณะกรรมการจังหวัดเพื่อเพิ่มสัดส่วนสายอาชีพให้มากขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต18 , มปป)

นอกจากนี้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยองได้มีการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนแผนการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงานเอกชน ดังนี้

1) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (1) ได้จัดโครงการสร้างห้องเรียนสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์ ในโรงเรียนศูนย์คุณภาพตำบล เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึกทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ (2) จัดโครงการพัฒนาครูและบุคลากรโรงเรียนศูนย์คุณภาพ โดยเน้นให้ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้แนว Active Learning สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ สามารถใช้ดิจิทัลในการจัดการ เรียนรู้ และเน้นให้ครูสร้างลักษณะนิสัยของผู้ประกอบการ (3) จัดโครงการการจัดการเรียนรู้การสอน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยการเรียนกับสื่อนวัตกรรมทางระบบคอมพิวเตอร์ หรือการเรียนรู้กับ เจ้าของภาษาโดย (Native Speaker) หรือพัฒนาครูให้สามารถจัดกิจกรรมสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร (4) จัดโครงการพัฒนาห้องเรียนสร้างสรรค์ โดยจัดหาสื่ออุปกรณ์ที่ส่งเสริมทักษะทางด้าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การออกแบบเชิงสร้างสรรค์ เทคโนโลยีและพื้นฐานทางด้าน วิศวกรรมศาสตร์

ทางด้านองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (อบจ.ระยอง) ซึ่งมีโรงเรียนระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนอนุบาลนานาชาติตากสินบ้านค่าย (วัดห้วยกรอง) และโรงเรียน มัธยมตากสินระยอง มีจุดเน้นคือ การจัดการเรียนการสอนระบบ 2 ภาษา แบบ EIS MEP และ EP ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นเลิศด้านวิทย์ คณิต แผนการเรียน Gifted Science Mathematics Program (GSMP) ส่งเสริมความเป็นเลิศด้านดนตรี กีฬาและสร้าง plugged citizen ในความเป็นไทย นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ได้มีเป้าหมายที่จะพัฒนาโรงเรียนทั้ง 2 แห่งของตน เพื่อให้นักเรียนเป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรมที่มีฝีมือแรงงาน จึงได้จัดตั้ง วิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษาตากสินระยอง (Taksin Rayong Technological and Vocational College : TRTC) เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักเรียนที่มีเป้าหมายในการศึกษาทางด้านอาชีพ โดยมีเป้าหมายของสถาบัน ว่าเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษาเพื่อมุ่งผลิต ต่อยอด และพัฒนากำลังคนที่มีความเป็นเลิศ ในสาขาวิชาเฉพาะทาง เพื่อรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) และประเทศ ไทย 4.0 และตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น โดยการจัดการเรียนการสอนรูปแบบ โรงเรียน โรงงาน มีการสอน 2 ภาษา โดยเน้นการทำงานเป็นหลัก มุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถ ด้านภาษา นวัตกรรม เทคโนโลยีที่สอดคล้องความต้องการของสถานประกอบการ และ ตลาดแรงงาน ในภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจบริการ และการท่องเที่ยวในท้องถิ่น เพื่อสร้าง โอกาสให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในภาคตะวันออกให้ได้รับการศึกษาที่ดี และเท่าเทียมกันใน ทุกระดับการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการศึกษาวิชาชีพ และได้มีการจัดทำหลักสูตรระดับท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง (Rayong Marco) ร่วมกับสถาบันรุ่งอรุณ อาศรมศิลป์ เพื่อพัฒนา นักเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอาชีวศึกษา

2) ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ในการจัดการศึกษาระดับจะเน้นไปที่การสร้างแรงงานที่สามารถประกอบอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม โดยการจัดตั้งโครงการศูนย์อาชีวศึกษาต้นน้ำ โครงการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โครงการผลิตกำลังคนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล รองรับความต้องการกำลังคนในอุตสาหกรรม 4.0 และภาคบริการ โดยดำเนินการภายใต้ความร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน จัดให้มีการเรียนการสอนที่ใช้ภาษาอังกฤษ โดยเจ้าของภาษา และพัฒนาห้องเรียนโดยใช้สื่อสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ผลงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การออกแบบ วิศวกรรม คณิตศาสตร์ เป็นต้น

3) การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดระยอง (กศน.ระยอง) ก็ได้จัดการศึกษาที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวด้วยหลักสูตร ปวช.ทวิศึกษา หลักสูตรการท่องเที่ยวร่วมกับวิทยาลัยสารพัดช่างระยอง มีการจัดสอนภาษาอังกฤษและภาษาจีน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในการจำทำสื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เช่น การใช้ QR Code การใช้ ICT ภาษาอังกฤษ การใช้ดิจิทัลชุมชน ฯลฯ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ต้องการตามตลาดแรงงานในปัจจุบัน

4) การมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการจัดการศึกษา โดยจัดตั้งกลุ่ม สมาคมเพื่อชุมชน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตพื้นที่มาบตาพุด และบ้านฉาง จังหวัดระยอง ได้แก่ กลุ่ม ปตท. (PTT Group) กลุ่มเอสซีจี (SCG Chemical) กลุ่มบริษัท Glow Group กลุ่มบีแอลซีพี (BLCP Power) กลุ่มบริษัทดาวในประเทศไทย โดยสมาคมเพื่อนชุมชนนี้ได้ร่วมกันจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนงานโครงการด้านการศึกษาในปี 2560 (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง, 2560) ดังนี้

- 1) กลยุทธ์ ขยายโอกาสการเข้าถึงการวางแผนและบริการทางการศึกษา
 - 1.1) โครงการสร้างเครือข่ายครูแนะแนว เพื่อพัฒนาศักยภาพ (MTP Complex)
- 2) กลยุทธ์ ยกระดับคุณภาพและสร้างโอกาสเยาวชนในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา
 - 2.1) เพื่อนชุมชนติวเดอร์ 2560 ปีที่ 6
 - 2.2)ทุนปริญญาตรีต่อเนื่องเพื่อนชุมชน ปีที่ 7
- 3) กลยุทธ์ ส่งเสริมเยาวชนในการศึกษาต่อสายอาชีพในพื้นที่ MTP Complex
 - 3.1) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษา
 - 3.2) โครงการติวเสริมเติมความพร้อมสู่อาชีพ

นอกจากนี้ภาคเอกชนยังได้จัดตั้งโรงเรียนที่มีความเฉพาะทางด้านหลักสูตรการสอน ที่เน้นให้นักเรียนเมื่อจบแล้วจะเป็นผู้ที่มีความสามารถปฏิบัติงานตามสายงานที่ต้องการได้ เช่น โรงเรียนกำเนิดวิทย์ ของกลุ่ม ปตท. ที่เน้นหลักสูตรการเรียนการสอนสายวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี

อย่างสมบูรณ์ รับเฉพาะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นนักวิจัย นักประดิษฐ์ และนักนวัตกรรม

สถาบันวิทยสิริเมธี สถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสร้างนักวิจัยและบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สามารถใช้ความรู้ในการสร้างเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ที่ได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น Rayong MARCO ขึ้น เพื่อนำมาจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอาชีวศึกษา 5 โรงเรียน ซึ่งหลักสูตรท้องถิ่น Rayong MARCO นี้ เป็นหลักสูตรที่ครอบคลุมด้านการพัฒนานักเรียนตามองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ M-manpower เป็นสาระที่เน้นเรื่องการพัฒนาความเป็นผู้นำให้แก่ นักเรียน A-ancestor การนำสาระภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดระยองมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ R-resource การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน C-City Planning เป็นสาระการจัดการด้านถิ่นฐาน สิ่งแวดล้อมในจังหวัดระยอง และ O-occupation การเรียนรู้ด้านอาชีพที่มีและเป็นที่ต้องการในจังหวัดระยอง

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาภายใต้บริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ (EEC) นั้น ได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในเขตพื้นที่ เพื่อสร้างแรงงานรุ่นใหม่ ๆ ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและเพื่อนำความรู้ไปร่วมกันพัฒนาอุตสาหกรรมและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไปมีศักยภาพและมีความยั่งยืนต่อไปในอนาคต

2.6 การสังเคราะห์คุณลักษณะและความสามารถของแรงงานและผู้ประกอบการตามความต้องการด้านอาชีพในบริบทพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

การประกอบอาชีพทางอุตสาหกรรมในบริบทพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ประกอบไปด้วยอาชีพที่หลากหลาย และแต่ละอาชีพต้องการแรงงานที่มีความสามารถแตกต่างกันตามประเภทของงานที่ต้องปฏิบัติ และในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษนี้จะมีแรงงานหลังไหลเข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก แต่แรงงานก็ยังเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตามที่ศูนย์ประสาน EEC ได้เสนอตารางแสดงอันดับความต้องการแรงงาน/คน ของอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 ความต้องการแรงงานในด้านต่าง ๆ ในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

จังหวัด	ลำดับความต้องการแรงงาน/คน
1. ชลบุรี	1. ยานยนต์และชิ้นส่วน 2. ท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น สปา 3. อุตสาหกรรมการผลิต 4. ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคม 5. ก่อสร้าง
2. ระยอง	1. ปิโตรเคมี เคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. นวัตกรรมทางอาหาร เกษตรแปรรูป เทคโนโลยีชีวภาพ 3. ยานยนต์และชิ้นส่วน 4. หุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม 5. พลังงานไฟฟ้า
3. ฉะเชิงเทรา	1. นวัตกรรมทางอาหาร เกษตรแปรรูป และแปรรูปอาหาร เทคโนโลยีชีวภาพ 2. ยานยนต์และชิ้นส่วน 3. อุตสาหกรรมวัสดุ 4. ธุรกิจค้าปลีก/บริหารธุรกิจการค้า 5. ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์โทรคมนาคมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ

(กระทรวงอุตสาหกรรม, 2560)

จากตารางแสดงความต้องการแรงงาน/คน ของจังหวัดที่อยู่ในเขตระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก(Eastern Economic Corridor: EEC) ทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรานั้น แสดงให้เห็นถึงอาชีพที่ต้องมีทักษะเฉพาะในการทำงาน และเป็นที่ต้องการในธุรกิจและอุตสาหกรรมต่าง ๆ ซึ่งสามารถสรุปความต้องการแรงงาน/คน เฉพาะด้านที่ต้องการเป็นอันดับ 1 ของแต่ละจังหวัดได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน
2. กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. กลุ่มนวัตกรรมอาหาร, เกษตร, การแปรรูปอาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ ทั้ง 3 กลุ่มอาชีพ ทำให้สามารถสรุปลักษณะเฉพาะและความสามารถพื้นฐานที่พึงมีในการประกอบอาชีพเหล่านั้นได้ดังนี้

2.6.1 กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

อุตสาหกรรมยานยนต์ หมายถึง บริษัทที่ผลิตชิ้นส่วนแยก เพื่อใช้ในการประกอบยานยนต์ (OEM) และเพื่อใช้เป็นอะไหล่ (REM) และบริษัทผู้ประกอบยานยนต์ (วุฒิพล สกลเกียรติ, 2546)

อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนเป็นอุตสาหกรรมในการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อส่งออกให้กับบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ในต่างประเทศ นับเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทยจากการส่งออกเป็นจำนวนมาก ส่งผลไปถึงการจ้างแรงงานเพื่อผลิตชิ้นส่วนรถยนต์เพื่อจำหน่ายภายในประเทศและส่งออกให้กับบริษัทต่างชาติ ทั้งสหรัฐอเมริกา, ยุโรป, และญี่ปุ่น อุตสาหกรรมยานยนต์ไทย สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก คือ (สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา, 2551)

1.1 อุตสาหกรรมรถยนต์ ซึ่งผลิตและประกอบ

- (1) รถยนต์นั่ง
- (2) รถกระบะ เช่น รถปิกอัพ
- (3) รถยนต์เพื่อการพาณิชย์ เช่น รถตู้ รถบรรทุก เป็นต้น

โดยในอุตสาหกรรมนี้สินค้าที่ทำรายได้สูงสุดให้ไทยในแง่ของมูลค่าการส่งออก คือ รถปิกอัพ ขนาด 1 ตัน

1.2 อุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์

- (1) รถจักรยานยนต์ครอบครัว
- (2) รถจักรยานยนต์สปอร์ต

1.3 อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากอุตสาหกรรมรถยนต์และอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์ โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น

- (1) การผลิตชิ้นส่วนเพื่อป้อนโรงงานประกอบรถยนต์และรถจักรยานยนต์โดยตรง (Original Equipment Manufacturing: OEM) ซึ่งผู้ผลิตชิ้นส่วนแบบ OEM นี้ ถือได้ว่าเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบโดยตรง (Direct Supplier) ให้กับอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมรถจักรยานยนต์
- (2) การผลิตชิ้นส่วนเพื่อเป็นอะไหล่และชิ้นส่วนทดแทน (Replacement Equipment Manufacturing: REM)

นอกจากนี้อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ยังสามารถแบ่งกลุ่มผู้ประกอบการตามลักษณะโครงสร้างและลำดับการผลิตได้ดังนี้

ผู้ผลิตชิ้นส่วนชั้นที่ 1 (First-tier) เป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนเพื่อป้อนโรงงานประกอบรถยนต์โดยตรง (Original Equipment Manufacturing: OEM) โดยลักษณะชิ้นส่วนที่ทำการผลิตจะเป็นระบบหลักของยานยนต์ เช่น ระบบเบรก ระบบเครื่องยนต์ และระบบไฟฟ้า เป็นต้น

ผู้ผลิตชิ้นส่วนชั้นที่ 2 (Second-tier) เป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนย่อยหรือระบบย่อย เพื่อป้อนให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนชั้นที่ 1 เพื่อนำไปประกอบเป็นระบบหรือชิ้นส่วนขนาดใหญ่ต่อไป

ผู้ผลิตชิ้นส่วนชั้นที่ 3 (Third-tier) เป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนเพื่อส่งต่อไปให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 อีกต่อหนึ่ง โดยจะเป็นชิ้นส่วนขนาดเล็กที่เป็นส่วนประกอบของระบบต่าง ๆ เช่น ชิ้นส่วนที่ทำจากพลาสติก ยาง เครื่องมือ และเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น

วุฒิพล สกลเกียรติ (2546) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะสำหรับผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ได้สรุปทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนจากการสัมภาษณ์, สทนากลุ่มพนักงาน, ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ และนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ จนได้ข้อสรุปทักษะที่จำเป็นในการทำงาน ไว้ดังนี้

ตารางที่ 3 ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

ทักษะที่จำเป็น	รายละเอียดทักษะที่นำเสนอ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
1. ทักษะการทำงาน	ทักษะในการทำงานประจำ ทักษะการทำงานที่หลากหลาย (Multi Skills) เพื่อการหมุนงาน	- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) - การสอนและเป็นผู้สอนที่ดี - การใช้ภาษาสื่อสารและมนุษยสัมพันธ์ (Soft Skills)
2. ทักษะการจัดการทำงาน	- ทำงานตามลำดับขั้นตอน - วางแผนการทำงานให้เสียหายน้อยที่สุด - จัดการแก้ไขระบบที่ผิดพลาด - ทำงานได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด - กำจัดปัญหาและหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดปัญหา	- การวางแผนแบบ PDCA - จริยธรรม

ทักษะที่จำเป็น	รายละเอียดทักษะที่นำเสนอ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	<ul style="list-style-type: none"> - การมีจิตสำนึกและสมาธิในการทำงาน - เทคโนโลยีการวางแผนการควบคุมการผลิต - การแก้ไขปัญหาการทำงานด้วยตนเอง (กรณีที่หัวหน้าไม่อยู่) 	
3. ทักษะการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานได้ดีภายใต้ข้อจำกัด - ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในหน่วยงาน - แก้ไขลักษณะการทำงานที่ไม่ปลอดภัยและทำลายสุขภาพ - ทักษะความยืดหยุ่นในการทำงาน 	- ไม่มี
4. ทักษะการเรียนรู้ในสถานประกอบการ	<ul style="list-style-type: none"> - เรียนรู้ด้วยตนเอง - สามารถปรับตนเองให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง - ริเริ่มการเปลี่ยนแปลง - สอนงานหรือให้ความรู้แก่ผู้อื่น - สนับสนุนการเรียนรู้ในบริษัท 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนรู้ตลอดชีวิต - การใช้สื่อการเรียนรู้
5. ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน - ทำงานเป็นกลุ่มได้ดี - พุดคุยเกี่ยวกับปัญหาในบริษัทหรือหน่วยงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - การประสานระหว่างหน่วยงาน - การทำงานเป็นทีม - กิจกรรมกลุ่มย่อย (Small group activity)
6. ความคิดเห็นต่อแนวโน้มของทักษะผู้ใช้งานแรงงานในสถานประกอบการในอนาคต	<p>ทักษะในอนาคตนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะปัจจัยทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป จึงส่งผลให้จำเป็นต้องมีทักษะที่สำคัญประการหนึ่งคือ ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตหรือทักษะการเรียนรู้ในสถานประกอบการ</p>	

ทักษะที่จำเป็น	รายละเอียดทักษะที่นำเสนอ	ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	โดยสถานประกอบการที่พนักงานทำงานอยู่นั้นจะเป็นแหล่งความรู้ที่ดีที่สุด	

(วุฒิพล สกลเกียรติ, 2546)

ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ (2555) ได้จัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ได้สรุปประเภทของความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งงานที่สำคัญในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ตามที่ผู้ประกอบการมุ่งหวังไว้ดังนี้

ตารางที่ 4 ลักษณะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งงานที่สำคัญในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

ประเภทของลักษณะ แรงงานที่ต้องการ	รายละเอียดของลักษณะแรงงาน
1. ด้านความสามารถเฉพาะ	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบและทดสอบรถยนต์ เพื่อหาความเสียหายและบันทึกผลการตรวจสอบ - ซ่อมแซมในส่วนที่จำเป็นได้ - ซ่อมแซม เปลี่ยนหรือปรับแต่งระบบเบรกรถยนต์ได้ - แก้ไขปัญหาน้ำมันเชื้อเพลิง การจัดระเบียบ และระบบการควบคุมการปล่อยมลพิษโดยใช้อุปกรณ์ทดสอบอิเล็กทรอนิกส์ - ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนข้อต่อลดแรงกระแทกที่เสียหาย ระบบเบรก ลูกปืนล้อรถยนต์ - ทดสอบระบบคอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ในรถยนต์เพื่อให้แน่ใจว่าสามารถใช้งานได้ - ปรับเครื่องยนต์ของรถยนต์เพื่อให้แน่ใจว่าทำงานได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ - ติดตั้งหรือซ่อมแซมเครื่องปรับอากาศและส่วนบริการ - ซ่อมแซม เปลี่ยนหรือปรับหัวฉีดน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีข้อบกพร่อง - ชิ้นส่วนคาร์บูเรเตอร์และกรองน้ำมันเบนซิน - ทำการถอดและเปลี่ยนอุปกรณ์ลดเสียง และท่อไอเสียที่ชำรุด

ประเภทของลักษณะ แรงงานที่ต้องการ	รายละเอียดของลักษณะแรงงาน
	<ul style="list-style-type: none"> - คำนวณขนาดและพิกัดโดยใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และเครื่องมือช่างได้ มี - เลือกเครื่องมือ และใช้เครื่องจักรให้เหมาะสมกับการทำงาน - ตรวจสอบ ติดตั้งปรับแต่ง ใช้งาน และรักษาสภาพของเครื่องจักรวัสดุที่จะใช้ - วัดและตรวจสอบชิ้นงานอย่างละเอียดเพื่อตรวจหาความเสียหาย และเพื่อความแน่ใจในการผลิต
2. ด้านความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องกล เครื่องจักรกล และเครื่องมือต่าง ๆ รวมทั้งการใช้งาน การซ่อมแซม และการบำรุงรักษา - มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนในการให้บริการลูกค้าและการบริการส่วนบุคคล - มีความรู้ด้านการขายและการตลาด หลักการนำเสนอสินค้า และผลิตภัณฑ์การส่งเสริมการขายสินค้าและบริการ - มีความรู้ทางด้านวิศวกรรม และเทคโนโลยีการประยุกต์ใช้งานจริงด้านวิศวกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่หลากหลาย - มีความรู้ด้านการบริหารและการจัดการความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและหลักการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนกลยุทธ์ การจัดสรรทรัพยากร การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เทคนิคการเป็นผู้นำ วิธีการผลิต และการประสานงาน - มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ด้านแพคเกจจิ้ง ตัวประมวลผลชิพ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มีความรู้ด้านการศึกษาและการฝึกอบรมความรู้ในเรื่องของหลักการและกระบวนการออกแบบหลักสูตร และการฝึกอบรม การสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมหรือสอนงาน - มีความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ เรขาคณิต พีชคณิต สถิติและการประยุกต์ใช้ความรู้ดังกล่าว

ประเภทของลักษณะ แรงงานที่ต้องการ	รายละเอียดของลักษณะแรงงาน
	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้เกี่ยวกับการอ่านเขียนแบบ หลักการเขียนแบบทางเทคนิค แบบพิมพ์เขียว และแบบจำลองอย่างแม่นยำ - มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ
3. ด้านทักษะ	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะที่จำเป็นเกี่ยวกับการซ่อมบำรุง - ทักษะที่จำเป็นสำหรับช่างกลโรงงาน
4. ด้านคุณลักษณะ	<ul style="list-style-type: none"> - ความซื่อสัตย์ สุจริต - มีความอดทน ความขยันหมั่นเพียร - มีความตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ - มีความมีระเบียบวินัย - มีความใฝ่รู้ - มีจิตสาธารณะ

(ยังยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ, 2555)

2.6.2 กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

สุปราณี แก้วภิรมย์ (2558) ได้ให้ความหมายของปิโตรเลียม ดังนี้ ปิโตรเลียมมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า เพตรา (Petra) แปลว่า หิน และโอเลียม (Oleum) แปลว่าน้ำมัน ปิโตรเลียมจึงหมายถึง น้ำมันที่ได้มาจากหิน โดยไหลซึมออกมาเองในรูปของของเหลวหรือแก๊ส คำว่าปิโตรเลียมมีผู้ให้คำนิยามไว้อย่างหลากหลายตามสาขาวิชาต่าง ๆ สำหรับความหมายที่ได้รับการยอมรับมากที่สุดกล่าวว่า ปิโตรเลียม หมายถึง สารผสมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติซึ่งประกอบด้วยสารประกอบไฮโดรคาร์บอนที่มีน้ำหนักโมเลกุลแตกต่างกัน โดยองค์ประกอบหลักคือคาร์บอนและไฮโดรเจน พบได้ทั้งสามสถานะ คือ แก๊ส ของแข็ง และของเหลว

ปิโตรเคมีภัณฑ์ (Petrochemical) หมายถึงสารเคมีที่ผลิตขึ้นโดยใช้วัตถุดิบที่ได้จากปิโตรเลียม ซึ่งใช้เป็นสารตั้งต้นเพื่อผลิตพลาสติก เส้นใย ยาง และผลิตภัณฑ์อื่นอีกมาก

อุตสาหกรรมปิโตรเคมีภัณฑ์ เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ปิโตรเลียมในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จำแนกได้เป็นอุตสาหกรรมปิโตรเคมีภัณฑ์ขั้นต้นซึ่งทำหน้าที่ผลิตวัตถุดิบ อุตสาหกรรมปิโตรเคมีภัณฑ์ขั้นกลางซึ่งทำหน้าที่ผลิตเม็ดพลาสติกขั้นกลาง และอุตสาหกรรมปิโตรเคมีภัณฑ์ขั้นปลายซึ่งทำหน้าที่ผลิตเม็ดพลาสติกและเรซิน เพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องไป

2.6.3 กลุ่มนวัตกรรมอาหาร, เกษตร, การแปรรูปอาหาร และเทคโนโลยีชีวภาพ

อุตสาหกรรมทางด้านอาหาร การแปรรูปอาหารของไทยเป็นอุตสาหกรรมที่นำผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ผลผลิตจากพืช สัตว์ ประมง มาเป็นวัตถุดิบในการผลิตและอาศัยเทคโนโลยีต่างๆ ในการผลิต (ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ, 2555) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำเอาเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้ในการผลิต ซึ่งเทคโนโลยีชีวภาพได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สมาคมเทคโนโลยีชีวภาพแห่งประเทศไทย (2556) ให้ความหมายของ เทคโนโลยีชีวภาพ หมายถึง การประยุกต์วิทยาศาสตร์และเทคนิคขั้นสูงทางวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2544) กล่าวว่า เทคโนโลยีชีวภาพ หมายถึง เทคโนโลยีที่นำเอาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับระบบทางชีววิทยามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์ ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่ด้านเกษตรกรรมจนถึงการผลิตในระดับอุตสาหกรรม

วรพันธ์ บุญชัย (2557) กล่าวว่า เทคโนโลยีชีวภาพ หมายถึง การนำความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตหรือกระบวนการของปฏิกิริยาชีวเคมีที่เกิดขึ้นในสิ่งมีชีวิตมาประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อมนุษย์ เช่น การผลิตขนมปัง การผลิตยาปฏิชีวนะ การสร้างพันธุ์พืชต้านทานโรค การใช้จุลินทรีย์บำบัดน้ำเสีย ฯลฯ นอกจากนี้เทคโนโลยีชีวภาพตามความหมายของ องค์การ OECD (Organization for Economic Co-operative and Development) หมายถึง การประยุกต์ใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ โดยใช้สารชีวภาพเป็นสารตั้งต้น

จากที่มีผู้ให้ความหมายของเทคโนโลยีชีวภาพไว้ทำให้สรุปได้ว่า เทคโนโลยีชีวภาพ หมายถึง การนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและความรู้ทางด้านชีวเคมีมาประยุกต์ทางอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่เป็นประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของมนุษย์

อุตสาหกรรมทางด้านอาหาร การแปรรูปอาหาร เทคโนโลยีชีวภาพ สามารถแบ่งประเภทของสินค้าและผลิตภัณฑ์จาก International Standard Industrial Classification-ISIC ตามหลักของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (อ้างอิงในยงยุทธ แฉล้มวงษ์และคณะ, 2555) โดยแบ่งเป็นรายละเอียดได้ดังนี้

- 1) การผลิตเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์
- 2) การแปรรูปและการเก็บถนอมสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ
- 3) การแปรรูปผลไม้และผัก
- 4) การผลิตน้ำมันจากพืช
- 5) การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากนม
- 6) การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการโม-สัธยพืช

- 7) การผลิตสตาร์ชและผลิตภัณฑ์จากสตาร์ช
- 8) การผลิตอาหารสำเร็จรูป
- 9) การผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทอบ
- 10) การผลิตน้ำตาล
- 11) การผลิตโกโก้ ช็อกโกแลต และขนมที่ทำจากน้ำตาล
- 12) การผลิตมักกะโรนี เส้นบะหมี่ เส้นก๋วยเตี๋ยว เส้นหมี่ วุ้นเส้น และผลิตภัณฑ์

อาหารประเภทแป้งที่คล้ายกัน

- 13) การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ เช่น กาแฟคั่วบด การเทียม ผงชูรส ฯลฯ

ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ (2555) ได้จัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ได้สรุปประเภทของความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งงานที่สำคัญในอุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปอาหาร ไว้ดังนี้

ตารางที่ 5 ลักษณะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งงานที่สำคัญในอุตสาหกรรมอาหารและการแปรรูปอาหาร

ประเภทของลักษณะ แรงงานที่ต้องการ	รายละเอียดของลักษณะแรงงาน
1. ด้านความสามารถเฉพาะ ในการปฏิบัติงาน	<ul style="list-style-type: none"> - การดูแลรักษา ซ่อมแซม ตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องจักรในการทำงาน - ทดสอบมาตรฐานเกี่ยวกับสิ่งเจือปนในอาหาร ตรวจสอบวัตถุดิบเพื่อประมวลผลและตรวจสอบ - คำนวณส่วนประกอบในการแปรรูปอาหาร - ทำความสะอาดอุปกรณ์ฆ่าเชื้อในห้องปฏิบัติการ - ทดสอบสี กลิ่น รส ของอาหารให้ตรงกับความต้องการ - ทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่นนักวิทยาศาสตร์อาหารในงานวิจัยหรือพัฒนา หรือการควบคุมคุณภาพ - พัฒนาคุณภาพด้านการรักษาอาหาร - ศึกษาวิธีการเพื่อปรับปรุงผลิตภัณฑ์ - ศึกษาและประเมินการแปรรูปและจัดเก็บอาหารด้วยระบบการประกันคุณภาพ
2. ด้านความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้เกี่ยวกับเครื่องกล - ความรู้ด้านการผลิตและกระบวนการผลิต

ประเภทของลักษณะ แรงงานที่ต้องการ	รายละเอียดของลักษณะแรงงาน
	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ขั้นสูง - ความรู้ด้านการอ่านและเขียนแบบ - ความรู้ทางด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี - ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ - ความรู้ทางการบริหารและการจัดการ - ความรู้ทางการผลิตอาหารเบื้องต้น - ความรู้ทางด้านวิชาเคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ - ความรู้ทางด้านกฎหมาย
3. ด้านทักษะ	<ul style="list-style-type: none"> - ทักษะการติดตามการดำเนินงาน - ทักษะการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ - ทักษะการแก้ไขปัญหา - ทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณ การคิดเชิงวิเคราะห์ - ทักษะการฟัง - ทักษะการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน - ทักษะการประสานงานกับผู้อื่น - ทักษะการบำรุงรักษาเครื่องจักร - ทักษะทางวิทยาศาสตร์ - ทักษะการเลือกใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับงาน
4. ด้านคุณลักษณะ	<ul style="list-style-type: none"> - ความซื่อสัตย์ สุจริต - ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร - ความตรงต่อเวลา - ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ - ความมีระเบียบวินัย - ความใฝ่รู้ - ความมีจิตสาธารณะ

(ยังยุทธ์ แฉล้มวงษ์ และคณะ, 2555)

จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์บุคคลที่ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพที่เป็นที่ต้องการในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ที่ปรากฏในตารางแสดงอันดับความต้องการแรงงาน ทำให้สามารถสังเคราะห์คุณลักษณะและความสามารถพื้นฐานของแรงงานที่เป็นที่ต้องการในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ได้ดังนี้

ตารางที่ 6 สังเคราะห์คุณลักษณะและความสามารถพื้นฐานของแรงงานที่เป็นที่ต้องการในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก

ประเภทของลักษณะ แรงงานที่ต้องการ	รายละเอียดของลักษณะแรงงาน
1. ด้านความรู้ในสาขาวิชา ต่าง ๆ	1.1 ด้านวิศวกรรมแขนงต่าง ๆ เคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ 1.2 ด้านคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรมต่าง ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศ, การเขียนแบบ อ่านแบบ 1.3 ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร, ภาษาอื่น ๆ ที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงาน เช่น ภาษาญี่ปุ่น 1.4 ด้านเครื่องกล, เครื่องจักร การตุ้รึกษา ซ่อมบำรุง เครื่องจักรกลหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน 1.5 ด้านการผลิตและกระบวนการผลิต 1.6 ด้านการขาย การตลาด ธุรกิจ บริหารจัดการ 1.7 ความรู้ด้านกฎหมาย 1.8 จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับ ปวช., ปวส.
2. ด้านทักษะในการทำงาน	2.1 ทักษะการคิดวิเคราะห์, คิดอย่างมีวิจารณญาณ และ คิด สร้างสรรค์ 2.2 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า 2.3 การทำงานเป็นระบบตามขั้นตอน, วางแผนการทำงาน 2.4 การเลือกอุปกรณ์, เครื่องจักร ให้เหมาะสมกับงาน 2.5 การเรียนรู้ตลอดชีวิต, รู้จักแสวงหาข้อมูลข่าวสาร
3. ด้านลักษณะ	3.1 มีความรับผิดชอบ 3.2 มีมนุษยสัมพันธ์ ทำงานเป็นทีมได้ 3.3 มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

ประเภทของลักษณะ แรงงานที่ต้องการ	รายละเอียดของลักษณะแรงงาน
	3.4 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี 3.5 มีความอดทน 3.6 มีระเบียบวินัย, ตรงต่อเวลา 3.7 มีความซื่อสัตย์ 3.8 มีความละเอียดรอบคอบ, ช่างสังเกต 3.9 มีความละเอียดและสำนึกผิด 3.10 รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง 3.11 เคารพกฎเกณฑ์และระเบียบในหน่วยงาน 3.12 ทำงานได้ดีและมีประสิทธิภาพในเวลาจำกัด 3.13 มีสุขภาพกายและจิตที่ดี

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าว ดังนี้

2.7.1 ภาษาไทย

ไพรัตน์ อธิพันธุ์ (2548) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้วยวิธีวิเคราะห์ห่วงรอบข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ 1) เพื่อหาค่าประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา (Decision Making Unit, DMU) ซึ่งประกอบด้วยโมเดลประสิทธิภาพระยะสั้น โมเดลประสิทธิภาพระยะกลาง และโมเดลประสิทธิภาพระยะยาว 2) เพื่อนำเสนอปัจจัยการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ยังด้อยประสิทธิภาพ ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 140 โรงเรียน ซึ่งมีผลการวิจัย ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพมีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจำนวน 87 โรงเรียน และด้อยประสิทธิภาพจำนวน 53 โรงเรียน โดยทิศทางการปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงเรียนด้อยประสิทธิภาพคือ รูปแบบการลดปัจจัยป้อนและการเพิ่มปัจจัยผลผลิต ซึ่งปัจจัยป้อนที่ควรปรับลดมากที่สุดคือ จำนวนอาคารเรียน ส่วนการเพิ่มปัจจัยผลผลิตคือ

การบริหารทางการศึกษาใน 8 กลุ่มสาระ กิจกรรมนอกหลักสูตร และจำนวนวิชาเรียน ซึ่งการปรับลดปัจจัยป้อนบางปัจจัยอาจทำได้ยากจึงต้องปรับปรุงประสิทธิภาพโดยการเพิ่มปัจจัยผลผลิต

2) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้วยโมเดลประสิทธิภาพระยะกลาง มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจำนวน 98 โรงเรียน และด้อยประสิทธิภาพจำนวน 42 โรงเรียน ทิศทางการปรับปรุงคุณภาพคือการเพิ่มปัจจัยผลผลิต โดยปัจจัยที่ควรเพิ่มมากที่สุดคือ ปัจจัยค่าคะแนนสอบมาตรฐาน (คะแนน NT)

3) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้วยโมเดลประสิทธิภาพระยะยาว มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพจำนวน 101 โรงเรียน และด้อยประสิทธิภาพจำนวน 39 โรงเรียน ทิศทางการปรับปรุงคุณภาพคือการเพิ่มปัจจัยผลผลิต โดยปัจจัยที่ควรเพิ่มมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านรางวัลและทุนเรียนดี

ปาริชาติ เพ็ชรแก่น และเสาวณี ตรีพุทธรัตน์ (2557) ได้ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและหาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ด้านการกำกับและการดูแลคุณภาพ 2) ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ด้านการกำกับดูแลคุณภาพทางการศึกษา และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน 3) แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ ควรมีการนิเทศติดตามการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรให้มีการรายงานผลการใช้ให้มีการวิจัยประเมินผลการใช้และมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

จิราวดี พวงจันทร์ และนพดล เจนอักษร (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 2) เพื่อหาความแตกต่างของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตร

สถานศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า

1) การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มากที่สุดคือ การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา

2) ความแตกต่างของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งรายด้านและรายข้อไม่แตกต่างกัน

3) แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา คือ 3.1) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษาละ 1-2 ครั้ง เพื่อทบทวนและสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน 3.2) ไม่ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรบ่อย เพราะทำให้เกิดความสับสนกับผู้ปฏิบัติ 3.3) ควรมีนโยบายที่ลดงานกระดาษลง เพื่อให้ครูผู้สอนได้ใช้เวลาในการสอนอย่างเต็มที่

ศักดิ์นคร สีหอแก้ว ปณณวิชญ์ ใบกุหลาบ และเอี่ยมพร หลินเจริญ (2558) ได้ศึกษารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทักษะชีวิตนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 2) เพื่อสร้างและหาคุณภาพรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และ 4) เพื่อประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส โดยได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับทักษะชีวิตในระดับน้อย นักเรียนมีความต้องการที่จะพัฒนาทักษะชีวิตอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตมีลักษณะเป็นแบบแผนจำลองที่เป็นเอกสารประกอบด้วยคำชี้แจง หลักการแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างเนื้อหามาตรฐาน/ตัวชี้วัด หน่วยการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาและมีรูปแบบการสอนด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีผลการประเมินจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกกิจกรรมอยู่ในระดับดีมาก และ 4) ผลการประเมินการทดลองใช้รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า นักเรียนมีทักษะชีวิตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

สาธิตี อุดมผล และมาเรียม นิลพันธุ์ (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพสำหรับนักเรียนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) การศึกษาข้อมูล

พื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินประสิทธิผลหลักสูตร 5) ขยายเวลาการใช้หลักสูตร โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นด้านอาชีพ 2) ผลการพัฒนาหลักสูตรมีคุณภาพในระดับมาก 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่านักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ประสิทธิภาพของหลักสูตร พบว่าด้านเอกสารหลักสูตร คู่มือ หน่วยการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมสอดคล้องในการนำไปใช้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและด้านผลการเรียนรู้ พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คุณลักษณะด้านอาชีพในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5) ผลการขยายหลักสูตรพบว่าด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คุณลักษณะอาชีพในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

วรกาญจน์ สุขสดเขียว สุวรรณ พินตานนท์ มาเรียม นิลพันธุ์ อนัน ปันอินทร์ และเอกชัย ภูมิระรื่น (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนากฎหมายการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนากฎหมายการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมายการศึกษา 2) กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และ 3) ร่างกฎหมายเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการศึกษาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจะต้องสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชน และผู้ประกอบการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ 2) ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านสังคม ด้านสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ โดยความมุ่งหมายด้านผู้เรียนมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพคนให้มีความสมบูรณ์อย่างรอบด้าน การจัดการศึกษาของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษต้องยึดศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพเพื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของตนเอง 3) กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจในการส่งเสริม และกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ตลอดจนสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาและราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวง โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการการบริหารศูนย์การบริหารจัดการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีลักษณะเป็นพหุภาคี

2.7.2 ต่างประเทศ

Cheung (2012) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่สนับสนุนการนำหลักสูตรไปใช้ในฮ่องกงโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการตรวจสอบปัจจัยที่เป็นอุปสรรคสำคัญในโรงเรียนในช่วงระยะแรกของการปฏิรูปหลักสูตร (2001-2006) ในฮ่องกงและเพื่อระบุกลยุทธ์สำคัญในการแก้ไขปัญหาเหล่านี้

โดยศึกษาจากทั้งผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนประถม 150 โรงเรียนและโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอีก 120 โรงเรียน ซึ่งใช้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักสูตรที่ปฏิรูปไปใช้ในอังกษยังมีหลายประการ เช่น ภาระงานหนักของครู ความหลากหลายในชั้นเรียน และครูไม่เข้าใจเรื่องการใช้หลักสูตร

Kirkgoz (2008) ได้ศึกษาการนำหลักสูตรไปใช้ในอังกษเป็นกรณีศึกษา โดยได้ศึกษาจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ที่ใช้หลักสูตรริเริ่มเป้าหมายของอังกษ (TOC) ซึ่งรัฐบาลได้สนับสนุนให้เป็นภาพลักษณ์ที่สำคัญของประเทศ ด้านนวัตกรรม องค์ประกอบสำคัญในกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งการวิจัยนี้ทำการวิเคราะห์ครอบคลุมถึงทัศนคติของครูการฝึกอบรมครูและการสนับสนุนความเข้าใจของครูเกี่ยวกับนวัตกรรมการสอนและการพัฒนาของครูบทบาทของครูใหญ่ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการจัดการการเปลี่ยนแปลง โดยใช้ระยะเวลาในการวิจัย 6 เดือน เก็บข้อมูลโดยการสังเกตห้องเรียน สัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถาม

จากการศึกษานี้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการหลักสูตรที่พัฒนาคุณลักษณะทางด้านอาชีพให้กับผู้เรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ควรมุ่งเน้นพัฒนาคุณลักษณะด้านอาชีพให้กับผู้เรียน และเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น นอกจากนี้การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้สามารถขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ และผลิตนักเรียนที่มีประสิทธิภาพได้

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 3) เพื่อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การกำหนดแบบแผนการวิจัย
2. การกำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
6. การนำเสนอข้อมูล

โดยแต่ละวัตถุประสงค์มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.1.1 การกำหนดแบบแผนการวิจัย

กำหนดแบบแผนวิจัยเป็นการศึกษาด้านคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา คุณลักษณะของนักเรียน และจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ, แรงงาน, หัวหน้างาน/นักวิชาการของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และสำนักงานแรงงานจังหวัด ศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับนักเรียนในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา และสัมภาษณ์หัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อ

หาคุณลักษณะพื้นฐานของผู้เรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสร้างตารางจำแนกข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ และสรุปเป็นคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.1.2 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยสามารถกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้ดังนี้

1) ประชากร

ประชากรของการศึกษาค้นคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ ผู้ประกอบการ นายจ้าง พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับนักเรียนในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2) กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ

2.1) ผู้ประกอบการ นายจ้าง พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage random sampling) ดังนี้

2.1.1) เลือกตัวอย่างพนักงานที่ทำงานในอุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการที่เป็นที่ต้องการแรงงานในระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก 3 ชนิด ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน, อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร เทคโนโลยีชีวภาพ ในเขตอุตสาหกรรม 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา

2.1.2) การสุ่มแบบก้อนหิมะ (Snowball sampling) โดยการเลือกตัวอย่างที่เป็นนายจ้าง พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ให้ตัวอย่างที่เลือกแนะนำให้อีกกับพนักงานและนายจ้างในอุตสาหกรรมเดียวกันคนต่อ ๆ ไป

2.2) การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอุตสาหกรรมจังหวัด และแรงงาน ดังนี้

2.2.1) เลือกตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงานในสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และแรงงาน ที่อยู่ในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่

- (1) อุตสาหกรรมจังหวัด และแรงงาน จังหวัดชลบุรี 1 คน
- (2) อุตสาหกรรมจังหวัด และแรงงาน จังหวัดระยอง 1 คน
- (3) อุตสาหกรรมจังหวัด และแรงงาน จังหวัดฉะเชิงเทรา 1 คน

2.3) โรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับนักเรียนในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกตัวอย่างของโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นด้านการจัดการศึกษาด้านอาชีพให้กับผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาส จนชื่อเสียงด้านการกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียน แนวทางวิธีการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน การวัดประเมินผลผู้เรียนที่มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- ได้แก่
1. โรงเรียนในจังหวัดระยอง 1 โรงเรียน
 2. โรงเรียนในจังหวัดชลบุรี 1 โรงเรียน
 3. โรงเรียนในจังหวัดฉะเชิงเทรา 1 โรงเรียน

2.4) หัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

2.4.1) เลือกตัวอย่างเป็นหัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายงานในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จากโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่

- (1) โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
- (2) โรงเรียนขยายโอกาสในเขตอำเภอบางพลี อำเภอนิคมพัฒนา และอำเภอมะขาม จังหวัดระยอง
- (3) โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอบางปะกง และอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

2.4.2) เลือกตัวอย่างที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) เป็นหัวหน้างานพิเศษในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างคุณลักษณะให้กับผู้เรียน ได้แก่ หัวหน้างานฝ่ายวิชาการ, หัวหน้างานฝ่ายพัฒนาผู้เรียน, หัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียน
- (2) เป็นรองหัวหน้างานพิเศษในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างคุณลักษณะให้กับผู้เรียน ได้แก่ รองหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ, รองหัวหน้างานฝ่ายพัฒนาผู้เรียน, รองหัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียน

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของแรงงานที่เป็นที่ต้องการ และลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบคำถามจากการดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารด้านหลักสูตรสถานศึกษา และคุณลักษณะของนักเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.1.3.1 ขั้นตอนเตรียมการในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาความรู้จากเอกสาร หนังสือ บทความ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา คุณลักษณะของนักเรียน ความต้องการของแรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อนำมาสร้างข้อคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนที่เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรม

1) การกำหนดเอกสารที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เอกสารที่ใช้ในการวิจัยเป็นเอกสารที่เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษา คุณลักษณะของนักเรียน ความต้องการของแรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

1.1) เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา เป็นเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่จัดทำโดยกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นหลักสูตรที่นำไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในประเทศไทยทั่วประเทศ อีกทั้งในหลักสูตรแกนกลางฯ ยังได้กำหนดคุณลักษณะและสมรรถนะที่สำคัญที่นักเรียนควรมีเมื่อจบหลักสูตร และเป็นหลักสูตรที่กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระวิชาพื้นฐานที่กำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้ตลอดหลักสูตร ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาและวิเคราะห์เพื่อศึกษาข้อมูลคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ต่อไป

1.2) เอกสารเกี่ยวกับแรงงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ความต้องการของแรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นเอกสาร บทความ งานวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ลักษณะของการปฏิบัติงานประเภทต่าง ๆ ความต้องการแรงงาน และคุณลักษณะของแรงงานที่ผู้ประกอบการต้องการในการปฏิบัติงาน เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนที่จะเป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมในอนาคต ควรศึกษาถึงสภาพของการปฏิบัติงานนั้น และความต้องการในด้านคุณลักษณะต่าง ๆ ที่แรงงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกต้องการ เพื่อนำมาพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนต่อไป

2) เอกสารที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษา คุณลักษณะของนักเรียน ความต้องการของแรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก โดยผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการคัดเลือกเอกสาร ดังนี้

2.1) เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน ที่มีชื่อผู้แต่งที่น่าเชื่อถือ เอกสารระบุ แหล่งที่มาหรือแหล่งอ้างอิงที่มีข้อมูลชัดเจน

2.2) เอกสารที่เกี่ยวกับความต้องการของแรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นเนื้อหาที่กล่าวถึงความหมาย ความสำคัญของระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ความต้องการของแรงงานอุตสาหกรรมในประเทศ ลักษณะของการปฏิบัติงาน ประเภทต่าง ๆ รวมทั้งคุณลักษณะของแรงงานประเภทต่าง ๆ ที่ต้องการในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้งเอกสารที่เป็นหนังสือ บทความ งานวิจัย ทั้งแบบฉบับที่เป็นเอกสารและ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ในระหว่างปี 2551 – 2560 และเป็นเอกสารที่ระบุแหล่งที่มาหรือแหล่งอ้างอิง ที่ชัดเจน

3.1.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ นายจ้างและลูกจ้าง, อุตสาหกรรมจังหวัด และแรงงาน จังหวัด ในเขตระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังด้านคุณลักษณะพื้นฐานของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งมีแนวคำถามในการสัมภาษณ์ดังนี้

1) ด้านคุณลักษณะพื้นฐานของงานที่ปฏิบัติ

1.1) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ

1.2) ทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน

(1) ทักษะทั่วไป

(2) ทักษะเฉพาะด้าน

1.3) คุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้

1.4) คุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน

ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส และคุณลักษณะ

และความสามารถพื้นฐานของแรงงานที่เป็นที่ต้องการและคุณลักษณะและความสามารถพื้นฐานของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณลักษณะของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส และคุณลักษณะของผู้ใช้แรงงานและผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมในเขตระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออก และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

2. สร้างแบบสัมภาษณ์เรื่องความคาดหวังด้านคุณลักษณะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังด้านคุณลักษณะพื้นฐานของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งมีแนวคำถามในการสัมภาษณ์ดังนี้

1) ด้านคุณลักษณะพื้นฐาน

1.1) โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรด้านการประกอบอาชีพของนักเรียนขยายโอกาสในปัจจุบันอย่างไร

1.2) คุณลักษณะพื้นฐานทางด้านทักษะอาชีพสำคัญที่นักเรียนควรปฏิบัติได้เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนขยายโอกาส ควรมีลักษณะอย่างไร

2) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา

2.1) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่โรงเรียนนำมาใช้กับนักเรียนในปัจจุบันเหมาะสมหรือมีความเพียงพอในด้านทักษะอาชีพของผู้เรียนหรือไม่

(1) เหมาะสม อย่างไร

(2) ไม่เหมาะสม อย่างไร

2.2) โรงเรียนขยายโอกาสที่อยู่ในบริบทระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ควรมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างไรให้สอดคล้องกับความต้องการด้านแรงงานในเขตพื้นที่นี้

2.3) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรส่งเสริม/เพิ่มเติม เนื้อหาวิชาเรียนใดเป็นพิเศษเพื่อสร้างให้ผู้เรียนเป็นที่ต้องการด้านแรงงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

2.4) ทักษะการเรียนรู้ด้านใดที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรฝึกให้ผู้เรียนมี เพื่อสร้างให้ผู้เรียนเป็นที่ต้องการด้านแรงงานในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ทักษะด้าน เพราะเหตุใด

2.5) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรจัดการเรียนการสอนอย่างไร จึงจะสามารถส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานด้านอาชีพให้กับผู้เรียนที่จะเป็นแรงงานในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านคุณลักษณะของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ว่ามีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโรงเรียนใดที่อยู่ในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกบ้าง และมีโรงเรียนใดเป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่มีการจัดการศึกษาทักษะทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน

2) ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่เขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และเป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญในระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งได้แก่อุตสาหกรรมเกี่ยวกับยานยนต์ และการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์, อุตสาหกรรมด้านปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม, อุตสาหกรรมทางด้านอาหารและการแปรรูปอาหาร และอุตสาหกรรมทางด้านหุ่นยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งอุตสาหกรรมและแรงงานทั้ง 3 จังหวัดในบริเวณระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3) ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล จากคณะครูสาครจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้ประกอบการอุตสาหกรรม หน่วยงานที่จะทำการเก็บข้อมูล และทำการนัดหมายเพื่อขอสัมภาษณ์และเก็บข้อมูล โดยที่ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ จำแนกข้อมูลเป็น

1) วิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ลูกจ้าง และพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2) วิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงานของสำนักงานอุตสาหกรรม แรงงานจังหวัดในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3) วิเคราะห์เนื้อหาการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่ปรากฏจากการสัมภาษณ์ สรุปผลและจัดทำตารางสรุป และอธิบายผลประกอบความเรียงคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.1.6 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสัมภาษณ์ และสรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นความเรียง ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ลูกจ้าง และพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงานของสำนักงานอุตสาหกรรม แรงงานจังหวัดในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- 3) วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
- 4) นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์มาสรุปเป็นตารางประกอบความเรียง

3.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับการให้ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.2.1 การกำหนดแบบแผนการวิจัย

โดยเป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและระดับการให้ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ใน 7 ด้าน คือ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหาร ครู และบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจำแนกประเภท วิเคราะห์เนื้อหา และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย และวิเคราะห์ผลการจัดลำดับความต้องการความจำเป็นของสภาพปัจจุบันของหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกแต่ละด้าน ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index (PNI_{modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.2.2 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยสามารถกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้ดังนี้

1) ประชากร

ประชากรของการศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ในเขตอำเภอที่อยู่ในพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ในเขตอำเภอที่อยู่ในพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage random sampling) ดังนี้

2.1) สํารวจจํานวนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสํานักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ในเขตอำเภอที่อยู่ในพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จํานวนโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสํานักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ที่	จังหวัด	อำเภอ	จํานวนโรงเรียน	จํานวนครู
1	ชลบุรี	ศรีราชา	10	339
2	ระยอง	เมือง	9	347
3	ระยอง	ปลวกแดง	5	132
4	ฉะเชิงเทรา	บางปะกง	13	319
5	ฉะเชิงเทรา	แปลงยาว	5	98
รวม			42	1,235

2.2) เลือกตัวอย่างเป็นผู้ช่วยการ หัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายงานในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จากโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) เป็นผู้ช่วยการ หรือรองผู้ช่วยการในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

(2) เป็นหัวหน้างานพิเศษในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่เกี่ยวข้องข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างคุณลักษณะให้กับผู้เรียน ได้แก่ หัวหน้างานฝ่ายวิชาการ, หัวหน้างานฝ่ายพัฒนาผู้เรียน, หัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียน

(3) เป็นรองหัวหน้างานพิเศษในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่เกี่ยวข้องข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในโรงเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนที่เสริมสร้างคุณลักษณะให้กับผู้เรียน ได้แก่ รองหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ, รองหัวหน้างานฝ่ายพัฒนาผู้เรียน, รองหัวหน้างานฝ่ายกิจการนักเรียน

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1) การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ช่วยการ หัวหน้างาน รองหัวหน้างานฝ่ายงานในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ครู และบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้พิจารณาตารางการเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น (Confidence interval) 95% โดยผู้วิจัยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน $(e) \pm 5\%$ โดยมีประชากรทั้งหมด 1,235 คน

ใช้สูตรคำนวณกลุ่มตัวอย่างของยามานะได้ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มประชากรที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

$$n = \frac{1235}{1 + 1235 (.05)^2}$$

$n = 303$ คน

ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 คน โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างได้ทั้งหมด 466 คน โดยสามารถจำแนกผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละจังหวัดได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็นจังหวัด

จังหวัด	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง (ฉบับ)	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม (ฉบับ)	ค่าเฉลี่ย
1. ชลบุรี	339	70	20.65
2. ระยอง	479	282	58.87
3. ฉะเชิงเทรา	417	114	27.34
รวม	1,235	466	37.73

2.3 ผู้วิเคราะห์ และเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะของผู้เรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง คือต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาจำนวน 3-5 คน

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกรอบคำถามจากการดำเนินการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของแรงงานที่เป็นที่ต้องการ และลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

3.2.1 ขั้นตอนเตรียมการในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาความรู้จากเอกสาร หนังสือ บทความ วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ความต้องการของแรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อนำมาสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ศึกษาหนังสือเอกสาร ตำรา บทความ รายงานการวิจัย ที่เกี่ยวกับการ

บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างคำถามในแบบสอบถาม การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เอกสารที่ใช้ในการวิจัยเป็นเอกสารที่เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษา ดังนี้

1) เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา เป็นเอกสารหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่จัดทำโดยกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นหลักสูตรที่นำไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในประเทศไทยทั่วประเทศ อีกทั้งในหลักสูตรแกนกลางฯ ยังได้กำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหารายวิชา และเป็นหลักสูตรที่กำหนดกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ซึ่งเป็นกลุ่มสาระวิชาพื้นฐานที่กำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้ตลอดหลักสูตร ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เอกสารงานวิจัย บทความ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาและวิเคราะห์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1) ผู้วิจัยนำสาระสำคัญที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา และแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่ต้องการ และคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2) ผู้วิจัยได้นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษามาสร้างข้อคำถามในแบบสอบถามจำนวน 1 ชุดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้างานฝ่ายต่างๆ ของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกซึ่งในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา อายุราชการ งานฝ่ายที่ทำในโรงเรียน ประสบการณ์ในการสอน วิชาที่สอน จำนวนคาบที่สอน ซึ่งคำถามจะมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในปัจจุบัน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

scales) 3 ระดับ สร้างตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดระดับการปฏิบัติและระดับความสำคัญออกมาเป็น มาก ปานกลาง น้อย ในการสอบถามสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ทราบถึงระดับปฏิบัติการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกว่ามีการปฏิบัติในประเด็นเหล่านั้นมากน้อยเพียงใด และให้ความสำคัญกับประเด็นใดมากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยจะนำไปสรุปและสังเคราะห์เป็นแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3) นำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขตรวจทาน ด้านความถูกต้องเหมาะสม จำนวนข้อ และการใช้ภาษา

4) นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข และเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อให้ครอบคลุมและมีความถูกต้องของเนื้อหาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นการเลือกแบบเจาะจง ตามคุณสมบัติดังนี้

1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน	จำนวน 1 ท่าน
2) ผู้เชี่ยวชาญด้านวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา	จำนวน 1 ท่าน
3) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสถานศึกษา	จำนวน 1 ท่าน

5) วันที่ 1 – 20 เมษายน 2563 ผู้วิจัยได้นำจดหมายเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถาม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาแบบสอบถามในด้านความถูกต้อง เหมาะสม จำนวนข้อ และการใช้ภาษา โดยสรุปภาพรวมของข้อเสนอแนะ ดังตาราง 9

ตารางที่ 9 ประเด็นการปรับแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นเสนอแนะ	แนวทางการปรับแก้	ผู้ทรงคุณวุฒิ		
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3
1. ผู้วิจัยควรจะนิยาม “คุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน” ไว้ด้วยว่ามีองค์ประกอบเป็นอย่างไร เป็นเป้าหมายให้เห็นว่าต้องบริหารจัดการหลักสูตรให้ไปสู่เป้าหมายนี้	- นิยาม ระบุองค์ประกอบคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนเพิ่มเติมในส่วนของข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม	✓		
2. รายการสอบถามโดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ แต่หากสามารถเพิ่มเติมคำหรือข้อความให้เฉพาะเจาะจงถึงประเด็นที่มุ่งศึกษาวิจัยยิ่งขึ้นจะดีมาก ทั้งนี้อ่านแล้วยังดูเป็นสภาพทั่ว ๆ ไปไม่เจาะจงเท่าที่ควร ควรเพิ่มบริบทในการถามที่เกี่ยวกับระเบียบเศรษฐกิจพิเศษเข้าไปในคำถามด้วย	- เพิ่มเติมประเด็นในแบบสอบถามให้เจาะจงและชัดเจนขึ้น โดยใช้คำหรือข้อความที่ระบุชัดเจนถึงประเด็นที่ต้องการศึกษาในแบบสอบถามให้แตกต่างจากบริบททั่วไป เช่น ระบุความสามารถพิเศษหรือรายวิชาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างจากบริบททั่วไปในโรงเรียน เป็นต้น	✓	✓	✓
3. ควรวางโครงสร้างของคำถามแต่ละด้านให้ชัดเจนยิ่งขึ้น คำถามในองค์ประกอบใดบ้างที่สัมพันธ์กัน/อะไรบ้างที่เป็นอิสระต่อกันจัดระบบให้ชัดเจน	- พิจารณาโครงสร้างของคำถามและปรับปรุงให้มีความชัดเจน และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น	✓		
4. ในด้านการวัดและประเมินผล ควรเพิ่มเติมในเรื่องของสมรรถนะเพิ่มเติม	- เพิ่มเติมเรื่องสมรรถนะที่ควรมีในด้านการวัดและประเมินผลให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น			✓
5. นอกจากคอมพิวเตอร์พื้นฐานที่เป็น Microsoft ควรมีการเน้นในเรื่องของเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น เรื่องปัญญาประดิษฐ์ เป็นต้น	- เพิ่มเติมสมรรถนะด้านความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์พื้นฐานในด้านการเรียนรู้ในเรื่องของเทคโนโลยีขั้นสูงที่ควรมีในการจัดการเรียนการสอน	✓		✓

ประเด็นเสนอแนะ	แนวทางการปรับแก้	ผู้ทรงคุณวุฒิ		
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3
6. ยังไม่พบมิติแนวทางในการนำ หลักสูตรไปใช้ ควรเพิ่มเติมเพื่อให้เกิด ความชัดเจนขึ้น	- เพิ่มเนื้อหาในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ใน แบบสอบถาม			✓

6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 17 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำมาปรับปรุงแก้ไข ภายหลังการนำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้พบว่า ภาษามีความเหมาะสม ชัดเจน สื่อความได้ จำนวนข้อคำถามมีจำนวนเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้ โดยผลการวิเคราะห์ ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.939

7) จากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับและเป็นรายข้อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยแบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ภูมิภาคการศึกษา อายุราชการ งานฝ่ายที่ทำในโรงเรียน ประสิทธิภาพในการสอน วิชาที่สอน จำนวนคาบที่สอน ซึ่งคำถามจะมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 คำถามเพื่อสอบถามสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ใน 7 ด้าน รวมเป็นคำถามทั้งหมด 44 ข้อ ดังนี้

1) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติและระดับการให้ความสำคัญ จำนวน 8 ข้อ ดังตัวอย่างคำถาม เช่น

1.1) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนเชิงวิชาการที่ถูกต้อง เหมาะสม

1.2) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาต่างประเทศ

1.3) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding

1.4) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2) ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติและระดับการให้ความสำคัญ จำนวน 7 ข้อ ดังตัวอย่างคำถาม เช่น

2.1) หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาองค์ความรู้ผู้เรียนด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม

2.2) หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้และทักษะทางด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม

2.3) หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้เฉพาะทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3) ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติและระดับการให้ความสำคัญ จำนวน 8 ข้อ ดังตัวอย่างคำถาม เช่น

3.1) กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทักษะภาษาไทยที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมใน เขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.2) กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และ ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และคำศัพท์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.3) กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และ ทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาในประเทศ อาเซียน ฯลฯ

4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scales) 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติและระดับการให้ ความสำคัญ จำนวน 6 ข้อ ดังตัวอย่างคำถาม เช่น

4.1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม และพัฒนาทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียน ภาษาไทยตามหลักวิชาการ

4.2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของ สิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม

4.3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะขั้นพื้นฐานในการ ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมให้กับผู้เรียน เช่น ความตรงต่อเวลา ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ เป็น ต้น

5) ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scales) 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติและระดับการให้ ความสำคัญ จำนวน 6 ข้อ ดังตัวอย่างคำถาม เช่น

5.1) จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศ ภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การ เขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ

5.2) จัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อ เว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน

5.3) จัดการบูรณาการแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนกับสถานศึกษาอาชีวะ และ โรงงานอุตสาหกรรมที่ใกล้กับสถานศึกษา

6) ด้านการวัดและประเมินผล มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating scales) 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติและระดับการให้ความสำคัญ จำนวน 4 ข้อ ดังตัวอย่างคำถาม เช่น

6.1) ประเมินผลทางด้านคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน

6.2) สร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม

6.3) สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

7) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 3 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การปฏิบัติและระดับการให้ความสำคัญ จำนวน 5 ข้อดังตัวอย่างคำถาม เช่น

7.1) มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ องค์รท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้

7.2) มีการส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

7.3) มีการพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้อย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้การกำหนดค่าคะแนนสภาพปัจจุบันและระดับการให้ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ/ความสำคัญ	ค่าของคะแนน
ปฏิบัติมาก/สำคัญมาก	3
ปฏิบัติปานกลาง/สำคัญปานกลาง	2
ปฏิบัติน้อย/สำคัญน้อย	1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ/ความสำคัญ
2.34 – 3.00	ปฏิบัติมาก/สำคัญมาก
1.68 – 2.33	ปฏิบัติปานกลาง/สำคัญปานกลาง
1.00 – 1.67	ปฏิบัติน้อย/สำคัญน้อย

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ข้อมูลดังนี้ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดชลบุรี 10 โรงเรียน จังหวัดระยอง 14 โรงเรียน และจังหวัดฉะเชิงเทรา 18 โรงเรียน

2) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงในการเลือกโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่จะใช้เก็บข้อมูลสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการจัดหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก นั่นคือเลือกโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่สังกัดในเขตอำเภอที่เป็นเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่

2.1) อำเภอศรีราชา	จังหวัดชลบุรี	จำนวน 10 โรงเรียน
2.2) อำเภอเมือง	จังหวัดระยอง	จำนวน 9 โรงเรียน
2.3) อำเภอปลวกแดง	จังหวัดระยอง	จำนวน 5 โรงเรียน
2.4) อำเภอบางปะกง	จังหวัดฉะเชิงเทรา	จำนวน 13 โรงเรียน
2.5) อำเภอแปลงยาว	จังหวัดฉะเชิงเทรา	จำนวน 5 โรงเรียน

3) ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปขอความร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียน โดยที่ผู้วิจัยเป็นผู้นำส่งและเก็บแบบสอบถามทั้งทางไปรษณีย์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และเดินทางไปรับ-ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง ทั้ง 42 โรงเรียน โดยมีประชากรทั้งสิ้น 1,235 คน และสามารถเก็บแบบสอบถามได้ทั้งหมด 466 ชุด คิดเป็นร้อยละ 37.73 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และค่าสถิติต่าง ๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS for windows version 20) หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามลักษณะของเครื่องมือ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคำถามเพื่อสอบถามสภาพปัจจุบันการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ นำมาแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อโดยให้คำตอบตามอัตราการประมาณค่า ซึ่งมีระดับ 3 2 และ 1 ตามลำดับ มาตรวจให้คะแนนในแต่ละข้อ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
3	มีการปฏิบัติ/พฤติกรรมระดับมาก
2	มีการปฏิบัติ/พฤติกรรมระดับปานกลาง
1	มีการปฏิบัติ/พฤติกรรมระดับน้อย

ตอนที่ 3 การจัดลำดับความต้องการความจำเป็นของสภาพปัจจุบันของหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการคำนวณค่าดัชนี Modified Priority Need Index ($PNI_{modified}$) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยใช้สูตรในการคำนวณดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D)/D$$

เมื่อ I (Importance) หมายถึง ระดับการให้ความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

D (Degree of Success) หมายถึง สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

การจัดกลุ่มความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก คำนวณค่าดัชนี PNI_{modified} โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการให้ความสำคัญ (I) กับค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (D) จากนั้นนำผลต่างที่ได้มาจัดลำดับความต้องการจำเป็นว่าด้านใดที่มีค่า PNI_{modified} สูง และด้านใดที่มีค่า PNI_{modified} ต่ำ

3.2.6 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตารางวิเคราะห์แบบสอบถาม และสรุปข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเป็นความเรียง คือ การนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณจากผลการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 1 และตอนที่ 2 จากแบบสอบถามเรื่อง สภาพปัจจุบันและระดับการให้ความสำคัญของการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในรูปแบบตารางประกอบความเรียง และตอนที่ 3 ประเมินและจัดลำดับความต้องการความจำเป็นของสภาพปัจจุบันของหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.3 การนำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.3.1 การกำหนดแบบแผนการวิจัย

โดยเป็นการนำเสนอแนวทางการในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่พัฒนาขึ้นมาจาก 1) ผลการวิเคราะห์เอกสารด้านคุณลักษณะนักเรียน และหลักสูตรสถานศึกษา และจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ แรงงาน เจ้าหน้าที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 2) การศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยาย

โอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จากนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการด้านหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ และนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อสรุปและนำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือในการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนั้น ผู้วิจัยได้มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีวิธีการดังนี้

1) ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จาก 2 แหล่งข้อมูล ดังนี้

1.1) ผลการวิเคราะห์เอกสาร ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์

ผู้ประกอบการ แรงงาน พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม, อุตสาหกรรม แรงงานจังหวัด, ผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

1.2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีประเด็นในการศึกษา 7 ด้านได้แก่ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ดังแสดงไว้ในบทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและระดับการให้ความสำคัญในการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และวิเคราะห์ผลการจัดลำดับความต้องการความจำเป็นของสภาพปัจจุบันของหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index (PNI_{modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2) ผู้วิจัยดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม และคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มตามเกณฑ์การคัดเลือกที่ได้กำหนดไว้ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 3 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเป็นแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญตามรายละเอียดดังนี้

2.1) ผู้ที่มีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 1 ท่าน

2.2) ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่มีบทบาทในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 1 ท่าน

2.3) ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรและการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 1 ท่าน

3) จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1) ติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม และแจ้งวัน เวลา สถานที่ในการสนทนากลุ่ม คือวันที่ วันที่พุธ 2 ธันวาคม 2563 เวลา 10.00 – 12.00 น. สถานที่ โรงเรียนวัดห้วยโป่ง อ.เมืองระยอง จ.ระยอง

3.2) เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ เอกสารการสนทนากลุ่ม เครื่องบันทึกเสียงการสนทนา รวมทั้งเครื่องดื่มและอาหารว่าง

3.3) ชี้แจงรายละเอียด และความเข้าใจระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยในการทำหน้าที่ในการจัดบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการประสานงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างสนทนา

3.4) ดำเนินการสนทนากลุ่มตามหลักการเทคนิคการสนทนากลุ่ม โดยการนำเสนอผลการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับความสำคัญ

ของการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จากนั้นเป็นการระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.5) เมื่อจบการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่ได้จากการสนทนากลุ่ม รวมทั้งข้อเสนอแนะในประเด็นที่น่าสนใจที่เกิดจากการสนทนากลุ่ม โดยสรุปออกมาเป็นตารางตามความเหมาะสม

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทั้ง 3 แหล่งข้อมูลได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา ความต้องการแรงงาน คุณลักษณะของแรงงาน และอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการแรงงาน พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม อุตสาหกรรม แรงงานจังหวัด ผู้บริหาร ครู บุคลากรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 2) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและระดับการให้ความสำคัญของการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และ 3) ผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อนำผลที่ได้มาสรุปข้อมูล จัดกลุ่มข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ สร้างข้อสรุปและนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.3.4 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยการวิเคราะห์เนื้อหา บรรยายสรุป และเสนอในรูปแบบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และเพื่อ 3) เสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4.1.1 ผลการสัมภาษณ์พนักงานที่ทำงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4.1.2 ผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงานอุตสาหกรรมจังหวัด และแรงงานจังหวัดในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4.1.3 ผลการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับนักเรียนในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4.1.4 ผลการสัมภาษณ์หัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4.2.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

- 1) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร
- 2) ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร
- 3) ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้
- 4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน
- 6) ด้านการวัดและประเมินผล
- 7) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

4.3 ผลการนำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4.1 ผลการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

จากการศึกษาด้านคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ, แรงงาน, หัวหน้างาน/นักวิชาการของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และสำนักงานแรงงานจังหวัด ศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับนักเรียนในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา และสัมภาษณ์หัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อหาคุณลักษณะพื้นฐานของผู้เรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีข้อมูลทีวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ลูกจ้าง และพนักงานโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานตำแหน่งผู้ควบคุมห้องปฏิบัติการการผลิตและการขึ้นรูปเม็ดพลาสติก ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือผลิตเม็ดพลาสติก compound เพื่อนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการผลิตรถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ปรับคุณภาพ และปรับสีของเม็ดพลาสติกตามแบบงานที่กำหนด สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ ผู้ปฏิบัติงานต้องคูสีที่แตกต่างกันเป็น และสามารถแยกสี / โทนสีที่ใกล้เคียงกันได้ คุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้จะต้องมีความขยัน, มีความรับผิดชอบ และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน

คือ สามารถแยกโหนดที่แตกต่างกันได้, จบการศึกษาระดับระดับขั้นพื้นฐาน คือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป และมีความรู้ด้านช่างในระดับพื้นฐานเพื่อมาดูแลรักษาเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานฝ่ายผลิต ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ แปรรูบน้ำมันเป็นผลิตภัณฑ์ทั้งปีโตรเลียมและเคมีภัณฑ์ และพลาสติก, รวมทั้งดูแลเครื่องจักรให้ทำงานได้ปกติ และบันทึกค่าการทำงานของจักรทุก 2 ชั่วโมง สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ มีความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ, สามารถเข้าทำงานเป็นกะได้, มีความรู้ในเรื่องการดูแลเครื่องจักรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน คุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้จะต้องมีความขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ, สามารถทำงานเป็นกะได้, สามารถทำงานนอกสถานที่ได้, มีความพร้อมในการเรียนรู้ ใฝ่เรียนรู้ และไม่ทุจริตต่อองค์กร และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงานคือ มีความรู้ในด้านการดูแลเครื่องจักรที่ใช้ในงานอุตสาหกรรม

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งทรัพยากรบุคคล และเจ้าหน้าที่บริหารงานขาย ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ คัดเลือกคนเพื่อเข้าทำงานเข้าทำงานตำแหน่งต่าง ๆ ในบริษัท, พิจารณาเงินเดือนในตำแหน่งต่าง ๆ และดูแลสวัสดิการให้กับพนักงานในบริษัท ทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ การจัดการบริหารบุคคล และการทำบัญชี สำหรับคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความขยัน อดทน และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงานคือ การทำบัญชี, มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางที่เกี่ยวกับงานที่ทำ เช่นงานช่าง, งานวิจัย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งซ่อมบำรุงโรงกลั่นน้ำมัน เคมีภัณฑ์ ซึ่งลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ ปฏิบัติงานในหน่วยงานซ่อมบำรุง ดูแลระบบการซ่อมบำรุงเครื่องจักรในการผลิต และดูแลอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ปัม ท่อ สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ มีความรู้ทางด้านวิศวกรรม และความรู้ด้านงานช่าง ด้านคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องเข้ากับองค์กรและวัฒนธรรมองค์กรได้, ช่างสังเกต / ใฝ่เรียนรู้ และมีความรับผิดชอบ และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงานคือ มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษในระดับดี และมีความรู้ด้านช่าง สามารถดูแลรักษาเครื่องจักรที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมได้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าพนักงานฝ่ายการผลิต ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ ดูแลงานเกี่ยวกับการหล่ออลูมิเนียม ประกอบชิ้นส่วนรถยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์, รับแบบงานและดัดแปลงแบบงานให้เหมาะสม ทางด้านทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องการดูแลแบบ เขียนแบบงานเกี่ยวกับการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์, การวางแผนการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ และมีความรู้ด้านการพิมพ์งาน อ่านงานเอกสาร สำหรับคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้คือ มีความใฝ่เรียนรู้ และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงานคือ มีความรู้ด้านงานออกแบบเขียนแบบทางด้านอุตสาหกรรม, มีความรู้ด้านการใช้เครื่องมือด้านการผลิตในงานด้านอุตสาหกรรม, การใช้งานโปรแกรม Microsoft office และมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งวิศวกรฝ่ายผลิต ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ ทำบัญชีรายรับ รายจ่ายให้กับบริษัท, ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านเอกสารทางการเงินของบริษัท ทางด้านทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องความรู้ทางด้านการทำบัญชี และการใช้โปรแกรมเกี่ยวกับการทำบัญชี สำหรับคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้ จะต้องมีความซื่อสัตย์ รอบคอบ และมีความขยัน อดทน และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงานคือ มีความรู้ทางด้านการทำบัญชี มีความรู้ด้านการใช้งานโปรแกรม Microsoft office ในการทำเอกสาร และโปรแกรมที่ใช้ในการทำบัญชี

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 7

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งฝ่ายผลิต และตรวจสอบงานการผลิต ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ ดูแล ควบคุมเครื่องจักร และความเสถียรในการผลิตยางรถยนต์, ดูแลกระบวนการผลิตทั้งหมดในการผลิตยางรถยนต์ สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ทางด้านวิศวกรรมในโรงงาน, มีความรู้ในการจัดการดูแลควบคุมระบบ และมีทักษะในการวางแผนงาน ในด้านคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้ จะต้องมีความรับผิดชอบ, สามารถทำงานเป็นกะได้, มีความใฝ่เรียนรู้, มีความใส่ใจในการทำงาน และสามารถสื่อสารภาษาสื่อสารได้เข้าใจ และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงานคือ สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ และเข้าใจการทำงานของเครื่องจักรในการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 8

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้จัดการควบคุมคุณภาพ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือควบคุมคุณภาพ ของข้าว, ปรับปรุงคุณภาพของข้าวสาร, ผลิตข้าวสาร ตรวจสอบคุณภาพ และบรรจุถุงข้าวสาร สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ มีความละเอียดรอบคอบ และมีความรู้ในเรื่องของคุณภาพข้าวสาร สำหรับคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงาน ด้านนี้จะต้องสามารถทำงานเป็นกะได้, มีความขยัน อดทน รับผิดชอบ และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน สามารถขบถยกและใช้เครื่องจักรในการผลิตได้ และความรู้ทางด้านบัญชี

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 9

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานฝ่ายผลิต ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ ปรับตั้งค่าส่วนประกอบของรถยนต์ให้เป็นไปตามที่กำหนดหรืออยู่ในค่าที่ตั้งไว้ สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ สามารถการอ่านค่า / การอ่านแบบรถยนต์, มีความอดทน รอบคอบใน ด้านคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้ จะต้องมีความขยัน อดทน, มีความ รับผิดชอบ และทำงานเป็นกะได้ และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน จบ การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6, ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.), ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และสามารถสื่อสารภาษาไทยได้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 10

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานวิชาชีพ ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ ตรวจสอบความปลอดภัยของเครื่องจักรและพนักงานตลอดกระบวนการ ทำงาน, เช็คค่าของเครื่องจักรในการทำงานให้เป็นปกติ และควบคุมการทำงานของพนักงานให้อยู่ใน ความปลอดภัยตลอดการทำงาน สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ จะต้องมีความรู้ เรื่องความปลอดภัยในโรงงาน, มีความใฝ่เรียนรู้, มีความรอบคอบ ระมัดระวัง และช่างสังเกต ในด้าน คุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้ จะต้องมีความคิดที่ดี, ใฝ่เรียนรู้, ช่าง สังเกต และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ สามารถอ่านและเขียนสื่อสารภาษาอังกฤษได้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 11

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งฝ่ายผลิต ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ ตรวจสอบน้ำหนัก/คุณภาพของเหล็กก่อนส่งเข้าโรงงาน สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความละเอียดรอบคอบ และช่างสังเกต ในด้านคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้ ต้องมีความช่างสังเกต, มีความซื่อสัตย์, มีมนุษยสัมพันธ์ดีเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ และมีความละเอียดรอบคอบ และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน และสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 12

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานฝ่ายผลิต ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ ควบคุมเครื่องจักรในการผลิตเม็ดพลาสติกตั้งแต่กระบวนการผลิตไปจนถึงการบรรจุผลิตภัณฑ์ สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ จะต้องมีความรู้ด้านการใช้เครื่องจักรในการผลิต, มีความรอบคอบ และมีความรู้ด้านปิโตรเคมี ในด้านคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้คือ มีมนุษยสัมพันธ์ดี, มีความเป็นผู้นำ, มีไหวพริบ และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีและคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงานคือ มีความรู้ด้านการใช้เครื่องจักรและการดูแลรักษาเครื่องจักร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 13

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานควบคุมดูแลการผลิต ลักษณะของงานที่ปฏิบัติคือ เตรียมสารเคมีในการอัดเม็ดพลาสติก, เตรียมสารสีให้เม็ดพลาสติก และเตรียมสารสำหรับขึ้นรูปพลาสติก สำหรับทักษะจำเป็นที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานคือ มีทักษะในการแยกแยะสี, มีความรู้ด้านปิโตรเคมี และการดูแลรักษาเครื่องจักรที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านคุณลักษณะพื้นฐานของแรงงานที่จะเข้ามาปฏิบัติงานด้านนี้คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และคุณลักษณะเด่นที่ต้องการให้มีของผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน จะต้องมีความรู้ด้านการซ่อมบำรุงเครื่องจักร, มีความรู้ทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์ และสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้

สรุปผลวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ, แรงงาน ในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด 13 คน ส่วนใหญ่ทำงานด้านปิโตรเคมี และงานด้านการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ โดยได้ให้ความคิดเห็นถึงคุณลักษณะพื้นฐานสำหรับแรงงานหรือผู้ที่ต้องการปฏิบัติงาน

ในระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จะต้องมีความสมบัติคือ มีความขยัน อดทน, มีความรับผิดชอบ, สามารถปฏิบัติงานตามเวลาที่ได้รับมอบหมายได้, มีความพร้อมในการเรียนรู้, ซื่อสัตย์, สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้, ทำงานเข้ากับองค์กรได้, ช่างสังเกต, ใฝ่เรียนรู้, รอบคอบ, ใส่ใจในการทำงาน, ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ดี, รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมีความเป็นผู้นำ สำหรับด้านคุณลักษณะเฉพาะสำหรับแรงงานหรือผู้ที่ต้องการปฏิบัติงานในระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกคือ ผู้ปฏิบัติงานสามารถแยกโทนสีที่ต่างกันได้, จบการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน หรือเรียนต่อและมีวุฒิการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา, มีความรู้ด้านการดูแลรักษาเครื่องจักร สามารถใช้เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้, มีความรู้ด้านการทำบัญชี, สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้, สามารถอ่านแบบงานของโรงงานอุตสาหกรรมได้, สามารถใช้โปรแกรมที่ใช้ในการทำงานเอกสาร เช่น Microsoft office ได้ โดยสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 10 สรุปผลวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ, แรงงาน ในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

คุณลักษณะ	รายละเอียด
1. คุณลักษณะพื้นฐาน	1. ขยัน 2. มีความรับผิดชอบ 3. มีความอดทน 4. สามารถปฏิบัติงานตามเวลาที่กำหนดได้ 5. มีความพร้อมในการเรียนรู้ 6. ซื่อสัตย์ 7. แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ 8. ทำงานเข้ากับองค์กรได้ 9. ช่างสังเกต 10. ใฝ่เรียนรู้ 11. มีความรอบคอบ 12. ใส่ใจในการทำงาน 13. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้ดี 14. มีทัศนคติที่ดี 15. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 16. มีความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะ	รายละเอียด
2. คุณลักษณะเฉพาะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถแยกโทนสีที่ต่างกันได้ 2. จบการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐาน หรือเรียนต่อและมีวุฒิการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา 3. มีความรู้ด้านการดูแลรักษาเครื่องจักร สามารถใช้เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการปฏิบัติงานได้ 4. มีความรู้ด้านการทำบัญชี 5. สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ 6. สามารถอ่านแบบงานของโรงงานอุตสาหกรรมได้ 7. สามารถใช้โปรแกรมที่ใช้ในการทำงานเอกสาร เช่น Microsoft office ได้

4.1.2 ผลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงานของสำนักงานอุตสาหกรรม แรงงานจังหวัดในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงาน คนที่ 1

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานด้านกลุ่มงานนโยบายและแผนของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ได้ให้ความเห็นด้านคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสที่อยู่ในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไว้ว่า ในด้านลักษณะทั่วไปที่ควรปรากฏเมื่อนักเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนขยายโอกาสคือ มีความรับผิดชอบ, มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และมีความตรงต่อเวลา ในด้านคุณลักษณะเฉพาะที่นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสควรมีคือ มีความรู้เรื่องการดูแลรักษาเครื่องจักร, มีความรู้ด้านวิศวกรรม และมีความรู้เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม สำหรับเนื้อหาที่ครูควรดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ให้มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์โปรแกรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำงาน, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเฉพาะทางด้านช่าง, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีประสบการณ์ / ความรู้ด้านการใช้และดูแลเครื่องจักร

เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงาน คนที่ 2

ผู้ให้สัมภาษณ์ปฏิบัติงานด้านวิเคราะห์นโยบายและแผนของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี ซึ่งได้ให้ความเห็นด้านคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสที่อยู่ในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไว้ว่า ในด้านลักษณะทั่วไปที่ควรปรากฏเมื่อนักเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนขยายโอกาสคือ มีความรู้พื้นฐานของงานที่ปฏิบัติ, การยอมรับความเปลี่ยนแปลง

สำหรับคุณลักษณะเฉพาะที่นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสควรมีคือ การสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษ สำหรับเนื้อหาที่ครูควรดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ให้มีความรู้ด้านการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางด้านอุตสาหกรรม

4.1.3 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นว่าคุณลักษณะสำคัญของนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ นักเรียนมีความรู้ขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, นักเรียนรู้จักขั้นตอนการปฏิบัติงานในงานที่ตนเองสนใจจะปฏิบัติ, นักเรียนสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้, มีสมรรถนะในการทำงาน และนักเรียนควรมีความรู้ด้านพื้นฐานด้านช่างหรืองานซ่อมทั่ว ๆ ไป สำหรับความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ระแวกเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นว่าหลักสูตรแกนกลางฯ ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันนี้มีความเหมาะสมแต่ควรเพิ่มความรู้พื้นฐานด้านงานช่างให้กับนักเรียน ในด้านเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสควร ควรเพิ่ม / ขยายหลักสูตรทางด้านอาชีพที่อยู่ในเขตพื้นที่ระแวกเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการตลาด บัญชี คอมพิวเตอร์ธุรกิจ ด้านเนื้อหาสาระ รายวิชาที่ควรส่งเสริมหรือเพิ่มเติมให้กับนักเรียนคือ ความรู้/ทักษะด้านงานช่าง งานฝีมือ และความรู้/ทักษะด้านเครื่องกล สำหรับทักษะที่ควรฝึกให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสคือ การซ่อมสิ่งของอย่างง่ายได้ เช่น เปลี่ยนหลอดไฟ และนำความรู้ไปต่อยอดในการเรียนระดับสูงขึ้นได้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส ควรเน้นการคิดวิเคราะห์ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และควรมีครูที่มีความรู้ด้านงานอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรมจริง ๆ มาสอนนักเรียน

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ได้ให้ความคิดเห็นว่า คุณลักษณะสำคัญของนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ นักเรียนจำเนื้อหาที่เรียนรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง และนำไปต่อยอดในการเรียนระดับสูงขึ้นได้ นักเรียนมีทักษะทางด้านบัญชี การตลาด ในด้านความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ระแวกเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีความเหมาะสม แต่เนื้อหาทางด้านวิชาการบางอย่างนักเรียนไม่นำมาใช้จริง เพราะนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่นิยมศึกษาต่อในสาย

อาชีพ สำหรับเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสคือ ต้องให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานทางด้านวิชาการ, นักเรียนมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ, นักเรียนมีความรู้ด้านทักษะอาชีพ และนักเรียนมีความรู้ด้านช่างและการใช้เครื่องมือช่าง ในด้านเนื้อหาสาระ รายวิชาที่ควรส่งเสริมหรือเพิ่มเติมให้กับนักเรียนคือ วิชาทางการบัญชี, รักษาสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ โรงงาน ทักษะที่ควรฝึกให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสเป็นอย่างมากคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 ได้ให้ความคิดเห็นว่า คุณลักษณะสำคัญของนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ นักเรียนควรมีความรู้ขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด นักเรียนมีคุณลักษณะตามที่ผู้ประกอบการต้องการ และนักเรียนเห็นความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อมในบริบทชุมชนของตนเอง ทางด้านความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกคือ หลักสูตรแกนกลางฯ มีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มเติมวิชาทักษะทางด้านอาชีพที่จำเป็นในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก สำหรับเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสควรตั้งเป้าหมายให้นักเรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน, มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีความรู้ในด้านทักษะทางอาชีพที่ตนเองสนใจ ในด้านเนื้อหาสาระ รายวิชาที่ควรส่งเสริมหรือเพิ่มเติมให้กับนักเรียนควรส่งเสริมรายวิชาที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ และสามารถนำทักษะทางด้านช่างไปต่อยอดได้ สำหรับทักษะที่ควรฝึกให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่ให้ความรู้ด้านงานช่าง และความรู้ด้านงานฝีมือ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสคือ การจัดการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4 ได้ให้ความคิดเห็นว่า ในด้านคุณลักษณะสำคัญของนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ นักเรียนควรมีสมรรถนะตามที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนด สำหรับความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความเหมาะสม ตามช่วงวัยของนักเรียน สำหรับเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสควรตั้งเป้าหมายที่มีการพัฒนานักเรียนในเรื่องทักษะทางอาชีพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และเพื่อให้นักเรียนนำไปต่อยอดในการเรียนสายอาชีพ

ทางด้านเนื้อหาสาระ รายวิชาที่ควรส่งเสริมหรือเพิ่มเติมให้กับนักเรียนคือเนื้อหาที่ส่งเสริมทางด้านทักษะทางอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม เครื่องจักร และงานช่าง ทักษะที่ควรฝึกให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสคือ การฝึกให้นักเรียนมีสมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางฯ มีทักษะทางคอมพิวเตอร์ และมีทักษะทางด้านช่าง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสคือ มีสื่อให้นักเรียนใช้อย่างเพียงพอ และจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5

ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นว่า คุณลักษณะสำคัญของนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ นักเรียนควรมีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะการคิดวิเคราะห์และกระบวนการคิด ในด้านความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ระดับจังหวัดพิเศษภาคตะวันออก หลักสูตรมีความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะบูรณาการในการสอนวิชาต่าง ๆ สำหรับเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสควรเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางฯ เช่น มีความรับผิดชอบ, มีวินัย, ขยัน, มีความอดทน เป็นต้น สำหรับด้านเนื้อหาสาระ รายวิชาที่ควรส่งเสริมหรือเพิ่มเติมให้กับนักเรียนคือ รายวิชาเทคโนโลยี และวิชาที่เน้นทักษะกระบวนการคิด สำหรับทักษะที่ควรฝึกให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสที่สำคัญและจำเป็นมากสำหรับโลกในปัจจุบันคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดในศตวรรษที่ 21 และในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสคือ ควรมีการจัดนิทรรศการทางด้านวิชาการให้เด็กได้ประสบการณ์จริง, การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ไปศึกษาดูงานในโรงงาน และครูควรตระหนักถึงความสำคัญและมีความรู้ของเขตพื้นที่ระดับจังหวัดพิเศษภาคตะวันออก

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 6

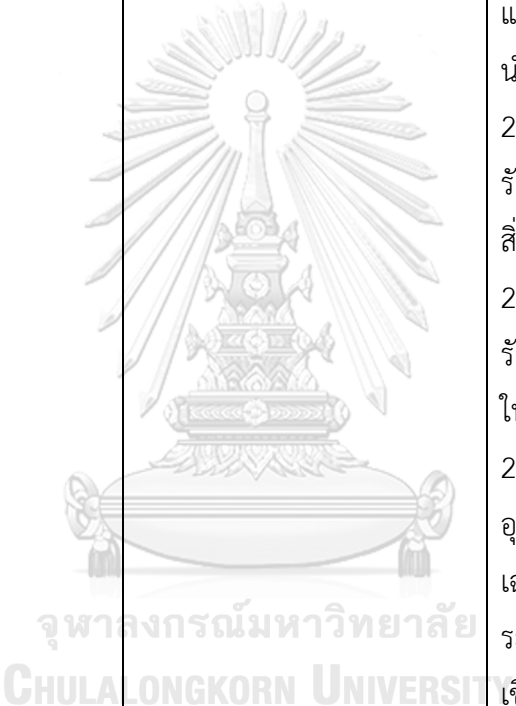
ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นว่า คุณลักษณะสำคัญของนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนควรมีทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ มีทักษะทางการสื่อสารภาษาอังกฤษในระดับดี และมีความรู้พื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด สำหรับความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่อยู่ระดับจังหวัดพิเศษภาคตะวันออกผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ความคิดเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม แต่ควรเพิ่มเนื้อหาในด้านงานช่าง งานฝีมือ งานบัญชี สำหรับเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส ควรตั้งเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ต่อยอดเพื่อศึกษาต่อทางด้านอาชีพ และจบมามีงานทำ ทางด้านเนื้อหาสาระ รายวิชาที่ควรส่งเสริมหรือเพิ่มเติมให้กับนักเรียนคือ วิชาภาษาอังกฤษ และวิชาทางด้านเทคโนโลยี สำหรับทักษะที่ควรฝึกให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสคือ ทักษะทางด้านการทำบัญชี และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับ

นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสควรจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และให้นักเรียนได้ศึกษาคูณที่โรงงาน

จากผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์พนักงานที่ทำงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงานของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และสำนักงานแรงงานจังหวัดในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, การศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับนักเรียนในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และการสัมภาษณ์หัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทำให้สามารถสรุปเป็นตารางการจัดกลุ่มคุณลักษณะพื้นฐานและคุณลักษณะเฉพาะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การจัดกลุ่มคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

คุณลักษณะ	ประเภท	รายละเอียด
1. คุณลักษณะพื้นฐาน	1.1 ด้านความรู้	1.1.1 ความรู้ระดับพื้นฐานเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
	1.2 ด้านทักษะ	1.2.1 ทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
	1.3 ด้านเจตคติ	1.3.1 ความขยัน อดทน 1.3.2 ความรับผิดชอบ 1.3.3 มุ่งมั่นในการทำงาน 1.3.4 ช่างสังเกต ใฝ่เรียนรู้ 1.3.5 ซื่อสัตย์สุจริต 1.3.6 มีวินัยตรงต่อเวลา
2. คุณลักษณะเฉพาะ	2.1 ด้านความรู้	2.1.1 ความรู้ด้านภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 2.1.2 ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คุณลักษณะ	ประเภท	รายละเอียด
	 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>	<p>2.1.3 ความรู้ด้านภาษาอื่น ๆ (ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส ฯลฯ)</p> <p>2.1.4 ความรู้ด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน และ โปรแกรม Microsoft Office</p> <p>2.1.5 ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>2.1.6 ความรู้ด้านการดูแลรักษา และการจัดการสิ่งแวดล้อม</p> <p>2.1.7 ความรู้ในการใช้ ดูแลรักษา และซ่อมเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตในอุตสาหกรรม</p> <p>2.1.8 ความรู้เฉพาะทางอุตสาหกรรม และความรู้เฉพาะด้านในการศึกษาต่อระดับ ปวช. เช่น การดูแบบเขียนแบบ, การขับรถยนต์ รถส่งของ, การแยกโหนดสี บอกความแตกต่างของเมล็ดสี, ความรู้เรื่องข้าว, ความรู้เรื่องการถนอมอาหาร</p>
	2.2 ด้านทักษะ	2.2.1 ทักษะด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในระดับกึ่งทางการ และทางการ

คุณลักษณะ	ประเภท	รายละเอียด
		<p>2.2.2 ทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งการฟัง พูด เขียน</p> <p>2.2.3 ทักษะด้านการสื่อสารภาษาอื่น ๆ (ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส ฯลฯ)</p> <p>2.2.4 ทักษะด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน และโปรแกรม Microsoft Office</p> <p>2.2.5 ทักษะในการค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>2.2.6 ทักษะด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม</p>
	2.3 ด้านเจตคติ	<p>2.3.1 มีทัศนคติที่ดีและเข้ากับวัฒนธรรมองค์ได้</p> <p>2.3.2 พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง</p>

จากตารางที่ 11 ผู้วิจัยสามารถสรุปคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเป็นผลจากการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ แรงงาน เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงานของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด การศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน และครูที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกสามารถสรุปคุณลักษณะของนักเรียนได้เป็น 2 คุณลักษณะ คือคุณลักษณะพื้นฐานและคุณลักษณะเฉพาะ โดยคุณลักษณะพื้นฐานเป็นคุณลักษณะนักเรียนที่

ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นคุณลักษณะที่มีการส่งเสริมหรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะเหล่านั้นในโรงเรียน สำหรับคุณลักษณะเฉพาะเป็นคุณลักษณะที่เป็นความต้องการของผู้ประกอบการ แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่โรงเรียนที่อยู่ในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสาระรายวิชาที่ส่งเสริมคุณลักษณะเฉพาะเพิ่มเติมจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยรายละเอียดของคุณลักษณะพื้นฐาน และคุณลักษณะเฉพาะที่นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ แรงงาน เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ/แผนงานของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด การศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจุดเด่นในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน และครูที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีดังนี้

1. คุณลักษณะพื้นฐาน คือ คุณลักษณะที่ปรากฏตามกรอบการประเมินในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไปใช้ในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 2) ด้านทักษะ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การปฏิบัติงาน และ 3) ด้านเจตคติที่ปรากฏในกรอบการประเมินของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านความรู้ (K) ได้แก่	1. มีความรู้ในระดับขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 2. มีความรู้ในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้
ด้านทักษะ (S) ได้แก่	1. สามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ 2. สามารถพูดและเขียนสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ 3. สามารถปฏิบัติงานตามคำสั่ง
ด้านเจตคติ (A) ได้แก่	1. มีความรับผิดชอบ 2. ความขยัน 3. ความอดทน 4. ซื่อสัตย์ 5. ทักษะที่ดี 6. ใฝ่เรียนรู้ 7. เข้าใจวัฒนธรรมองค์กร และทำงานตามเวลาที่กำหนด

2. คุณลักษณะเฉพาะ คือ คุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นที่ต้องการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะนี้ขึ้น ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ ความรู้ภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านช่าง ความรู้ด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ความรู้ด้านเทคโนโลยี 2) ด้านทักษะ ทักษะการสื่อสาร ทักษะด้านงานฝีมือ ทักษะด้านการดูแลรักษาและการใช้เครื่องมือช่าง ทักษะการจัดการสิ่งแวดล้อม และ 3) ด้านเจตคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านความรู้ (K) ได้แก่	1. ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษได้ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ 2. มีความรู้ในการใช้เครื่องมือช่างขั้นพื้นฐาน เช่น เครื่องขัด เครื่องเจียร เครื่องตัด เหล็ก รอยก เครื่องมือทางการเกษตร ฯลฯ 3. มีความรู้ด้านการดูแลรักษาอุปกรณ์เหล่านั้นให้พร้อมใช้งาน 4. มีความรู้ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน โปรแกรมที่จำเป็นในการปฏิบัติเอกสาร หรือโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนเองปฏิบัติ 5. มีความรู้ทางด้านช่าง สามารถซ่อมแซมอุปกรณ์ หรือสิ่งของอย่างง่ายได้ เช่น หลอดไฟ เปลี่ยนก๊อกน้ำ ฯลฯ 6. ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม 7. มีความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม
ด้านทักษะ (S) ได้แก่	1. สามารถเขียน และพูดสื่อสารภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษได้ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ 2. มีความสามารถทางด้านงานฝีมือ การประดิษฐ์ อุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ 3. สามารถการดูแลรักษาอุปกรณ์เหล่านั้นให้พร้อมใช้งาน 4. สามารถซ่อมแซมอุปกรณ์ หรือสิ่งของอย่างง่ายได้ 5. ทักษะการจัดการสิ่งแวดล้อม
ด้านเจตคติ (A)	1. พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 2. มีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4.2.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาสภาพความเป็นจริงและระดับความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 466 คน โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นเพศชาย ร้อยละ 20.80 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 79.20 โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร ร้อยละ 1.10 ครูผู้สอน ร้อยละ 88.00 ครูอัตราจ้าง/ครูจ้างสอน ร้อยละ 9.10 และเป็นบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 1.70 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.99 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 34.34 รองลงมาคือสอนในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 30.04 สอนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 22.96 และสอนในระดับปฐมวัยน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.96 และผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดระยองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.52 ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	97	20.82
	หญิง	369	79.18
	รวม	466	100.00
ตำแหน่งในสถานศึกษา	ผู้บริหาร	5	1.07
	ครู	410	87.98
	ครูอัตราจ้าง/ครูจ้างสอน	43	9.23
	บุคลากรทางการศึกษา	7	1.50
	อื่น ๆ	1	0.22
	รวม	466	100.00
	ต่ำกว่า 5 ปี	191	40.99

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	6 – 10 ปี	124	26.61
	11 – 20 ปี	48	10.30
	มากกว่า 20 ปี	103	22.10
	รวม	466	100.00
ระดับชั้นที่กำลังปฏิบัติงาน	ระดับปฐมวัย	59	12.66
	ระดับประถมศึกษาตอนต้น	140	30.04
	ระดับประถมศึกษาตอนปลาย	107	22.96
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	160	34.34
	รวม	466	100.00
เขตจังหวัดที่สถานศึกษาสังกัด	ชลบุรี	70	15.02
	ระยอง	282	60.52
	ฉะเชิงเทรา	114	24.46
	รวม	466	100.00

4.2.2 สภาพปัจจุบันของใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูอัตราจ้าง/ครูจ้างสอน และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 466 คน จากจำนวนประชากร 1,203 คน ได้ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนำหลักสูตรไปใช้

4.2.2.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร

สภาพปัจจุบันของด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีสภาพการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับการปฏิบัติพบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพความเป็น

จริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 0.565) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า สภาพความเป็นจริงของการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีการปฏิบัติในด้านกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.520) รองลงมาคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = 0.550) และกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.542) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระเป๋าสตางค์ธุรกิจพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 0.596)

สำหรับค่าเฉลี่ยระดับการให้ความสำคัญภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.518) พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นเดียวกันกับสภาพความเป็นจริง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.480) รองลงมาคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาต่างประเทศ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.492) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนเชิงวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.504) มีค่าเฉลี่ยเท่ากันกับการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.483) ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นกัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับกระเป๋าสตางค์ธุรกิจพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.555) และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีคุณลักษณะพื้นฐานในการปฏิบัติงานในด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่กระเป๋าสตางค์ธุรกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.559) ดังปรากฏในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร								
1. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยกิจวัตร ธุรกิจ การเขียนเชิงวิชาการที่ถูกต้อง เหมาะสม	2.46	0.544	มาก	4	2.66	0.504	มาก	3
2. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาต่างประเทศ	2.47	0.542	มาก	3	2.67	0.492	มาก	2
3. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding	2.33	0.579	ปานกลาง	7	2.61	0.522	มาก	5
4. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.32	0.596	ปานกลาง	8	2.55	0.555	มาก	7
5. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม	2.51	0.550	มาก	2	2.66	0.483	มาก	3

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร								
6. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้เฉพาะทางและฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.34	0.588	มาก	6	2.57	0.549	มาก	6
7. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ	2.62	0.520	มาก	1	2.72	0.480	มาก	1
8. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะพื้นฐานในการปฏิบัติงานในด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.35	0.572	มาก	5	2.55	0.559	มาก	7
เฉลี่ยรวม	2.42	0.565	มาก		2.62	0.518	มาก	

สภาพปัจจุบันของด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่าสภาพความเป็นจริงด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.567) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพความเป็นจริง ด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนการสอนสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.465) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนานักเรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะในการทำงานให้กับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.541) ด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้และทักษะทางด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.557) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาองค์ความรู้แก่นักเรียนด้านนวัตกรรม

และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.580)

ค่าเฉลี่ยของระดับการให้ความสำคัญด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.523) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนการสอนสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยที่ถูกต้องเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 0.446) รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนานักเรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะในการทำงานให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.512) และในด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.523) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้และทักษะทางด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.518) ดังปรากฏในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
2. ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร								
9. หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนการสอนสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม	2.72	0.465	มาก	1	2.77	0.446	มาก	1
10. หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม สาระภาษาต่างประเทศที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยอง	2.34	0.638	มาก	6	2.54	0.582	มาก	6

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษา ฝรั่งเศส								
11. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม ความรู้ ความสามารถ ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับ นวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding	2.39	0.573	มาก	4	2.59	0.523	มาก	3
12. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนางานความรู้ ผู้เรียนด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม	2.30	0.580	มาก	7	2.50	05.46	มาก	7
13. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้และ ทักษะทางด้านการดูแล และการจัดการ สิ่งแวดล้อม	2.43	0.557	มาก	3	2.59	0.518	มาก	3
14. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้เฉพาะ ทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้าน อุตสาหกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานใน เขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก	2.35	0.612	มาก	5	2.55	0.536	มาก	5

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
15. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่ส่งเสริมคุณลักษณะในการทำงาน ให้กับผู้เรียน	2.53	0.541	มาก	2	2.62	0.512	มาก	2
เฉลี่ยรวม	2.44	0.567	มาก		2.59	0.523	มาก	

สภาพปัจจุบันของการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่าสภาพความเป็นจริงด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = 0.596) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพความเป็นจริงด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.569) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ควบคู่กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.545) และด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทักษะภาษาไทยที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.568) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาในประเทศอาเซียน ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.10$, S.D. = 0.686)

ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของระดับการให้ความสำคัญด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.553) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมี 2 ข้อ คือ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ควบคู่กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.514) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.522) รองลงมาคือด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อ

เสริมสร้างความรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทักษะภาษาไทยที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.517) และด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันและอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.59$, S.D. = 0.549) ดังปรากฏในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
3. ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้								
16. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทักษะภาษาไทยที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.43	0.568	มาก	3	2.59	0.517	มาก	3
17. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และคำศัพท์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.29	0.588	ปานกลาง	5	2.54	0.548	มาก	5
18. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาในประเทศอาเซียน ฯลฯ	2.10	0.686	ปานกลาง	8	2.42	0.649	ปานกลาง	7
19. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้	2.38	0.596	มาก	4	2.59	0.549	มาก	3

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding								
20. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม	2.21	0.622	ปานกลาง	7	2.45	0.574	มาก	8
21. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ควบคู่กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	2.47	0.545	มาก	2	2.63	0.514	มาก	1
22. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ และพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม	2.28	0.594	ปานกลาง	6	2.54	0.552	มาก	5
23. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับผู้เรียน	2.49	0.569	มาก	1	2.63	0.522	มาก	1
รวมเฉลี่ย	2.33	0.596	ปานกลาง		2.55	0.553	มาก	

สภาพปัจจุบันของด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่าสภาพความเป็นจริงด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 0.606) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม และพัฒนาทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.572) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะขั้นพื้นฐานในการ

ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.583) และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม การรักษา สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.44$, S.D. = 0.591) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึก ทักษะการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ใน โรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 0.663)

ค่าเฉลี่ยของระดับการให้ความสำคัญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.542) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม และพัฒนาทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทย ที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.517) รองลงมาคือด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม การรักษา สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน ที่ อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.65$, S.D. = 0.524) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากันด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานในโรงงาน อุตสาหกรรมให้กับนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.65$, S.D. = 0.507) ดังปรากฏในตาราง ที่ 16

ตารางที่ 16 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน เขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน								
24. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ส่งเสริม และพัฒนาทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อกิจ ธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลัก วิชาการ	2.53	0.572	มาก	1	2.66	0.517	มาก	1
25. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศ และส่งเสริมการ	2.31	0.621	ปาน กลาง	4	2.54	0.563	มาก	4

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
เรียนรู้ภาษาอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ส่งเสริมการ เรียนรู้คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการ ปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขต พื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก								
26. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี การเขียนโปรแกรม และสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ไข ปัญหาในชีวิตประจำวัน และส่งเสริม ทักษะในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม	2.29	0.607	ปาน กลาง	5	2.53	0.545	มาก	5
27. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของ สิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงาน อุตสาหกรรม	2.44	0.591	มาก	3	2.65	0.524	มาก	2
28. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงาน การ ใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ใน โรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติใน เขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก	2.17	0.663	ปาน กลาง	6	2.47	0.594	มาก	6
29. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม คุณลักษณะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมให้กับผู้เรียน เช่น ความตรงต่อเวลา ความมีวินัย ความ ซื่อสัตย์ เป็นต้น	2.48	0.583	มาก	2	2.65	0.507	มาก	2
รวมเฉลี่ย	2.37	0.606	มาก		2.58	0.542	มาก	

สภาพปัจจุบันของด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่าสภาพความเป็นจริงด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.583) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.538) รองลงมาคือ ด้านการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าย โครงการ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางการคิดแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.42$, S.D. = 0.567) และด้านการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อเว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.589) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.584) และด้านการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน การศึกษาดูงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.608)

ค่าเฉลี่ยของระดับการให้ความสำคัญด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.549) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือด้านการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 0.503) รองลงมาคือด้านการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อเว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.544) และด้านการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าย โครงการ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางการคิดแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.57$, S.D. = 0.550) ดังปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
5. ด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน								
30. จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ	2.50	0.538	มาก	1	2.64	0.503	มาก	1
31. จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม	2.29	0.584	ปานกลาง	5	2.53	0.561	มาก	4
32. จัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อเว็บไซต์ ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน	2.36	0.589	มาก	3	2.58	0.544	มาก	2
33. จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน การศึกษาดูงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม	2.29	0.608	ปานกลาง	5	2.50	0.573	ปานกลาง	5
34. จัดการบูรณาการแหล่งเรียนรู้จากโรงเรียนกับสถานศึกษาอาชีว และโรงงานอุตสาหกรรมที่ใกล้กับสถานศึกษา	2.31	0.614	ปานกลาง	4	2.49	0.561	มาก	6
35. จัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ค่ายโครงการ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริม	2.42	0.567	มาก	2	2.57	0.550	มาก	3

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการ ทางการคิด แก้ปัญหา								
รวมเฉลี่ย	2.36	0.583	มาก		2.55	0.549	มาก	

สภาพปัจจุบันของการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่าสภาพความเป็นจริงด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.30$, S.D. = 0.577) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 0.554) รองลงมาคือ ด้านการสร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.575) และด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.570) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการประเมินผลทางด้านคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.22$, S.D. = 0.608)

ค่าเฉลี่ยของระดับการให้ความสำคัญด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.553) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.515) รองลงมาคือด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.556) และด้านการสร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.557) ดังปรากฏในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
6. ด้านการวัดและประเมินผล								
36. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ทางด้านการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการ สื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลัก วิชาการ ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน	2.41	0.554	มาก	1	2.61	0.515	มาก	1
37. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ทางด้านการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะ ทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้าน อุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตาม สภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของ ผู้เรียน	2.27	0.570	ปาน กลาง	3	2.55	0.556	มาก	2
38. สร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะ ในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การ ใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และ การสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาใน ชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้าน อุตสาหกรรม	2.29	0.575	ปาน กลาง	2	2.52	0.557	มาก	3
39. ประเมินผลทางด้านคุณลักษณะ พื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมที่เหมาะสม กับผู้เรียน	2.22	0.608	ปาน กลาง	4	2.43	0.583	มาก	4

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
6. ด้านการวัดและประเมินผล								
รวมเฉลี่ย	2.30	0.577	ปานกลาง		2.53	0.553	มาก	

สภาพปัจจุบันของการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่าสภาพความเป็นจริงด้านการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.548) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่มีการพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.600) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากันคือ ด้านมีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์ และพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.598) รองลงมาคือ ด้านมีการวางแผนเตรียมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 0.557) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ ด้านมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 0.572) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านการมีการส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 0.592)

ค่าเฉลี่ยของระดับการให้ความสำคัญด้านการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.561) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด มีเท่ากัน 3 ด้าน คือ ด้านมีการส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้

มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.566) ด้านมีการพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.573) และด้านมีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์และพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.577) ดังปรากฏในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
7. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้								
40. มีการวางแผนเตรียมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกัน	2.35	0.557	มาก	3	2.54	0.536	มาก	4
41. มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้	2.35	0.572	มาก	3	2.53	0.553	มาก	5

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง				ระดับการให้ความสำคัญ			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
42. มีการส่งเสริมงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.34	0.592	มาก	5	2.56	0.566	มาก	1
43. มีการพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากร มาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้อย่างเป็นระบบ	2.38	0.600	มาก	1	2.56	0.573	มาก	1
44. มีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์ และพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น	2.38	0.598	มาก	1	2.56	0.577	มาก	1
รวมเฉลี่ย	2.36	0.584	มาก		2.55	0.561	มาก	

4.2.3 การวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบัน ใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจ พิเศษภาคตะวันออก

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยการนำมาหาค่าดัชนีความ
ต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร $PNI_{modified}$ และนำค่า $PNI_{modified}$ ที่ได้จากการคำนวณในแต่ละด้านมา
เรียงลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็น ดังนี้

ตารางที่ 20 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนด
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความ เป็นจริง	ระดับการให้ ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
1. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ สื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และ เขียนภาษาไทยกิจธุระ ธุรกิจ การเขียน เชิงวิชาการที่ถูกต้อง เหมาะสม	2.46	2.66	0.081	5
2. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ สื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และ เขียนภาษาต่างประเทศ	2.47	2.67	0.081	5
3. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับ นวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding	2.33	2.61	0.120	1

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
4. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.32	2.55	0.099	2
5. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม	2.51	2.66	0.060	7
6. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้เฉพาะทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.34	2.57	0.098	3
7. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ	2.62	2.72	0.038	8
8. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะพื้นฐานในการปฏิบัติงานในด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.35	2.55	0.085	4

จากตารางที่ 20 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้

โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (PNI_{modified} = 0.099) และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความรู้เฉพาะทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (PNI_{modified} = 0.098) ตามลำดับ โดยด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (PNI_{modified} = 0.038)

ตารางที่ 21 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ความสำคัญ	PNI _{modified}	ลำดับ
9. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนการสอน สาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีทักษะ ในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทย ที่ถูกต้อง เหมาะสม	2.72	2.77	0.018	7
10. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม สาระ ภาษาต่างประเทศที่สามารถนำไปใช้ใน ด้านการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส	2.34	2.54	0.085	2
11. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม ความรู้ ความสามารถ	2.39	2.59	0.084	4

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความ เป็นจริง	ระดับการให้ ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับ นวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding				
12. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาองค์ความรู้ ผู้เรียนด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม	2.3	2.5	0.087	1
13. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้และ ทักษะทางด้านการดูแล และการจัดการ สิ่งแวดล้อม	2.43	2.59	0.066	5
14. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้เฉพาะ ทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้าน อุตสาหกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานใน เขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก	2.35	2.55	0.085	2
15. หลักสูตรสถานศึกษากำหนด โครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชา พื้นฐาน/เพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่ส่งเสริมคุณลักษณะในการทำงาน ให้กับผู้เรียน	2.53	2.62	0.036	6

จากตารางที่ 21 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พบว่า หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาองค์ความรู้ นักเรียนด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.087$) รองลงมาคือ หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม สาระภาษาต่างประเทศที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ($PNI_{\text{modified}} = 0.085$) ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากับหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้เฉพาะทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ($PNI_{\text{modified}} = 0.085$) และด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนการสอนสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.038$)

ตารางที่ 22 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
16. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทักษะภาษาไทยที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	2.43	2.59	0.066	6
17. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และคำศัพท์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับการ	2.29	2.54	0.109	3

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความ เป็นจริง	ระดับการให้ ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
ปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก				
18. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของ หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และ ทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจาก ภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษา ฝรั่งเศส ภาษาในประเทศอาเซียน ฯลฯ	2.1	2.42	0.152	1
19. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของ หลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับ นวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding	2.38	2.59	0.088	5
20. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของ หลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม	2.21	2.45	0.109	3
21. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของ หลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา ความรู้ควบคู่กับการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม	2.47	2.63	0.065	7
22. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของ หลักสูตร ที่ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ และ พัฒนาทักษะอาชีพทางด้าน อุตสาหกรรม	2.28	2.54	0.114	2

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
23. กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับผู้เรียน	2.49	2.63	0.056	7

จากตารางที่ 22 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พบว่า การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาในประเทศอาเซียน ฯลฯ เป็นข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.152$) รองลงมาคือ การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่ให้นักเรียนได้มีความรู้ และพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม ($PNI_{modified} = 0.114$) และการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และคำศัพท์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากันกับการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ($PNI_{modified} = 0.109$) โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดเท่ากับ 2 ด้านคือการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ควบคู่กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน ($PNI_{modified} = 0.065$)

ตารางที่ 23 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
24. จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ส่งเสริม และพัฒนาทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทยที่ถูกต้อง	2.53	2.66	0.051	6

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความ เป็นจริง	ระดับการให้ ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
เหมาะสม รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อ กิจธุระ ชุรกิจ การเขียนภาษาไทยตาม หลักวิชาการ				
25. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศ และส่งเสริมการ เรียนรู้ภาษาอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ส่งเสริม การเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการ ปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขต พื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก	2.31	2.54	0.100	3
26. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี การเขียนโปรแกรม และสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ไข ปัญหาในชีวิตประจำวัน และส่งเสริม ทักษะในการปฏิบัติงานด้าน อุตสาหกรรม	2.29	2.53	0.105	2
27. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของ สิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงาน อุตสาหกรรม	2.44	2.65	0.086	4
28. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงาน การ ใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ใน โรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติ	2.17	2.47	0.138	1

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก				
29. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมให้กับผู้เรียน เช่น ความตรงต่อเวลา ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ เป็นต้น	2.48	2.65	0.069	5

จากตารางที่ 23 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ($PNI_{modified} = 0.138$) รองลงมาคือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนใช้เทคโนโลยี การเขียนโปรแกรม และสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมทักษะในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม ($PNI_{modified} = 0.105$) และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ($PNI_{modified} = 0.100$) ตามลำดับ โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมและพัฒนาทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ ($PNI_{modified} = 0.051$)

ตารางที่ 24 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านแหล่งการเรียนรู้ และสื่อการสอน

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
30. จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ	2.5	2.64	0.056	6
31. จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม	2.29	2.53	0.105	1
32. จัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อเว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน	2.36	2.58	0.093	2
33. จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน การศึกษาดูงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม	2.29	2.5	0.092	3
34. จัดการบูรณาการแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนกับสถานศึกษาอาชีว และ	2.31	2.49	0.078	4

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
โรงงานอุตสาหกรรมที่ใกล้กับ สถานศึกษา				
35. จัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าย โครงการ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการ ทางการคิด แก้ปัญหา	2.42	2.57	0.062	5

จากตารางที่ 24 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม (PNI_{modified} = 0.105) รองลงมาคือ การจัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อเว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน (PNI_{modified} = 0.093) และการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน การศึกษาดูงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม (PNI_{modified} = 0.092) โดยด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ (PNI_{modified} = 0.056)

ตารางที่ 25 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
36. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ทางด้านการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการ สื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	2.41	2.61	0.083	4

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลัก วิชาการ ที่เป็นการประเมินตามสภาพ จริง และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน				
37. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ทางด้านการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะ ทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้าน อุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตาม สภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของ ผู้เรียน	2.27	2.55	0.123	1
38. สร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะ ในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การ ใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไข ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการ แก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ทางด้านอุตสาหกรรม	2.29	2.52	0.100	2
39. ประเมินผลทางด้านคุณลักษณะ พื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมที่ เหมาะสมกับผู้เรียน	2.22	2.43	0.095	3

จากตารางที่ 25 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการวัด
และประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านที่มีดัชนีความ
ต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางด้านการใช้ทักษะ
ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้าน
อุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน (PNI_{modified} =
0.123) รองลงมาคือ การสร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การ

ใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.100$) และการประเมินผลทางด้านคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.095$) ตามลำดับ โดยด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางด้านการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.083$)

ตารางที่ 26 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง	ระดับการให้ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
40. มีการวางแผนเตรียมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกัน	2.35	2.54	0.081	2
41. มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้	2.35	2.53	0.077	3
42. มีการส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จาก	2.34	2.56	0.094	1

สภาพการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา	สภาพความ เป็นจริง	ระดับการให้ ความสำคัญ	PNI modified	ลำดับ
ฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา และการนำหลักสูตร สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม คุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็น ทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระบียง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก				
43. มีการพัฒนาครู สัมมนา เชิญ วิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตร ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่ จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขต ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ไปใช้อย่างเป็นระบบ	2.38	2.56	0.076	4
44. มีการติดตามและประเมินผลการนำ หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม คุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็น ทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระบียง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้เป็น ระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการ ประเมินผลมาวิเคราะห์ และพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มี ประสิทธิภาพดีขึ้น	2.38	2.56	0.076	4

จากตารางที่ 26 การจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ด้านการนำ
หลักสูตรไปใช้ จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น พบว่า ด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด
คือ การส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำ
หลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะ นักเรียน

ให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (PNI_{modified} = 0.094) รองลงมาคือ การวางแผนเตรียมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกัน (PNI_{modified} = 0.081) และการประชาสัมพันธ์หลักสูตรประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ (PNI_{modified} = 0.077) โดยด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้อย่างเป็นระบบ ซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการเท่ากันกับ มีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์ และพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น (PNI_{modified} = 0.076)

ตารางที่ 27 สรุปการจัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทั้ง 7 ด้าน

สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	PNI modified	ลำดับ
1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding	0.120	4
2. ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาองค์ความรู้นักเรียนด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม	0.087	7

สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	PNI modified	ลำดับ
3. ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาในประเทศอาเซียน ฯลฯ	0.152	1
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	0.138	2
5. ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน การจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม	0.105	5
6. ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน	0.123	3
7. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ การส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	0.094	6

จากตารางที่ 27 สรุปได้ว่าด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุดได้แก่ **ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้** การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาในประเทศอาเซียน ฯลฯ ($PNI_{modified} = 0.152$) รองลงมาคือ **ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน** การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ($PNI_{modified} = 0.138$) **ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา** การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางด้านการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในเพื่อการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน ($PNI_{modified} = 0.123$) **ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร** การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding ($PNI_{modified} = 0.120$) **ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน** การจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ($PNI_{modified} = 0.105$) **ด้านการนำหลักสูตรไปใช้** การส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ($PNI_{modified} = 0.094$) และ**ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา** หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ($PNI_{modified} = 0.087$) ตามลำดับ

4.3 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จากแหล่งข้อมูล 3 แหล่งข้อมูล ได้แก่ 1) ผลการศึกษาเอกสารด้านหลักสูตรสถานศึกษา, เขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ,

แรงงาน, อุตสาหกรรมจังหวัด แรงงานจังหวัด หัวหน้างาน และรองหัวหน้างานฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสในเขตสระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 2) ผลการศึกษาสภาพความเป็นจริงและระดับความสำคัญของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่สระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และ 3) ผลการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่สระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้จากทั้ง 3 แหล่งข้อมูลข้างต้นมาสรุปประเด็น และนำเสนอเป็นแนวทางบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่สระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่สระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรกำหนดให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ขั้นพื้นฐานตามที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนดไว้ โดยเฉพาะในการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ควรกำหนดให้นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถอ่านและเขียนสื่อสารภาษาไทยได้ดี เนื่องจากนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาบางคนยังอ่านไม่ออก เขียนไม่คล่อง นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา ย้ายที่อยู่ตามที่ทำงานของผู้ปกครอง หรือผู้ปกครองนักเรียนบางคนไม่ได้สนับสนุนนักเรียนในเรื่องการเรียนเท่าที่ควร การตั้งเป้าหมายให้นักเรียนมีความรู้ด้านการอ่านเขียนภาษาไทยจึงสำคัญเพราะเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ

ควรกำหนดให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะในด้านการประกอบอาชีพ โดยมีการสำรวจอาชีพในชุมชน ศึกษาตลาดแรงงานรอบ ๆ สถานศึกษา รวมถึงสถานศึกษาด้านอาชีพ เพื่อสำรวจความต้องการว่าชุมชน และสถานประกอบการโดยรอบชุมชนนั้น ต้องการแรงงานแบบใด แล้วนำมาตั้งเป้าหมายของหลักสูตรให้นักเรียนนำความรู้ที่ไปใช้ต่อยอดในอนาคต โดยเฉพาะความรู้ ทักษะด้านอาชีพที่อยู่ในเขตสระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ เห็นความสำคัญในเรื่องสระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมถึงการให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกก่อนจะนำมาให้นักเรียนได้ศึกษา รวมทั้งศึกษาอาชีพที่สำคัญในเขตสระบุรีเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 12 S-curve และทักษะในศตวรรษที่ 21 มาประกอบเพื่อสร้างเป้าหมายในหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนเป็นสิ่งที่ต้องการในเขตอุตสาหกรรม

กำหนดจุดมุ่งหมายในหลักสูตรให้นักเรียนได้เรียนรู้ และมีทักษะความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพทางด้านโรงงานอุตสาหกรรม หรือศึกษาต่อทางด้านคอมพิวเตอร์ โปรแกรมต่าง ๆ Coding หรือการเรียนรู้เรื่องปัญญาประดิษฐ์ นวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม

3.2 ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรวางโครงสร้างตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่ให้นักเรียนได้เรียนวิชาพื้นฐานครบทั้ง 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ สุขศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และวิชาภาษาต่างประเทศ เพราะโรงเรียนยังต้องมีการประเมินผลและวัดผลการเรียนรู้ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอยู่ มุ่งเน้นการเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เป็นภาษาไทยก่อน จัดโครงสร้างหลักสูตรที่มีวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ และภาษาต่างประเทศภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

ควรเพิ่มวิชาทักษะอาชีพ หรือวิชาเสริมอื่น ๆ ให้กำหนดเป็นวิชาเพิ่มเติม หรือบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ โดยในโครงสร้างสถานศึกษานั้นควรกำหนดวิชาทักษะอาชีพ หรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง อุตสาหกรรมเป็นวิชาเพิ่มเติม เป็นวิชากิจกรรมชุมนุม หรือบูรณาการกับวิชาการงานอาชีพ (กอท.) เพื่อเป็นการฝึกทักษะทางวิชาชีพให้กับนักเรียน หรือนำไปจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางด้านปฏิบัติ นอกจากนี้ควรมีวิชาที่เป็นทักษะทางอาชีพที่หลากหลาย ให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจของตนเอง เช่น วิชาด้านการช่าง ไฟฟ้า เครื่องกล บัญชี เกษตร คหกรรม งานฝีมือ ฯลฯ รวมทั้งวิชาที่เป็นความรู้ทางด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งการจัดตั้งวิชาเพิ่มเติมเหล่านี้ต้องดูความถนัดของครูผู้สอนเป็นหลัก ว่ามีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้หรือไม่ หรืออาจจัดหาครู ปรากฏ ชาวบ้าน ที่มีความถนัดในรายวิชาเพิ่มเติมมาช่วยสอน

3.3 ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ครูผู้สอนควรมีการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

ในการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ควรกำหนดเนื้อหาสาระที่เป็นทักษะทางด้านอาชีพ โดยการสำรวจความต้องการของชุมชน และแรงงาน โดยรอบของโรงเรียนก่อน รวมทั้งสำรวจความต้องการของนักเรียนว่าต้องการประกอบอาชีพ หรือมีความตั้งใจในการศึกษาต่อทางด้านอาชีพในสาขาวิชาใด จากนั้นจึงจัดตั้งวิชาเรียนที่เกี่ยวข้องกับทักษะ

ทางด้านอาชีพ ครูผู้สอนควรกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้เป็นวิชาเพิ่มเติม หรือบูรณาการในวิชาการงานอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่สอนทักษะทางด้านอาชีพให้กับนักเรียนอยู่แล้ว ซึ่งครูผู้สอนสามารถนำทักษะทางด้านช่างไฟฟ้า บัญชี อาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมต่าง ๆ ไปสอดแทรกในรายวิชาได้ หรือจัดเป็นกิจกรรมชุมนุมซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้กับนักเรียนได้เลือกเรียนวิชาชีพที่นักเรียนสนใจได้ รวมทั้งสามารถนำรายวิชาชีพไปจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการปฏิบัติเพิ่มเติม

การกำหนดสาระการเรียนรู้ในรายวิชาหลักที่อยู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ควรเน้นให้นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยใช้ภาษาไทยทางวิชาการในการติดต่อสื่อสารทั้งการพูด และการเขียนได้ สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ ครูผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาสาระวิชาที่ส่งเสริมทางด้านสิ่งแวดล้อม, การใช้ชีวิตอย่างไรให้ปลอดภัย, การปรับตัวหรือเอาตัวรอดเมื่อต้องอยู่ในชุมชนที่มีโรงงานอุตสาหกรรม, มลพิษในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงไฟฟ้าบึงเทคซีดี และการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาวิทยาการคำนวณ วิชาสังคมศึกษา เน้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเรียนสาระวิชาหลัก โดยเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีความทันสมัย และเกี่ยวข้องกับชุมชนหรืออุตสาหกรรมที่อยู่บริเวณโดยรอบชุมชนของนักเรียน

กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่อยู่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับทักษะชีวิต และอาชีพที่อยู่ในท้องถิ่น หรือพื้นที่ที่เป็นบริบทพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เช่น ความรู้ด้านอาชีพที่สำคัญใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมาย กลุ่ม First S – Curve ได้แก่ 1. ยานยนต์สมัยใหม่ 2. อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 3. การท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดี และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 4. การแปรรูปอาหาร 5. เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่ม New S – Curve 6. หุ่นยนต์ 7. การบินและโลจิสติกส์ 8. เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ 9. ดิจิทัล 10. การแพทย์ครบวงจร นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพิ่มเติมเนื้อหาการเรียนรู้ในรายวิชาแนะแนวในเรื่องของอาชีพในอนาคต เพื่อให้นักเรียนได้ทราบเนื้อหา ความถนัดและความสนใจของตนเอง และสามารถเชื่อมโยงให้เห็นถึงความเหมาะสมกับการพัฒนาตนเพื่อความพร้อมเข้าสู่วิชาชีพได้อย่างไม่เป็นการสิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากร เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษให้กับนักเรียนในศตวรรษที่ 21

การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรมีการเปิดวิชาเพิ่มเติมเป็นวิชาภาษาที่ 3 เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น เนื่องจากมีโรงงานจากต่างชาติเข้ามาประกอบกิจการค่อนข้างมากโดยเฉพาะจากประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น

การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรคำนึงถึงความสามารถในการเรียนของนักเรียนเป็นหลัก ว่าสามารถเข้าถึงหรือเข้าใจในเนื้อหาของการเรียน รวมทั้งสามารถลงมือปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้มากน้อยเพียงใด เนื่องจากการเรียนรู้ทักษะทางวิชาชีพจะต้องอาศัยการลงมือปฏิบัติเป็นหลัก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงต้องคำนึงถึงความสามารถในการใช้เครื่องมือในการเรียน รวมทั้งความปลอดภัยในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย ควรจัดเนื้อหาสาระที่เน้นให้นักเรียนเข้าใจใน ความสำคัญของการเรียนรู้ทักษะวิชาชีพ ความเข้าใจในการประกอบอาชีพในอนาคต มีการแนะแนวทางด้านอาชีพจากหน่วยงานหรือสถาบันอาชีพ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการเลือกประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อให้กับนักเรียน รวมทั้งการจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่นักเรียนอาศัยอยู่

3.4 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนมากกว่าเนื้อหาวิชา (Active Learning) เพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติ หรือการได้ลงมือทำด้วยตนเอง จัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้แบบมุ่งปฏิบัติงาน เป็นต้น โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือในการฝึกทักษะทางอาชีพ เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้ทักษะ และสร้างคุณลักษณะในการประกอบอาชีพให้นักเรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเป็นสำคัญ

ควรมีการร่วมมือกันกับครูโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวะ เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์มากที่สุด มีการจัดตั้งทวิภาคีกับโรงเรียนอาชีวะ โดยให้ครูในโรงเรียนอาชีวะมาช่วยสอนในวิชาเฉพาะ เช่น วิชาช่าง เครื่องกล ช่างไฟ แปรรูปและการถนอมอาหาร รวมทั้งให้โรงเรียนอาชีวะจัดหาทุนเพื่อให้นักเรียนที่มีทักษะทางด้านอาชีพหรือมีความประสงค์จะเรียนต่อในสายอาชีพได้เข้าไปศึกษาต่อในสถานศึกษานั้น นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ไปศึกษาเรียนรู้อาชีพต่าง ๆ หรือกระบวนการต่าง ๆ ในโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ใกล้กับชุมชนนักเรียน

ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม โดยการได้ศึกษาผลกระทบของการทำอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ว่ามีผลต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่โดยรอบโรงงานอุตสาหกรรมอย่างไร มีผลดี ผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร และศึกษาหาแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่ควบคู่กับการมีโรงงานอุตสาหกรรมโดยรอบชุมชน โรงเรียนของนักเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ หรือด้านทักษะอาชีพ โดยเสริมสร้างในลักษณะของการปฏิบัติงานกลุ่ม การได้ฝึกทักษะทางอาชีพต่าง ๆ ในสถานการณ์จริง รวมทั้งสมรรถนะทั้ง 5 ด้านที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยการเน้นให้เกิดสมรรถนะเหล่านี้โดยใช้แนวคิดสะเต็มศึกษา และรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นให้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์แบบต่าง ๆ

3.5 ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอนของหลักสูตรสถานศึกษา

แหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอนของหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรจัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้น่าอยู่ มีแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อที่ทันสมัย เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง เพื่อให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน และได้ฝึกทักษะการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น เพราะปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในโรงเรียนขยายโอกาสคือนักเรียนชอบขาดเรียน หรือไม่เข้าเรียนเป็นประจำ สร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่ให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป รวมทั้งการรู้คำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม

หากในชุมชน หรือบริเวณใกล้กับโรงเรียนมีโรงงานที่อนุญาตให้เข้าไปศึกษาดูงานได้ ควรมีการจัดกิจกรรมการทัศนศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ลักษณะวิธีการปฏิบัติงานจากโรงงานอุตสาหกรรม และได้เรียนรู้ว่าโรงงานที่อยู่ใกล้ชุมชนนั้นเป็นโรงงานเกี่ยวกับอะไร มีลักษณะการปฏิบัติงานแบบใด ต้องใช้ทักษะหรือมีคุณลักษณะแบบใดจึงจะเข้าทำงานได้ รวมทั้งควรให้นักเรียนได้ศึกษาสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่สอนในสถาบันอาชีวศึกษาที่อยู่ใกล้กับโรงเรียน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและให้นักเรียนได้เรียนรู้ลักษณะของการเรียนสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจในด้านการศึกษาต่อในอนาคต

ในด้านของสื่อการสอนควรมีการจัดอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการเรียนทักษะทางวิชาชีพที่เพียงพอ สามารถใช้ได้จริง เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ สร้างทักษะทางด้านวิชาชีพ หากอุปกรณ์หรือสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอแนะนำให้ทำหนังสือขออุปกรณ์การเรียนจากโรงงานใหญ่ ๆ เช่น บริษัท ปตท. จำกัด, บริษัท SCG จำกัด หรือโรงงานโดยรอบชุมชนที่สามารถสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกวิชาชีพให้กับนักเรียนได้ เพราะบางโรงงานมีงบประมาณมากพอที่สามารถสร้างตึกหรืออาคารเพื่อการเรียนรู้ให้กับโรงเรียนได้

3.6 ด้านการวัดและประเมินผลของหลักสูตรสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ครูผู้สอนควรมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานการณ์ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การวัดผลการเรียนรู้จากการตรวจผลงานชิ้นงาน (Work sample) เน้นการปฏิบัติกิจกรรม และผลผลิตที่ได้จากการเรียนรู้ การสอบปากเปล่าเพื่อสอบถามความเข้าใจในกระบวนการปฏิบัติงาน ที่มาจากการเรียนการสอนตามสภาพจริง โดยมีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความชัดเจน มีเครื่องมือการใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubrics Score) หากเป็นการวัดทักษะกระบวนการทำงานควรมีแบบสังเกต แบบประเมินด้านทักษะที่เหมาะสมกับลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน หรือการประเมินด้วยแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน ควรมีการจัดตั้งทวิภาคีให้ครูในโรงเรียนอาชีวฯมาช่วยประเมินนักเรียนในด้านทักษะอาชีพพร้อมกับครูในโรงเรียน และเพื่อเปิดโอกาสทางด้านทุนการศึกษาให้กับนักเรียน

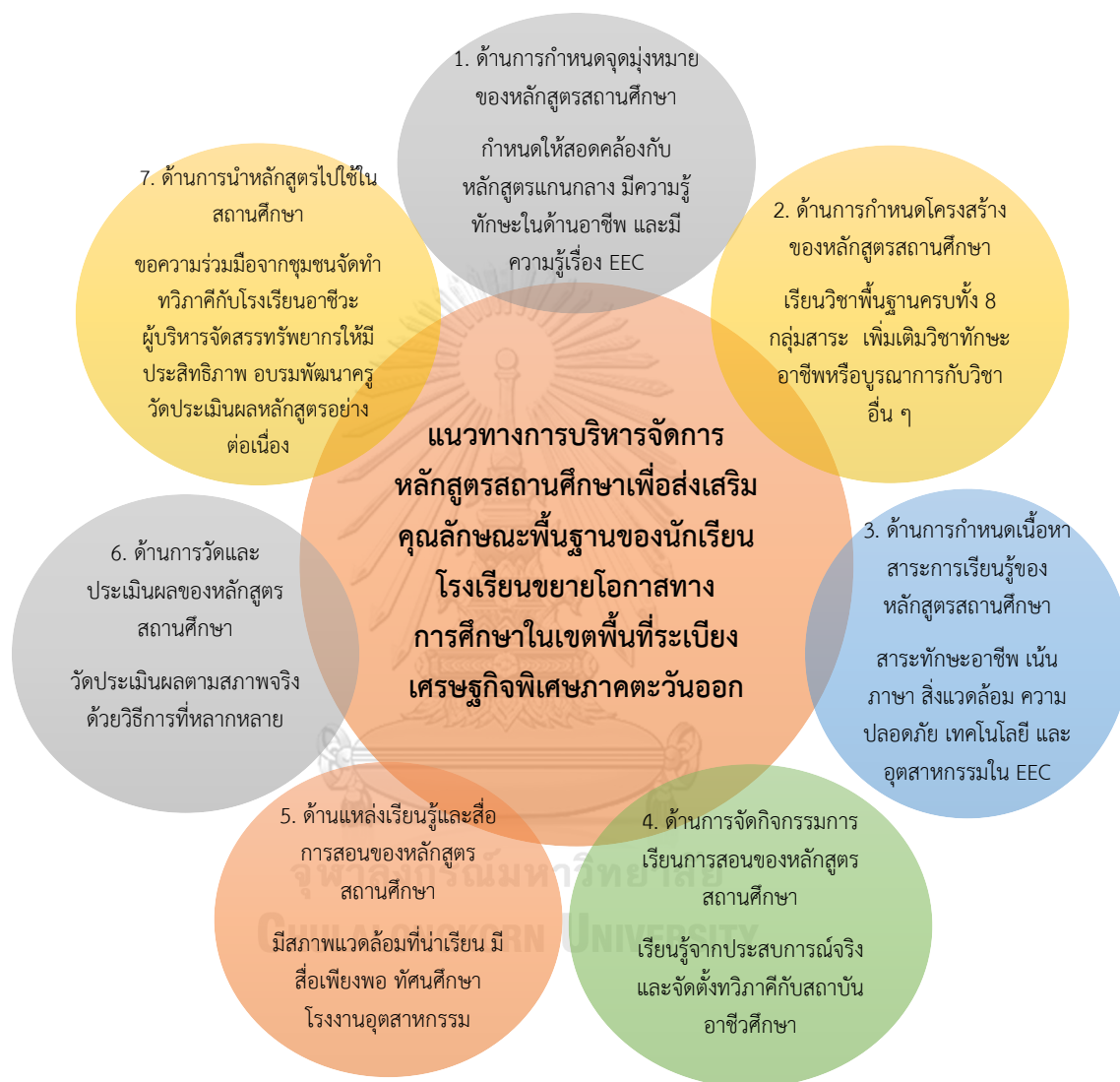
สำหรับวิชาทักษะอาชีพ หรือวิชาที่เน้นพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาชีพนั้นบูรณาการกับวิชาหลักหรือวิชาพื้นฐานที่มีอยู่ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งเป็นวิชาเพิ่มเติมที่ต้องมีการตัดสินผลการเรียนควรมีการสอบทั้งภาควิชาการ และภาคปฏิบัติ และเน้นการประเมินที่ภาคปฏิบัติและผลงานนักเรียน 70 คะแนน และผลการสอบ 30 คะแนน หากวิชานั้นเป็นวิชาที่อยู่ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น วิชากิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ควรมีการประเมินผลจากแบบสังเกตความร่วมมือในการเรียน การส่งผลงาน รวมทั้งการปฏิบัติเมื่อสิ้นสุดการเรียน มีการตัดสินผลการเรียนเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” และควรมีการจัดตั้งทวิภาคีให้ครูในโรงเรียนอาชีวฯมาช่วยประเมินนักเรียนในด้านทักษะอาชีพ และเพื่อเปิดโอกาสทางด้านทุนการศึกษาให้กับนักเรียน

3.7 ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา

การนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนั้น ควรศึกษาบริบทชุมชน โรงงาน โดยรอบโรงเรียนว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร มีอาชีพใดที่น่าสนใจในการนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน ควรขอความร่วมมือจากชุมชนหรือโดยรอบชุมชน ทำหนังสือเสนอโครงการว่าโรงเรียนจะทำการสอนทักษะวิชาชีพด้านใด ขาดแคลนอุปกรณ์ เครื่องมือ ผู้สอน จะขอสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือผู้สอน ทักษะวิชาชีพด้านใดจากโรงงานบ้าง เช่น โรงเรียนจะเปิดร้านกาแฟเพื่อเสริมทักษะทางอาชีพให้กับนักเรียน แต่ไม่มีเครื่องชงกาแฟ โรงเรียนควรเขียนโครงการและทำเรื่องขอเครื่องชงกาแฟไปยังโรงงานที่อยู่โดยรอบโรงเรียน หรืออาจจะขอความร่วมมือจากชุมชน หรือผู้ประกอบการนักเรียนที่สามารถช่วยเหลือได้เพื่อมาสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ทางด้านทักษะวิชาชีพของนักเรียน หากทางโรงเรียนจะเปิดสอนวิชาชีพที่ไม่มีครูถนัด ไม่มีครูประจำวิชา เช่น ช่างเชื่อม ช่างไฟ ช่างยนต์ อาจจะต้องทำวิทยาคับกับโรงเรียนเทคนิคหรือโรงเรียนช่างโดยรอบสถานศึกษา โดยให้ครูจากโรงเรียนเทคนิคมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระยะสั้น 1 – 2 เดือน ในบางโรงงานมีโครงการช่วยเหลือชุมชน (CSR) โรงเรียนสามารถขอความร่วมมือในการส่งผู้ที่มีความรู้ทางด้านช่างหรือวิศวกรมาสอนนักเรียนสัปดาห์ละ 1 - 2 ชั่วโมง และถ้าเป็นวิชาที่เป็นทักษะอาชีพที่มีในชุมชนควรเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันกับครูในโรงเรียน

ในการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีศักยภาพ ก่อนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารควรขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ และประสานงานกับชุมชนโดยรอบโรงเรียนให้ได้มากที่สุด ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนควรมีเป้าหมายในการพัฒนานักเรียนในด้านทักษะอาชีพที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้บริหารควรจัดสรรทรัพยากรทางด้านบุคคลให้มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านวิชาชีพไปใช้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งควรมีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์ และพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริม
คุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจ
พิเศษภาคตะวันออก สามารถแสดงเป็นภาพที่ 4 ได้ดังนี้

ภาพที่ 4 การนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
พื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค
ตะวันออก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่มย่อย ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 3) เสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ประชากรในการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก คือ ผู้ประกอบการ, ลูกจ้าง, พนักงาน, อดสาหกรรม และแรงงานจังหวัด, ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก คือ ผู้ประกอบการ, ลูกจ้าง, พนักงาน, อดสาหกรรม และแรงงานจังหวัด, ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และประชากรในการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการ, ลูกจ้าง, พนักงาน, อดสาหกรรม และแรงงานจังหวัด, ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 18 คน 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส

ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 42 โรงเรียน จำนวน 1,235 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 31 โรงเรียน คิดเป็น 73.81 โดยแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 466 ฉบับ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา หา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบ ตารางประกอบความเรียง

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้แบ่งการสรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้เป็น 2 คุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณลักษณะพื้นฐาน คือ คุณลักษณะที่ปรากฏตามกรอบการประเมินในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วไปใช้ในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 2) ด้านทักษะ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การปฏิบัติงาน และ 3) ด้านเจตคติที่ปรากฏในกรอบการประเมินของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ **ด้านความรู้ (K)** ได้แก่ มีความรู้ในระดับขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด, มีความรู้ในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ **ด้านทักษะ (S)** ได้แก่ สามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้, สามารถพูดและเขียนสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้, สามารถปฏิบัติงานตามคำสั่ง **ด้านเจตคติ (A)** ได้แก่ มีความรับผิดชอบ, ความขยัน, ความอดทน, ซื่อสัตย์, ทัศนคติที่ดี, ไม่เรียนรู้อย่างใจฉวยตามอารมณ์ และทำงานตามเวลาที่กำหนด

2. คุณลักษณะเฉพาะ คือ คุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นที่ต้องการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งต้องมีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมในหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะนี้ขึ้น

ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ ความรู้ภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านช่าง ความรู้ด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ความรู้ด้านเทคโนโลยี 2) ด้านทักษะ ทักษะการสื่อสาร ทักษะด้านงานฝีมือ ทักษะด้านการดูแลรักษาและการใช้เครื่องมือช่าง ทักษะการจัดการสิ่งแวดล้อม และ 3) ด้านเจตคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้ **ด้านความรู้ (K)** ได้แก่ ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษได้ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ, มีความรู้ในการใช้เครื่องมือช่างขั้นพื้นฐาน เช่น เครื่องขัด เครื่องเจียร เครื่องตัด เหล็ก รอยก เครื่องมือทางการเกษตร ฯลฯ, มีความรู้ด้านการดูแลรักษาอุปกรณ์เหล่านั้นให้พร้อมใช้งาน, มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน โปรแกรมที่จำเป็นในการปฏิบัติเอกสาร หรือโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนเองปฏิบัติ, มีความรู้ทางด้านช่างสามารถซ่อมแซมอุปกรณ์ หรือสิ่งของอย่างง่ายได้ เช่น หลอดไฟ เปลี่ยนก๊อกน้ำ ฯลฯ, ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม, มีความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม **ด้านทักษะ (S)** ได้แก่ สามารถเขียน และพูดสื่อสารภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษได้ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ, มีความสามารถทางด้านงานฝีมือ การประดิษฐ์ อุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ, สามารถการดูแลรักษาอุปกรณ์เหล่านั้นให้พร้อมใช้งาน, สามารถซ่อมแซมอุปกรณ์ หรือสิ่งของอย่างง่ายได้, ทักษะการจัดการสิ่งแวดล้อม

ด้านเจตคติ (A) พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง, มีความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกใน 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการปฏิบัติเป็นรายข้อ พบว่า มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน

ภาษาต่างประเทศ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมรายด้าน สำหรับระดับความสำคัญการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ให้ระดับความสำคัญการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาต่างประเทศ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนเชิงวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม

2. ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการปฏิบัติเป็นรายข้อ พบว่า หลักสูตรสถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนการสอนสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยที่ถูกต้องเหมาะสม หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะในการทำงานให้กับนักเรียน หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้และทักษะทางด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม สำหรับค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนการสอนสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยที่ถูกต้องเหมาะสม ด้านหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะในการทำงานให้กับนักเรียน หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่างๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding และหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้และทักษะทางด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม

3. ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ควบคู่กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทักษะภาษาไทยที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ระดับความสำคัญในการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ให้ระดับความสำคัญการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ควบคู่กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทักษะภาษาไทยที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีการปฏิบัติในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาการปฏิบัติเป็นรายข้อ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม และพัฒนาทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมให้กับนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม ในระดับความสำคัญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ให้ระดับความสำคัญการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม และพัฒนาทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม และการจัดกิจกรรมการ

เรียนการที่ส่งเสริมคุณลักษณะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมให้กับนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม

5. ด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีการปฏิบัติในด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าย โครงการ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางการคิดแก้ปัญหา การจัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อเว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม ในระดับความสำคัญด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ให้ระดับความสำคัญการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ การจัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อเว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าย โครงการ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางการคิดแก้ปัญหา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม

6. ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีการปฏิบัติในการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางด้านการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก การสร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางด้านการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของระดับความสำคัญของการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่า มีการให้ระดับความสำคัญของการ

วัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับความสำคัญของการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางด้านการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางด้านการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน และการสร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ

7. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีการปฏิบัติด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติการพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้อย่างเป็นระบบ การติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์ และพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น การวางแผนเตรียมการดำเนินการการจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกัน และการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สำหรับระดับความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการให้ระดับความสำคัญของการส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้อย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม

ผลการวิเคราะห์การจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความรู้เฉพาะทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2. ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม สาระภาษาต่างประเทศที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศสซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากันกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้เฉพาะทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3. ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้

การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาในประเทศอาเซียน ฯลฯ เป็นข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่ให้นักเรียนได้มีความรู้ และพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม และการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และคำศัพท์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกซึ่งมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นเท่ากันกับการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รองลงมา คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนใช้เทคโนโลยี การเขียนโปรแกรม และสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมทักษะในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

5. ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน

ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การจัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม รองลงมาคือ การจัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้น ข้อมูล สื่อเว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน และการจัดการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน การศึกษาดูงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม

6. ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางด้านการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน รองลงมาคือ การสร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม และการประเมินผลทางด้านคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน

7. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ การส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รองลงมาคือ การวางแผนเตรียมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณลักษณะนักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกัน และการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ องค์กรท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้

ตอนที่ 3 ผลการนำเสนอแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริม คุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจ พิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากผลการศึกษาเอกสารด้านหลักสูตรสถานศึกษา คุณลักษณะของนักเรียน การศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ อุตสาหกรรม แรงงานจังหวัด รวมทั้งคณะครูที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และการศึกษาสภาพความเป็นจริงและระดับความสำคัญในทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group) กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 7 ด้าน คือ 1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร 2. ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 3. ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ 4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5. ด้านแหล่งการเรียนรู้และสื่อการสอน 6. ด้านการวัดและประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา และ 7. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำเสนอแนวทางในแต่ละด้านโดยสรุปผลได้ดังนี้

1) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรกำหนดให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นความรู้และทักษะในด้านการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องทั้งด้านการอ่าน การเขียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะในด้านการประกอบอาชีพ โดยมีการสำรวจอาชีพในชุมชน ศึกษาตลาดแรงงานรอบ ๆ สถานศึกษา รวมถึงสถานศึกษาด้านสายอาชีพ มุ่งเน้นความรู้ ทักษะด้านอาชีพที่อยู่ในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความสำคัญในเรื่องระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงการให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และทักษะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างเป้าหมายในหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนเป็นที่ต้องการในเขตอุตสาหกรรม

2) ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา ในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรวางโครงสร้างตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่ให้นักเรียนได้เรียนวิชาพื้นฐานครบทั้ง 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ สุขศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และวิชาภาษาต่างประเทศ มุ่งเน้นการเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ควรกำหนดวิชาทักษะอาชีพ หรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องอุตสาหกรรมเป็นวิชาเพิ่มเติม เป็นวิชากิจกรรมชุมนุม หรือบูรณาการกับวิชาการงานอาชีพ (กอท) เพื่อเป็นการฝึกทักษะทางวิชาชีพให้กับนักเรียน หรือนำไปจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางด้านปฏิบัติ นอกจากนี้ควรมีวิชาที่เป็นทักษะทางอาชีพที่หลากหลายให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความชอบของตนเอง ในการจัดตั้งวิชาเพิ่มเติมต้องดูความถนัดของครูผู้สอนเป็นหลัก ว่ามีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนได้หรือไม่ หรืออาจจัดหาครู ปรากฏชาวบ้าน ที่มีความถนัดในรายวิชาเพิ่มเติมมาช่วยสอน

3) ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ควรกำหนดเนื้อหาสาระที่เป็นทักษะทางด้านอาชีพ โดยสำรวจความต้องการแรงงานด้านอาชีพของชุมชน โรงงานโดยรอบ และสำรวจความต้องการในด้านการศึกษาทางด้านอาชีพของนักเรียน กำหนดสาระการเรียนรู้ในรายวิชาหลักที่อยู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารภาษาไทย ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาสาระวิชาที่ส่งเสริมทางด้านสิ่งแวดล้อม, การใช้ชีวิตอย่างไรให้ปลอดภัย, การปรับตัวหรือเอาตัวรอดเมื่อต้องอยู่ในชุมชนที่มีโรงงานอุตสาหกรรม, มลพิษในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม และการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาวิทยาการคำนวณ วิชาสังคมศึกษา เน้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ปัจจุบัน และเกี่ยวข้องกับชุมชนหรืออุตสาหกรรมที่อยู่บริเวณโดยรอบชุมชนของนักเรียน ควรมีการเปิดวิชาเพิ่มเติมเป็นวิชาภาษาที่ 3 นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาสาระที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกที่นักเรียนอาศัยอยู่

4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือในการฝึกทักษะทางอาชีพ เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และสร้างคุณลักษณะในการประกอบอาชีพให้นักเรียน ทั้งนี้

ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียน การร่วมมือกันกับครู โรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีววะ เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดตั้งทวิภาคีกับ โรงเรียนอาชีววะ โดยให้ครูในโรงเรียนอาชีววะมาช่วยสอนในวิชาเฉพาะ ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่ให้นักเรียนได้ไปศึกษาเรียนรู้อาชีพต่าง ๆ หรือกระบวนการต่าง ๆ ในโรงงานอุตสาหกรรมที่ อยู่ใกล้กับชุมชนนักเรียน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของ สิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม ควรจัด กิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างในลักษณะของการปฏิบัติงานกลุ่ม การได้ฝึก ทักษะทางอาชีพต่าง ๆ ในสถานการณ์จริง รวมทั้งสมรรถนะทั้ง 5 ด้านที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5) ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอนของหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรจัดสภาพแวดล้อม และ สร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้น่าอยู่ มีแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อที่ ทันสมัย ควรมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาศึกษาตามแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม และสถาบันอาชีววะ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ลักษณะวิธีการปฏิบัติงานจากโรงงานอุตสาหกรรม และศึกษาสาขาวิชาชีพ ต่าง ๆ ที่สอนในสถาบันอาชีววะที่อยู่ใกล้กับโรงเรียน ควรมีการจัดอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการเรียน ทักษะทางวิชาชีพที่เพียงพอ สามารถใช้ได้จริง เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ สร้างทักษะทางด้านวิชาชีพ

6) ด้านการวัดและประเมินผลของหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจ พิเศษภาคตะวันออก ควรมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานการณ์ และ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ มีความชัดเจน ควรมีการจัดตั้งทวิภาคีให้ครูในโรงเรียนอาชีววะมาช่วยประเมินนักเรียนในด้านทักษะ อาชีพ สำหรับวิชาทักษะอาชีพ ควรมีการสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และเน้นการประเมินที่ ภาคปฏิบัติและผลงานนักเรียน 70 คะแนน และผลการสอบ 30 คะแนน และควรมีการจัดตั้งทวิภาคี ให้ครูในโรงเรียนอาชีววะมาช่วยประเมินนักเรียนในด้านทักษะอาชีพ และเพื่อเปิดโอกาสทางด้าน ทุนการศึกษาให้กับนักเรียน

7) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกนั้น ควร ศึกษาบริบทชุมชน โรงงาน โดยรอบโรงเรียนเพื่อศึกษาลักษณะทางอาชีพที่น่าสนใจมาจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนให้นักเรียน ควรขอความร่วมมือจากชุมชนหรือโดยรอบชุมชน เพื่อขอสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือผู้สอนทักษะวิชาชีพในรายวิชาที่เป็นทักษะเฉพาะหรือเป็นวิชาชีพที่ไม่มีครูสอน

ประจำวิชา ผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีศักยภาพ ก่อนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารควรขอความร่วมมือ ประชาสัมพันธ์ และประสานงานกับชุมชน โดยรอบโรงเรียนให้ได้มากที่สุด ผู้บริหารควรจัดสรรทรัพยากรทางด้านบุคคลให้มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาครู อบรม สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติทางด้านวิชาชีพ ควรมีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์ และพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ได้ดังนี้

1. ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.1 ควรกำหนดให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 ควรกำหนดให้นักเรียนที่จบการศึกษาสามารถอ่านและเขียนสื่อสารภาษาไทยได้

1.3 ควรกำหนดให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะในด้านการอาชีพ โดยมีการสำรวจอาชีพในชุมชน ศึกษาตลาดแรงงานรอบ ๆ สถานศึกษา รวมถึงสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา เพื่อนำมาตั้งเป้าหมายของหลักสูตรให้นักเรียนนำความรู้นั้นไปใช้ต่อยอดในอนาคต

1.4 ควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ เห็นความสำคัญในเรื่องระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งศึกษาอาชีพที่สำคัญในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 12 S-curve และทักษะในศตวรรษที่ 21

2. ด้านการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

2.1 ควรวางโครงสร้างตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ที่ให้นักเรียนได้เรียนวิชาพื้นฐานครบทั้ง 8 กลุ่มสาระ

2.2 มุ่งเน้นการเรียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เป็นภาษาไทย

2.3 วิชาทักษะทางวิชาชีพ ให้กำหนดเป็นวิชาเพิ่มเติม หรือบูรณาการกับวิชาหลักอื่น ๆ ตั้งเป็นกิจกรรมชุมนุม หรือบูรณาการกับวิชาการงานอาชีพ (กอท.) หรือนำไปจัดเป็นกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยควรเป็นวิชาทักษะทางอาชีพที่หลากหลายให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

3. ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา

3.1 ควรกำหนดเนื้อหาสาระที่เป็นทักษะทางด้านอาชีพ โดยการสำรวจความต้องการของชุมชน และแรงงานโดยรอบของโรงเรียน รวมทั้งสำรวจความต้องการของนักเรียนว่าต้องการประกอบอาชีพ หรือมีความตั้งใจในการศึกษาต่อทางด้านอาชีพในสาขาวิชาใด

3.2 ควรกำหนดเนื้อหาการเรียนวิชาทักษะอาชีพเป็นวิชาเพิ่มเติม บูรณาการในวิชาการทำงานอาชีพ จัดเป็นกิจกรรมชุมนุม หรือกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้

3.3 ควรเน้นให้นักเรียนสามารถเขียนสื่อสารภาษาไทย โดยใช้ภาษาไทยทางวิชาการ ในการติดต่อสื่อสารทั้งการพูด และการเขียนได้

3.4 ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาสาระวิชาที่ส่งเสริมทางด้านสิ่งแวดล้อม, การใช้ชีวิตอย่างไรให้ปลอดภัย, การปรับตัวหรือเอาตัวรอดเมื่อต้องอยู่ในชุมชนที่มีโรงงานอุตสาหกรรม, มลพิษในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม และการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาวิทยาการคำนวณ วิชาสังคมศึกษา

3.5 มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเรียนสาระวิชาหลัก โดยเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีความทันสมัย และเกี่ยวข้องกับชุมชนหรืออุตสาหกรรมที่อยู่บริเวณโดยรอบชุมชนของนักเรียน

3.6 ควรมีการเปิดวิชาเพิ่มเติมเป็นวิชาภาษาที่ 3 เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น

3.7 ควรคำนึงถึงความสามารถในการเรียนของนักเรียนเป็นหลัก ว่าสามารถเข้าใจในเนื้อหาของการเรียน และสามารถลงมือปฏิบัติงานที่ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติงานอาชีพได้มากน้อยเพียงใด

3.8 ควรจัดเนื้อหาสาระที่สอนเกี่ยวกับความรู้ด้านอาชีพต่าง ๆ และทักษะอาชีพที่เป็นที่ต้องการในอนาคต รวมทั้งเนื้อหาสาระที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรสถานศึกษา

4.1 ควรจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือในการฝึกทักษะทางอาชีพ เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม

4.2 ควรมีการจัดตั้งทวิภาคีกับโรงเรียนอาชีววะ โดยให้ครูในโรงเรียนอาชีววะมาช่วยสอนในวิชาเฉพาะ

4.3 ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ไปศึกษาเรียนรู้อาชีพต่าง ๆ หรือกระบวนการต่าง ๆ ในโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ใกล้กับชุมชนนักเรียน

4.4 ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชน ที่อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม

4.5 ควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ หรือด้านทักษะอาชีพ

5. ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอนของหลักสูตรสถานศึกษา

5.1 ควรจัดสภาพแวดล้อม และสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้น่าอยู่ มีแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อที่ทันสมัย

5.2 ควรมีการจัดกิจกรรมการทัศนศึกษาในโรงงานอุตสาหกรรม และสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ลักษณะการปฏิบัติงานทางด้านวิชาชีพ และวิธีการปฏิบัติงานจากโรงงานอุตสาหกรรม

5.3 ควรมีการจัดอุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ใช้ในการเรียนทักษะทางวิชาชีพที่เพียงพอสามารถใช้ได้จริงหากอุปกรณ์ ขอสันับสนุนอุปกรณ์การเรียนจากโรงงานโดยรอบชุมชนที่สามารถสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกวิชาชีพให้กับนักเรียนได้

6. ด้านการวัดและประเมินผลของหลักสูตรสถานศึกษา

6.1 ควรมีวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานการณ์ และกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน โดยมีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และมีความชัดเจน

6.2 ควรมีการจัดตั้งทวิภาคีให้ครูในโรงเรียนอาชีวะมาช่วยประเมินนักเรียนในด้านทักษะอาชีพ

6.3 การตัดสินผลการเรียนควรมีการสอบทั้งภาควิชาการ และภาคปฏิบัติ และเน้นการประเมินที่ภาคปฏิบัติและผลงานนักเรียน 70 คะแนน และผลการสอบ 30 คะแนน

6.4 วิชาที่อยู่ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรมีการประเมินผลจากแบบสังเกตความร่วมมือในการเรียน การส่งผลงาน รวมทั้งการปฏิบัติเมื่อสิ้นสุดการเรียน มีการตัดสินผลการเรียนเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

7. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา

7.1 ควรศึกษาบริบทชุมชน โรงงาน สถาบันอาชีวะโดยรอบโรงเรียน เพื่อศึกษาอาชีพที่น่าสนใจในการนำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

7.2 ควรขอความร่วมมือจากชุมชน และโรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ใกล้กับโรงเรียน เพื่อขอสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ ในการปฏิบัติกิจกรรมทักษะทางวิชาชีพให้กับนักเรียน

7.3 ควรมีการทำทวิภาคีกับสถาบันอาชีวศึกษาในการจัดหาครูที่มีความถนัดทางด้านวิชาชีพต่าง ๆ มาช่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน หรือเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับครูในโรงเรียน

7.4 ผู้บริหารควรขอความร่วมมือ ประชาสัมพันธ์ และประสานงานกับชุมชน โดยรอบโรงเรียนให้ได้มากที่สุด

7.5 ผู้บริหารควรจัดสรรทรัพยากรทางด้านบุคคลให้มีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาครู ในด้านการจัดการเรียนการสอนทักษะทางวิชาชีพ

7.6 ควรมีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์ และพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และเพื่อนำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โดยผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ลักษณะพื้นฐานของนักเรียนมีความรับผิดชอบ ความขยัน ความอดทน ซื่อสัตย์ ทัศนคติที่ดี และใฝ่เรียนรู้ สามารถปฏิบัติงานตามคำสั่ง เข้าใจวัฒนธรรมองค์กร และทำงานตามเวลาที่กำหนด สามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอุตสาหกรรมในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก รวมทั้งคณะครูที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันในด้านคุณลักษณะพื้นฐานที่ควรปรากฏในนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้ระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ข้อ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐานนี้ เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาทุกแห่งในประเทศไทยยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนทั่วประเทศ และนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจะต้องจบการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อีกทั้งคุณลักษณะเหล่านี้ยังสอดคล้องกับคุณลักษณะของแรงงานและเจ้าของธุรกิจ/สถานประกอบการที่มีประสิทธิภาพ จากการประชุมเพื่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จังหวัดระยอง ซึ่งได้ระบุคุณลักษณะไว้ในเอกสารประกอบการประชุม ดังนี้ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง, 2560) 1) ความรับผิดชอบ 2) มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ 3) เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี 4) อดทน 5) ซื่อสัตย์ 6) จริงใจ 7) มีระเบียบวินัย 8) มีความละเอียดและสำนึกผิด 9) รู้จักสิทธิ หน้าที่ของตนเอง 10) เคารพกฎเกณฑ์และระเบียบในหน่วยงาน 11) สุขภาพกายและใจดี 12) มีมนุษยสัมพันธ์ และ 13) แสวงหาข้อมูลข่าวสาร และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง ได้จัดการสัมมนาเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดระยอง” ร่วมกับหน่วยงานจากทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งได้ระบุคุณลักษณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นภายใต้บริบทของระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ได้ดังนี้ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง, 2560) “นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม, มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551, มีความสนใจใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้รอบตัว, รักการออกกำลังกาย ดูแลสุขภาพตนเองและผู้อื่น, เห็นคุณค่าของตนเองเข้าใจผู้อื่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้, ยึดมั่นในวิถีประชาธิปไตย การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข, มีความเป็นมิตรและมีจิตสาธารณะ, ใช้ชีวิตบนวิถีประชาคมโลก, รักและภูมิใจในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดระยอง”

คุณลักษณะเฉพาะของนักเรียน มีความรู้ภาษาต่างประเทศ การใช้เครื่องมือช่างขั้น ความรู้ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน โปรแกรมที่จำเป็นในการปฏิบัติเอกสาร ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม จากการศึกษาเอกสารด้านคุณลักษณะของแรงงานที่ปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมที่สำคัญพบว่า คุณลักษณะเฉพาะที่ต้องการให้นักเรียนปรากฏในผลการวิจัยนั้นมีความสอดคล้องกับ (ยังยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ, 2555) ที่ได้จัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ได้สรุปคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานว่า คุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งงานในอุตสาหกรรมนอกจากจะต้องมีความสามารถเฉพาะในงานที่ปฏิบัติแล้ว ยังต้องมีความรู้ในเรื่องเครื่องจักร เครื่องมือต่าง ๆ ความรู้ด้านการขาย การตลาด ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ด้านภาษา มีทักษะด้านงานซ่อมบำรุง ทักษะที่จำเป็นสำหรับช่าง รวมทั้งมีคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความ ความขยัน ความตรงต่อเวลา

ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความมีวินัย ความใฝ่รู้ และความมีจิตสาธารณะ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนที่จะเป็นกำลังสำคัญของแรงงานในอนาคต

หลักสูตรสถานศึกษาจึงควรมีกำหนดเป้าหมายของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสาระการเรียนรู้ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา ให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะพื้นฐานให้ครอบคลุมทั้งคุณลักษณะพื้นฐานที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคุณลักษณะเฉพาะด้านที่เป็นที่ต้องการทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะนี้สามารถดำเนินการจัดการการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ และองค์ความรู้ผ่านการปฏิบัติจริง เช่น โครงการทวิศึกษา ที่เป็นการเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนอาชีวศึกษา ให้นักเรียนได้มีความรู้ทางด้านวิชาการจากโรงเรียน และได้ฝึกปฏิบัติทักษะ และศึกษาความรู้ด้านอาชีพโดยตรงจากครูอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และทักษะในการนำไปใช้ต่อยอดในอนาคต สอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตน จันทรรวม (2560) ที่ได้ศึกษาการนำนวัตกรรม “เข็มทิศอาชีพ 3C” เพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนทางด้านอาชีพโดยรวมมือกับสถานประกอบการ โรงเรียนสายสามัญ และสายอาชีพ มาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะทางวิชาการควบคู่ไปกับทักษะทางอาชีพ เพื่อให้นักเรียนเป็นเป้าหมายของตลาดแรงงานทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ อีกทั้งยังสามารถกำหนดเป้าหมายในหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะด้านทักษะทางอาชีพและการใช้ชีวิต (Career Skill & Life Skill) ที่เน้นให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตเพื่อให้เป็นแรงงานที่เป็นที่ต้องการในอนาคตในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2. ศึกษาสภาพปัจจุบันของใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

2.1 หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้ความสำคัญกับมุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ จากผลการวิจัยพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษามุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด นั่นคือการเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.62 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยในระดับมาก เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ระบุให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวน 9 ปี สถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ และพัฒนาตนเอง โดยมีหลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางให้จัดการเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้กับนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นโรงเรียนที่มาจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการขยายโอกาสทางศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับมัธยมศึกษา โดยวัตถุประสงค์ให้นักเรียน

ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นกลุ่มเดิมที่ด้อยโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานและเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาต่อในระดับสูง (ไพรัตน์ อธิกพันธุ์, 2548) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาเป็นข้อกำหนดหรือแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีการกำหนดให้นักเรียนผ่านเกณฑ์เป้าหมายในการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพ และ 8) ภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระนี้ครอบคลุมเนื้อหาทางด้านวิชาการที่นักเรียนควรได้เรียนรู้ และนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์การวัดผลทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ แล้วจึงนำความรู้ที่ได้รับนั้นไปศึกษาต่อในด้านที่นักเรียนถนัดหรือสนใจ หรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพของนักเรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรจากโรงเรียนแล้ว นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบว่าในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.72 อยู่ในระดับมาก ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการเรียนในระดับพื้นฐาน จึงต้องมีการกำหนดให้นักเรียนมีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ แล้วจึงเพิ่มเนื้อหาสาระที่เฉพาะด้าน ตามความเหมาะสมของบริบทสถานศึกษา

นอกจากการนำคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แล้วยังสามารถนำคุณลักษณะพื้นฐานที่พบเหล่านี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการจะนำมาใช้กับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอนาคต โดยหลักสูตรฐานสมรรถนะเป็นหลักสูตรที่เน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะของตนเอง สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ที่ตนได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ซึ่งหลักสูตรฐานสมรรถนะมีจุดเน้นด้านสมรรถนะ 5 ด้านคือ 1) การจัดการตนเอง 2) การสื่อสาร 3) การรวมพลังและทำงานเป็นทีม 4) การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 5) การคิดขั้นสูง จากจุดเน้นด้านสมรรถนะทั้ง 5 ด้านของหลักสูตรฐานสมรรถนะจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับผลของการวิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการแรงงาน รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมที่สำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ที่ต้องการให้นักเรียนมีความสามารถทางการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่จำเป็น ความสามารถและทักษะทางการคิดวิเคราะห์ มีความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในเขตเศรษฐกิจ

พิเศษนี้ ความเป็นพลเมืองที่มีความสามารถในการจัดการสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมในด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รวมไปถึงการมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะทางด้านอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้ในการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมที่สำคัญ ซึ่งโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก สามารถนำคุณลักษณะที่พบไปเชื่อมโยงกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในอนาคตได้ ผ่านวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนที่มีคุณลักษณะตรงตามความต้องการของแรงงาน สามารถต่อยอดความรู้ ทักษะไปใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกได้ในอนาคต

2.2 หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้ความสำคัญกับการเพิ่มเติมรายวิชา/กิจกรรม ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการ ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม จากผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความรู้ของตนเองควบคู่ไปกับการดูแลสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณาในการให้ระดับความสำคัญ พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาและการเจริญเติบโตของโรงงานอุตสาหกรรมก่อให้เกิดมลพิษ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่อยู่โดยรอบ โรงเรียนและชุมชนที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีโรงงานอุตสาหกรรมควรที่จะต้องมีการศึกษาถึงผลกระทบของการทำอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ และศึกษาหาแนวทางในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนที่มีปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม จะกลายมาเป็นปัญหาของชุมชนและเป็นปัญหาที่กระทบกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ปัญหาเหล่านั้นจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเล็งเห็นถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันของตนเอง นำไปสู่การอยากมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมพฤติกรรมมารับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (ธนา เครือวงศ์, 2561) ครูผู้สอนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญในการกำหนดเนื้อหาสาระที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษประจำวัน การใช้ชีวิตอย่างปลอดภัยในเขตโรงงานอุตสาหกรรม การปรับตัวหรือเอาตัวรอดเมื่อต้องอยู่ในชุมชนที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งสามารถสอดแทรกเป็นเนื้อหาหรือบูรณาการในรายวิชาวิทยาศาสตร์เพื่อให้นักเรียนเห็นผลกระทบของปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมของโรงงานอุตสาหกรรมได้สอดคล้องกับทวิช มณีพนา (2555) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเชิงนิเวศน์ : กรณีศึกษานิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ผลการศึกษา พบว่าการจัดการศึกษาต้องมุ่งเน้นความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม การพัฒนาที่ยั่งยืน เศรษฐศาสตร์ และการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมของชุมชน และมีจิตสำนึกในการร่วมพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชนที่อยู่โดยรอบโรงงานอุตสาหกรรมได้

2.3 หลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน จากผลการศึกษาพบว่า หลักสูตรสถานศึกษากำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับนักเรียน นอกเหนือจากเนื้อหาสาระวิชาหลักที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่นักเรียนต้องศึกษาในการศึกษาภาคบังคับ นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาคุณลักษณะทักษะทางวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในชุมชนและแรงงานที่เป็นที่ต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมควบคู่กัน เนื่องจากนักเรียนกลุ่มนี้เป็นนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา และมาศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานและเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาต่อในระดับสูง (ไพรัตน์ อธิกพันธุ์, 2548) ซึ่งนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่เมื่อจบการศึกษามักจะไม่ศึกษาต่อ หรือศึกษาต่อในสายอาชีพ การเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรมีการกำหนดเนื้อหาสาระที่เป็นทักษะทางด้านวิชาชีพเพื่อให้นักเรียนนำไปใช้ต่อยอดทางการศึกษาหรือการประกอบอาชีพของตนเอง สอดคล้องกับนิสรา ใจชื่อ (2560) ที่ได้ศึกษารูปแบบการเรียนรู้บนฐานทุนทางสังคมเพื่อตั้งรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ กล่าวถึงการปรับตัวทางด้านการศึกษาว่า ควรส่งเสริมการศึกษาทางด้านสายอาชีพให้กับนักเรียน โดยร่วมมือกับสถานประกอบการในพื้นที่เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกงาน เป็นโอกาสในการทำงานกับสถานประกอบการในอนาคต ซึ่งอาชีพที่นำมาเสริมทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะทางด้านอาชีพ ควรเป็นทักษะทางอาชีพที่หลากหลายและเป็นความต้องการของชุมชน เป็นความรู้ทักษะที่สามารถนำไปต่อยอดในการศึกษาต่อสายอาชีพ และการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษที่นักเรียนอาศัยอยู่ เช่น ความรู้ทางด้านการช่าง ช่างไม้ ช่างไฟ การซ่อมแซมอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน งานคหกรรม เครื่องกล เกษตร บัญชี ความรู้ด้านการใช้เครื่องมืออุตสาหกรรม การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้านงานเอกสาร งานฝีมือ เป็นต้น โดยกำหนดให้วิชาที่พัฒนาคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพเหล่านี้เป็นวิชาที่บูรณาการในรายวิชาการงานอาชีพ กำหนดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม จัดเป็นกิจกรรมชุมนุมหรือกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจนจบหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้ ทักษะต่าง ๆ ทางด้านอาชีพไปพัฒนาตนเพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคต

2.4 การศึกษาคุณลักษณะของแรงงานที่เป็นที่ต้องการในโรงงานอุตสาหกรรมจาก

ผู้ประกอบการ พนักงานโรงงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนงานด้านอุตสาหกรรมจังหวัดในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และการศึกษาความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับความต้องการด้านคุณลักษณะด้านแรงงานผู้ประกอบการ พนักงานโรงงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับแผนงานด้าน

อุตสาหกรรมจังหวัดในเขตพื้นที่นี้ต้องการหลายประการ คือ 1) ผู้ประกอบการฯ ต้องการแรงงานที่มีทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาไทย และภาษาอังกฤษ แต่สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสกลับพบว่ามีความต้องการจำเป็นในการกำหนดสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ และทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ มากที่สุด 2) ผู้ประกอบการฯ ต้องการแรงงานที่มีความรู้ ทักษะทางด้านการใช้เครื่องจักร เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม แต่สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เนื่องจากยังขาดความรู้ ทักษะเฉพาะทางในด้านการใช้เครื่องมือและเครื่องจักรในโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในคุณลักษณะด้านนี้กับนักเรียน 3) ผู้ประกอบการฯ ต้องการแรงงานที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานด้านเอกสาร บัญชี รวมทั้งมีความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวรรณิศา สืบบุญธรรม (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังต่อการปรับตัวของภาคการศึกษาเพื่อตอบสนองอนาคตอุปสงค์แรงงานของจังหวัดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ : กรณีศึกษาจังหวัดตาก พบว่าความคาดหวังต่อการปรับตัวของภาคการศึกษาเพื่อตอบสนองภาพอนาคตอุปสงค์แรงงานคือเยาวชนควรได้รับการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศภาษาอื่น ๆ ควบคู่ไปกับทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ พัฒนาทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์และการคำนวณ ทักษะการบริหารจัดการ ความขยันหมั่นเพียร ความตรงต่อเวลาและความซื่อสัตย์ และอังศุธร เกื่อนนาดี (2559) ที่ได้เสนอผลการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความต้องการแรงงานในเชิงคุณภาพของสถานประกอบการอุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรีเมื่อมีการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่าสถานประกอบการต้องการให้แรงงานไทยมีการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะภาษาต่างประเทศ ความชำนาญเฉพาะงาน การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ แต่ความต้องการจำเป็นของสภาพการใช้

หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกยังมีความต้องการจำเป็น ในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานมีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ การเขียน Coding และการกำหนดโครงสร้างรายวิชาที่สามารถพัฒนาองค์ความรู้นักเรียนด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม

จากผลการศึกษาด้านความต้องการจำเป็นด้านสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ทำให้ทราบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่นี้ยังขาดการจัดการด้านหลักสูตรสถานศึกษาในหลายด้านที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะพื้นฐานที่เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจนี้ จึงต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมคุณลักษณะด้านที่โรงเรียนยังมีความต้องการจำเป็นโดยเฉพาะทางด้านภาษาซึ่งเป็นทักษะที่ต้องการของผู้ประกอบการ ซึ่งรุ่งนภา เพ่งรุ่งเรืองวงศ์ (2562) ได้ศึกษาคุณลักษณะของแรงงานไทย 4.0 ตามทัศนะของผู้ประกอบการในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการต้องการแรงงานที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาเพื่อการสื่อสาร แรงงานควรมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและปฏิบัติงานได้ และมีความรู้ภาษาต่างประเทศภาษาใดภาษาหนึ่งหรือสองภาษาขึ้น นอกจากทักษะทางด้านภาษาแล้วความรู้ในด้านการช่าง การใช้เครื่องมือช่างก็มีความจำเป็นในการนำมาจัดการศึกษาให้กับนักเรียน โดย จิตติมา อัครธิพงษ์ (2562) ยังได้เสนอความคิดเห็นด้านความต้องการทักษะของตลาดแรงงานในยุค 4.0 ว่า แนวทางการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อให้เป็นแรงงานในอนาคตจะต้องมีการเชื่อมโยงความต้องการด้านทักษะแรงงานกับระบบการศึกษาให้มากขึ้น โดยเฉพาะทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงนวัตกรรม ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และความคิดริเริ่ม มีการร่วมมือกับในการจัดการศึกษาระหว่างรัฐ เอกชน และแรงงาน อีกทั้งเยาวชนไทยควรเป็นคนที่มีความรู้ ทักษะในเรื่องงานช่าง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในอนาคต

3. นำเสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

3.1 หลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรมีวิชาที่เป็นทักษะทางอาชีพที่หลากหลายให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจของตนเอง การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และการกำหนดเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรกำหนดให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในด้านการประกอบอาชีพ เนื่องจากนักเรียนกลุ่มนี้เป็นนักเรียนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา และมาศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ความพร้อมที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานและเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาต่อในระดับสูง (ไพรัตน์ อธิกพันธุ์, 2548) นักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่ไม่นิยมศึกษาต่อในสายสามัญจะศึกษาต่อในด้านของสายอาชีพ ทำให้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำเป็นต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาสาระวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางด้านอาชีพของนักเรียน โดยสถานศึกษาจะต้องทำการสำรวจความต้องการแรงงานและอาชีพที่ปรากฏในชุมชน หรือโรงงานอุตสาหกรรมโดยรอบชุมชนของนักเรียน รวมทั้งสถาบันอาชีวศึกษาแล้วจึงนำมาสร้างเป็นหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นกรอบแนวคิดหรือเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน

การพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมจะขึ้นอยู่กับโรงเรียนและสภาพแวดล้อมแต่ละแห่ง เนื่องจากชุมชนแวดล้อมโรงเรียนแต่ละที่นั้นมีความแตกต่างกัน การพัฒนาหลักสูตรจึงต้องคำนึงถึงความแตกต่าง และบริบทของชุมชนนั้นโดยเฉพาะบริบทชุมชนที่อยู่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกก็ควรจัดทำหลักสูตรให้เข้ากับบริบทตนเอง โดยที่ในบริบทจังหวัดระยอง ได้จัดทำหลักสูตร Rayong Marco ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้แหล่งเรียนรู้ในจังหวัดระยองมาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมในจังหวัดระยอง โดยมีแนวคิดคือ M MANPOWER การเป็นกำลังคนที่มีความสามารถรู้เท่าทัน และสามารถสื่อสารภาษาไทยและต่างประเทศ รวมทั้งการรู้ภาษาทางดิจิทัล และภาษาทางคณิตศาสตร์ A ANCESTOR ภูมิปัญญาท้องถิ่น R RESOURCE การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม C CITY PLANNING ความเป็นพลเมืองระยอง การมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบริบทจังหวัดระยองและรู้บทบาทของตนเองในฐานะที่เป็นพลเมืองของระยอง O OCCUPATION รู้อาชีพ รวมถึงการมีสมรรถนะ และทักษะด้านการประกอบอาชีพในบริบทเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง, 2563) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ควรนำมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อพัฒนานักเรียนให้ครบวงจรในทุกด้าน นอกจากนี้การส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะพื้นฐานให้เป็นที่ต้องการในบริบทระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ยังสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีสมรรถนะและที่ปรากฏในหลักสูตรฐานสมรรถนะการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะ

พื้นฐานให้เป็นที่ต้องการในบริบทระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก หรือเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ยังสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ปรากฏในหลักสูตรฐานสมรรถนะที่จะนำมาใช้กับนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการในอนาคต ซึ่งหลักสูตรฐานสมรรถนะนี้จะเน้นให้นักเรียนเรียนรู้แบบบูรณาการ เน้นการปฏิบัติจริง และการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยใช้การวัดผลจากสมรรถนะทั้ง 5 ด้าน 1. สมรรถนะการจัดการตนเอง 2. สมรรถนะการสื่อสาร 3. สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม 4. สมรรถนะการคิดขั้นสูง และ 5. สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ ทักษะและความสามารถของนักเรียนให้ตรงกับความต้องการทางด้านแรงงานในอนาคต

นอกจากนี้ครูเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับชุมชนโดยต้องปรับโครงสร้างให้สอดคล้องกับสภาพสังคมภูมิศาสตร์และความต้องการของคนในชุมชนและเพิ่มรายละเอียดของมวลประสบการณ์ที่จัดให้นักเรียนให้สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนของตนเองได้ (ชนันท์ ธาตุทอง, 2550) โดยรายวิชาที่ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางอาชีพในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เช่น วิชาด้านการช่าง เครื่องกล บัญชี คอมพิวเตอร์ เกษตร การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งทักษะทางอาชีพที่สำคัญในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 12 S-curve โดยให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจของตนเอง เป็นการเสริมสร้างทักษะทางวิชาชีพให้นักเรียนต่อไปในอนาคต

3.2 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาควรมีการร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษา
เพื่อร่วมกันจัดการเรียนการสอนหรือจัดตั้งเป็นทวิภาคีกับสถาบันอาชีวศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ด้านการเพิ่มคุณลักษณะทางด้านอาชีพให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ใช้เครื่องมือในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนมีส่วนร่วมในกระบวนการการประกอบอาชีพนั้นจนสำเร็จออกมาเป็นผลงาน หรือจบหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชาเรียน/กิจกรรมการเรียนรู้นั้น ๆ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะในการประกอบอาชีพให้นักเรียน การจัดการเรียนการสอนในด้านเสริมสร้างคุณลักษณะทางอาชีพให้กับนักเรียนควรมีการร่วมมือกันกับครูผู้สอนสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และประโยชน์มากที่สุด โดยมีการจัดตั้งทวิภาคีกับสถาบันอาชีวศึกษาโดยให้ครูในโรงเรียนอาชีวศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาชีพที่เป็นทักษะเฉพาะทาง เช่น ช่างไม้ ช่างกล บัญชี การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพหรือนำไปศึกษาต่อทางด้านสายอาชีพได้ ซึ่งจะต้องใช้ผู้ที่มีความรู้เฉพาะทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน โดยการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษากับโรงเรียนสายอาชีพ หรือขอเชิญวิทยากรที่มีความรู้จากโรงงานอุตสาหกรรมโดยรอบมาถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนสอดคล้องกับผลการศึกษาของรัตนา จันทรรวม (2560) ที่ได้ศึกษาการนำนวัตกรรม “เข้มทิศอาชีพ 3C” เพื่อพัฒนาทักษะนักเรียนทางด้านอาชีพ โดยร่วมมือกับสถานประกอบการ โรงเรียนสายสามัญและสายสายอาชีพ มาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะทางวิชาการควบคู่ไปกับทักษะทางอาชีพ เพื่อให้ นักเรียนเป็นเป้าหมายของตลาดแรงงานทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรทางด้านอาชีพ ควรเป็นรายวิชาเพิ่มเติม และวิชาที่บูรณาการกับรายวิชาพื้นฐาน และวิชาอาชีพนั่น ต้องสอดคล้องกับอาชีพที่เป็นที่ต้องการในอนาคต

3.3 ครูผู้สอนควรมีวิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับสถานการณ์
โดยมีการกำหนดวิธีการวัดตามสภาพจริง และมีความชัดเจน ในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกครูผู้สอนควรกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับการจัดสภาพการเรียนการสอน สถานการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียน มีเครื่องมือหรือเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน มีรูปแบบการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับอรพิน รอรี (2562) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การวัดและประเมินผลมีความสำคัญเพราะการวัดและประเมินผลเป็นกิจกรรมที่ครูใช้เพื่อสะท้อนกลับการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ผลการสะท้อนกลับที่เป็นจริงที่สุด ครูผู้สอนควรเลือกให้เครื่องมือหรือวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมที่สุด

นอกจากนี้การวัดและประเมินผลควรให้นักเรียนได้ประเมินความสามารถหรือชิ้นงานที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ผลงาน/ชิ้นงาน และคุณลักษณะที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสวเดช ชาติรัมย์ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 กล่าวว่า โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งนี้จัดทำทวิภาคีกับสถาบันอาชีวศึกษาครูผู้สอนและครูจากสถาบันอาชีวศึกษาต้องร่วมมือกันในการจัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผลมีเกณฑ์และตัวชี้วัดในการประเมินที่ชัดเจน มีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย โดยมีการวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และครู

จากสถาบันอาชีวศึกษาจะต้องมาประเมินผลนักเรียนด้วยตนเอง โดยใช้การประเมินผลตามสภาพจริง จากการปฏิบัติกิจกรรมสอดคล้องกับ รัตนา จันทรรวม (2560) ที่ทำการศึกษาเรื่อง นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ กล่าวว่า การวัดประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายและวัดผลตามสภาพจริง โดยมีส่วนร่วมจากสถานศึกษา สถานประกอบการ และการวัดประเมินผลไม่จำเป็นต้องเป็นข้อสอบ อาจเปรียบเทียบการวัดจากพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกให้เห็นอย่างแท้จริง ควรเน้นการเข้าร่วมเรียนหรือการฝึกปฏิบัติเป็นสำคัญเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนและก่อให้เกิดผลต่อนักเรียนอย่างแท้จริง

3.4 ผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาไปเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตระบียงพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากชุมชน โรงงานโดยรอบเพื่อขอสนับสนุนสื่อและแหล่งการเรียนรู้ มีการสำรวจความต้องการของแรงงานที่เป็นที่ต้องการของชุมชน และโรงงานอุตสาหกรรมโดยรอบโรงเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของดวงใจ ไชยลังการ (2558) ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ที่ได้สรุปผลการวิจัยว่า ผู้บริหารเป็นผู้สร้างความตระหนักให้แก่ครูในโรงเรียน มีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ จัดอบรมประชุมวิชาการ และให้คำแนะนำแก่ผู้สอนให้ดำเนินการจนบรรลุจุดมุ่งหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ สุภชาติา เหมปาละ อารัง (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1-3 ได้อภิปรายผลการวิจัยว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนครูให้มีการพัฒนาตนเองให้ได้ศักยภาพที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ เกื่อนเนาว์ (2563) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารนอกจากจะมีหน้าที่ในการบริหารจัดการงานด้านวิชาการแล้วยังจะต้องเป็นผู้สนับสนุนหรือผู้ให้บริการในงานการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การสนับสนุนการใช้งานหลักสูตร ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับกำลังคน คือ ครูผู้สอน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แนวคิดในการพัฒนาครู เช่น ใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ใช้หลักการชี้แนะและระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ในการแนะนำการจัดการเรียนการสอนทางด้านอาชีพให้กับครูผู้สอน จัดทำหลักสูตรระยะสั้นสำหรับฝึกอบรมครูผู้สอน ในด้านการจัดการศึกษาทางด้านอาชีพ และการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก, ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (2561) ยังได้แนะ

แนวทางในการพัฒนาบุคลากรการสอนในระดับมัธยมศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามแนวทางใหม่ (ความรู้ความเข้าใจในอุตสาหกรรมเป้าหมาย และความสามารถด้านเทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม) รวมทั้งพัฒนา ตัวคุณ ในรูปแบบ Train – the – Trainer เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ควรนำแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ทั้ง 7 ด้านหรือด้านที่ตรงกับสภาพปัจจุบันในโรงเรียนไปใช้ในการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน
2. ผู้บริหารควรมีแนวคิดในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาในด้านการใช้หลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสม จนสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การพัฒนาหลักสูตรในเขตพื้นที่รับการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษควรทำการสำรวจบริบทโดยรอบ และจัดทำหลักสูตรให้ครอบคลุมในด้านการจัดการศึกษาด้านอาชีพ และการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาการสื่อสารภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ให้กับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศในระดับมาก การศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศให้กับนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกจะเป็นประโยชน์อย่างมาก
2. ควรมีการศึกษาเรื่องการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาด้านอาชีพ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าครูไม่มีความถนัดในการจัดการเรียนการสอนในด้านอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม และความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ในโรงงานอุตสาหกรรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2560). Eastern Economic Corridor Development Project Driving Forward. Retrieved from www.eabcthailand.eu/uploads/files/EEC%20Script_Rev%204_2%20P1.pdf
- กาญจนา คุณารักษ์. (2547). พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร *Foundations of Curriculum Development* (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉันท ธาตุทอง. (2550). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- จิตติมา อัครธิพิงศ์. (2562). ความต้องการทักษะของตลาดแรงงานในยุค 4.0. วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ 21 (1), 181-189.
- จิราวดี พวงจันทร์ และนพดล เจนอักษร. (2554). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ระดับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วารสารการบริหารสถานศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร(2 (1)), 70-80.
- ใจทิพย์ เข็วรัตนพงษ์. (2539). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร *Curriculum Development*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดวงใจ ไชยลังการ. (2558). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 18(2015), 107-114.
- ทวีข มณีพนา. (2555). แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ: กรณีศึกษานิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- ธนา เครือวงศ์. (2561). การพัฒนาการรู้สิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้แนวคิดกรีนสะเต็มศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- อึ้ง บั้วศรี. (2531). ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา.
- นพเก้า ณ พัทลุง. การพัฒนาหลักสูตรและแนวทางการปฏิบัติ. สงขลา: เหมการพิมพ์สงขลา.

- นิสรา ใจชื่อ. (2560). รูปแบบการเรียนรู้บนฐานทุนทางสังคมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2554). การพัฒนาหลักสูตร (พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปาริชาติ เพ็ชรแก่น และเสาวณี ศรีพุทธรัตน์. (2557). การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 8(4), 90-98.
- พระราชกิจจานุเบกษา. (2561). พระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561.
- ไพรัตน์ อธิกพันธุ์. (2548). การศึกษาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้วยวิธีวิเคราะห์วงรอบข้อมูล. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- ยงยุทธ แฉล้มวงษ์ และคณะ. (2555). รายงานการศึกษานโยบายสมบรูณ์ โครงการวิจัย การจัดทำยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม. Retrieved from
- รัตนา จันทรรวม. (2560). นวัตกรรมการบริหารโรงเรียนระบบทวิศึกษาตามแนวคิดหลักสูตรการศึกษาเชื่อมโยงสู่อาชีพ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก.
- รุ่งนภา เฟ่งรุ่งเรืองวงศ์. (2562). คุณลักษณะของแรงงานไทย 4.0 ตามทัศนะของผู้ประกอบการในจังหวัดนครปฐม. Paper presented at the งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- รุจิร ภูสาระ. (2551). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา = Curriculum development : education reform (พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- วรกาญจน์ สุขสดเขียว สุวรรณ พินตานนท์ มาเรียม นิลพันธุ์ อนัน ปันอินทร์ และเอกชัย ภูมิระรื่น. (2560). แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(2), 844-860.
- วรพันธ์ บุญชัย. (2557). เทคโนโลยีชีวภาพเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์.

- วรรณิศา สืบบุสรณ์. (2560). ความคาดหวังต่อการปรับตัวของภาคการศึกษาเพื่อตอบสนองอนาคตอุป
สงค์แรงงานของจังหวัดเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ : กรณีศึกษาจังหวัดตาก. วารสารปัญญา
ภิวัฒน์, 9(3), 193 - 206.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544/โดยวัฒนาพร ระงับทุกข์. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิชัย ดิสสระ. (2535). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2 ed.). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยา
สาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา : กระบวนทัศน์ใหม่แห่งการ
พัฒนา. กรุงเทพมหานคร จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- ศักดิ์นคร สีหอแก้ว ปณณวิทย์ ใบกุหลาบ และเอี่ยมพร หลินเจริญ. (2558). รูปแบบการสอนเพื่อ
พัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วารสาร
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 9(1), 53-
66.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2559). ระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) นโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมแห่ง
อนาคต. วารสาร ฉบับส่งสื่อมวลชน 2786.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2544). วิทยาศาสตร์สำหรับเยาวชน
เทคโนโลยีชีวภาพใกล้ตัว กรุงเทพมหานคร ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สมนึก ธาตุทอง. (2548). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการ
ฝึกหัดครู.
- สาลินี อุดมผล และมาเรียม นิลพันธุ์. (2560). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพเพื่อส่งเสริมทักษะ
การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพสำหรับนักเรียนสำหรับนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์, 9(1), 116-128.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. (2561). แผนปฏิบัติการการพัฒนา
บุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี รองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก.
Retrieved from [https://www.eeco.or.th/web-
upload/filecenter/untitled%20folder/EEC013.pdf](https://www.eeco.or.th/web-upload/filecenter/untitled%20folder/EEC013.pdf) [https://www.eeco.or.th/web-
upload/filecenter/untitled%20folder/EEC013.pdf](https://www.eeco.or.th/web-upload/filecenter/untitled%20folder/EEC013.pdf)
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 12.

- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. (2560). แนวทางบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการระยอง
เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จังหวัดระยอง. ณ ห้องปทุมวรรณ วิทยาลัยเทคโนโลยีไอ
อาร์พีซี จังหวัดระยอง.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร เล่ม1.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่: The Knowledge
Center.
- สุปราณี แก้วภิมย์. (2558). ปิโตรเลียมและปิโตรเคมี (*Petroleum and Petrochemistry*).
กรุงเทพมหานคร: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- สุภาดา เหมปาละธำรง. (2559). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครสวรรค์ เขต 1-3. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์, 1(2016), 337-348.
- สุมิตร คุณานุกร. (2518). หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง ed.).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง. (2563). คู่มือการใช้กรอบสาระหลักสูตรระดับท้องถิ่น องค์การ
บริหารส่วนจังหวัดระยอง (Rayong MARCO). Retrieved from http://new.rayong-pao.go.th/web/images/attachment_content. http://new.rayong-pao.go.th/web/images/attachment_content
- อนันต์ เกื่อนเนา. (2563). Guidelines for the Management of School Curriculums of
Primary Schools Under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office1.
Research and Development Journal Suan Sunandha Rajabhat University, 12(2),
26-35.
- อรพิน รอรี. (2562). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน
ประถมศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- อังศุธร เกื่อนนาดี. (2559). การวิเคราะห์ความต้องการแรงงานในเชิงคุณภาพของสถานประกอบการ
อุตสาหกรรมในจังหวัดชลบุรีเมื่อมีการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วารสาร
เศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ, 3(2), 34-49.

เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2545). กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา : แนวคิดสู่ปฏิบัติ.
กรุงเทพมหานคร บัคพอยท์.

ภาษาอังกฤษ

Armstrong, D. G. (1988). *Developing and Documenting the Curriculum*. Massachusetts
Allyn and Bacon.

Chandler, A. T. a., B., (Producer). (2018). Thailand: The Eastern economic corridor
[Electronic version].

Cheung, A. C. K. a., P. M.,. (2012). Factors affecting the implementation of curriculum
reform in Hong Kong: findings from a large-scale survey study. *International
Journal of Education Management*, 26 (1)(39-54).

Doll, R. C. (1992). *Curriculum Improvement : decision making and process* (8th ed ed.).
Massachusetts: Allyn and Bacon.

Kirkgoz, Y. (2008). A case study of teachers' implementation of curriculum innovation in
English language teaching in Turkish primary education. *Teaching and Teacher
Education*, 24 (2008), 1859-1875.

Oliva, P. F. (2009). *Developing the Curriculum* (7th ed ed.). Boston: Pearson Education.

Saylor, J. G., & Alexsander. W. M. (1966). *Planning curriculum for school*. New York Holt,
Rinehart and Winston Inc.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประถมศึกษา

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐ์ ศรีเคลือบ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิธีวิทยาการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ดร.นาฏฤดี จิตรรังสรรค์

ผู้ก่อตั้งและผู้อำนวยการโรงเรียนสุจุฬาลิ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดฉะเชิงเทรา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

1. นางสาวชมพูนุช สุขเกษม

ครูชำนาญพิเศษ (คศ.3) โรงเรียนวัดห้วยโป่ง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดระยอง เขต 1

ระดับการศึกษา ปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน

2. นางสาวหทัยชนก วงศ์กาฬสินธุ์

ผู้บริหารโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5 จ.ระยอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดระยอง เขต 1

ระดับการศึกษา ปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา

3. ดร.กรรณิกา ตริบำเพ็ญ

ผู้บริหารโรงเรียนบ้านตลาดเนินหิน (สุรกิจบวรราชราษฎร์อุปถัมภ์) จ.ชลบุรี

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี เขต 2

ระดับการศึกษา ปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและขอความร่วมมือในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ที่ ศธ 0512.6(2791.01)/62-1952

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน อุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวอมรพิมล นิกชัยภูมิ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กับนักวิชาการอุตสาหกรรม ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 084-661-6367 email: amonpimon.nuek@gmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.01)/62-1953

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มีถุณยน 2562

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน อุตสาหกรรมจังหวัดระยอง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง

สิ่งที่ส่งมำด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวอมรพิมล นิกชัยภูมิ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กับนักวิชาการอุตสาหกรรม ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 084-661-6367 email: amonpimon.nuek@gmail.com

ที่ ศธ 0512.6(2791.01)/62-1952

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มิถุนายน 2562

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน อุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวอมรพิมล นิกชัยภูมิ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ ระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กับนักวิชาการอุตสาหกรรม ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยได้ ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตได้ทำการเก็บข้อมูลวิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุณี หงษ์ศิริวัฒน์)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565-97 ต่อ 6732

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 084-661-6367 email: amonpimon.nuek@gmail.com

ที่ อว 64.6(2791.04)/63-1164

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร 10330

มีนาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางสาวอมรพิมล นิกชัยภูมิ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวรี สายฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชิโนกุล)

รองคณบดี

ปฏิบัติการแทนคณบดี

กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิจัย ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2565 ต่อ 6734

เบอร์โทรศัพท์ผู้วิจัย: 084-6616367 email: w.binus.aumaim@gmail.com

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน กลุ่มภารกิจบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิชาชีพ ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ โทร. 82565 ต่อ 6734

ที่ อว 64.6(2791.04)/63-1166

วันที่ มีนาคม 2563

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.กนิษฐ์ ศรีเคลือบ

ด้วย นางสาวอมรพิมล นิกชัยภูมิ นิสิตหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน อยู่ระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศวีร์ สายฟ้า เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล)

รองคณบดี

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ชื่องานวิจัย : แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐาน
ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ผู้ตอบแบบสอบถาม : ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขต
พื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

วัตถุประสงค์ : เพื่อสำรวจการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจ พิเศษภาคตะวันออก ตะวันออก 3
จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยเรื่อง
“แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐาน
ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษ
ภาคตะวันออก ”

2. รายละเอียดแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การสำรวจการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขต
พื้นที่ระยองเศรษฐกิจ พิเศษภาคตะวันออกใน 7 ด้าน ตามองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา
และการนำหลักสูตรไปใช้ ต่อไปนี้

- 1) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร
- 2) ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร
- 3) ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้
- 4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน
- 6) ด้านการวัดและประเมินผล
- 7) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

ด้วยแบบมาตราส่วนแบบประมาณค่า กำหนดค่าคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้ ระดับมาก ระดับปาน
กลาง และระดับน้อย 3 2 และ 1 ตามลำดับ

โดยมีคำอธิบายระดับของสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

คำอธิบายระดับของสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก		
ระดับมาก (3)	ระดับปานกลาง (2)	ระดับน้อย (1)
<ul style="list-style-type: none"> - มีการประชุมวางแผนปฏิบัติการดำเนินงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา กับคณะครูผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา - มีแผนปฏิบัติงาน/โครงการ/โครงสร้างหลักสูตร ในหลักสูตรสถานศึกษา หรือแผนปฏิบัติงานในโรงเรียน - มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน หรือมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ได้วางแผนไว้ทุกขั้นตอน - มีร่องรอยหลักฐานการดำเนินกิจกรรมบันทึกไว้อย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประชุมวางแผนปฏิบัติการดำเนินงาน/โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา กับคณะครูผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษา - มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงาน หรือมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ได้วางแผนไว้บางส่วน - มีร่องรอยหลักฐานการดำเนินกิจกรรมบันทึกไว้ แต่ไม่ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการประชุมวางแผนปฏิบัติการดำเนินงาน/โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา กับคณะครูผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียน แต่ไม่ปรากฏหลักฐานในการปฏิบัติงาน - ไม่ปรากฏการดำเนินงานตามหัวข้อนี้ หรือมีการจัดกิจกรรมบางส่วนแต่ไม่มีร่องรอยหลักฐานการดำเนินกิจกรรมบันทึกไว้

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่านไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น แต่จะมีประโยชน์เฉพาะใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จึงขอความกรุณาจากท่าน โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในเรื่องดังกล่าว

คำอธิบายเพิ่มเติม

คุณลักษณะพื้นฐาน หมายถึง เป้าหมายในพัฒนาผู้เรียนโดยเป็นคุณลักษณะที่สังเคราะห์ออกมาจากคุณลักษณะและความสามารถของแรงงานตามความต้องการของผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการ และผู้ที่เกี่ยวข้องการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ในบริบทพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถาม โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด และเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

☐ หญิง

☐ ชาย

2. ตำแหน่งในสถานศึกษา

☐ ผู้บริหาร

☐ ครู

☐ ครูอัตราจ้าง/ครูจ้างสอน

☐ บุคลากรทางการศึกษา

☐ อื่น ๆ ระบุ.....

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี

☐ 6-10 ปี

☐ 11-20 ปี

☐ มากกว่า 20 ปี

4. ระดับชั้นที่กำลังปฏิบัติงาน

☐ ระดับปฐมวัย

☐ ระดับประถมศึกษาตอนต้น

☐ ระดับประถมศึกษาตอนปลาย

☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

5. เขตจังหวัดสถานศึกษาสังกัด

☐ ชลบุรี

☐ ระยอง

☐ ฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 2 การสำรวจการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่
ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

การสำรวจการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่
ระยองเศรษฐกิจ พิเศษภาคตะวันออก ใน 7 ด้าน ตามองค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา และ
การนำหลักสูตรไปใช้ ต่อไปนี้

- 1) ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร
- 2) ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร
- 3) ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้
- 4) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 5) ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน
- 6) ด้านการวัดและประเมินผล
- 7) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้

คำชี้แจง โปรดตอบแบบสอบถาม โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับที่โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติหรือมีระดับพฤติกรรมตามสภาพที่เป็นจริง หรือมีระดับความสำคัญที่ควรจะมี โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

ระดับการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกตามของท่าน
สภาพที่เป็นจริง

3	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

ระดับการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสในเขตระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกตามของท่าน **ระดับที่ควรให้ความสำคัญ**

3	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือมีพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพความเป็นจริง			ระดับความสำคัญ		
		3	2	1	3	2	1
ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร							
1	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนเชิงวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม						
2	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาต่างประเทศ						
3	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง						

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพ ความเป็น จริง			ระดับ ความสำคัญ		
		3	2	1	3	2	1
	ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding						
4	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
5	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม						
6	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้เฉพาะทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
7	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้ระดับพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ						
8	กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะพื้นฐานในการปฏิบัติงานในด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
ด้านการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร							
9	หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนการสอนสาระภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มีทักษะในการอ่าน ฟัง พูด และเขียนภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม						
10	หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม สาระภาษาต่างประเทศที่สามารถ						

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพ ความเป็น จริง			ระดับ ความสำคัญ		
		3	2	1	3	2	1
	นำไปใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส						
11	หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ความรู้ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding						
12	หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาองค์ความรู้ผู้เรียนด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม						
13	หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้และทักษะทางด้านการดูแล และการจัดการสิ่งแวดล้อม						
14	หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม ที่พัฒนาความรู้เฉพาะทาง และฝึกทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
15	หลักสูตรสถานศึกษากำหนดโครงสร้างรายวิชา การเรียนรู้รายวิชาพื้นฐาน/เพิ่มเติม/กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมคุณลักษณะในการทำงานให้กับผู้เรียน						
ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้							
16	กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และทักษะ						

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพ ความเป็น จริง			ระดับ ความสำคัญ		
		3	2	1	3	2	1
	ภาษาไทยที่ใช้ในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
17	กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้าง ความรู้ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และคำศัพท์เฉพาะ ทางที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ ระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
18	กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้าง ความรู้ และทักษะภาษาอื่น ๆ นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส ภาษาในประเทศอาเซียน ฯลฯ						
19	กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรเพื่อเสริมสร้าง ความรู้ และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้โปรแกรมต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น Microsoft Office, Adobe ฯลฯ มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมด้านคอมพิวเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ และการเขียน Coding						
20	กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้สร้างองค์ความรู้ด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ใน โรงงานอุตสาหกรรม						
21	กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความรู้ควบคู่กับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม						
22	กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่ให้ผู้เรียนได้มี ความรู้ และพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม						
23	กำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร ที่พัฒนา คุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอาชีพให้กับผู้เรียน						
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน							
24	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริม และพัฒนาทักษะใน การอ่าน ฟัง พูด และเขียน ภาษาไทยที่ถูกต้อง เหมาะสม						

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพ ความเป็น จริง			ระดับ ความสำคัญ		
		3	2	1	3	2	1
	รวมทั้งการใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ						
25	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอื่น ๆ ที่นักเรียนสนใจนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
26	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยี การเขียนโปรแกรม และสร้างนวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และส่งเสริมทักษะในการปฏิบัติงานด้านอุตสาหกรรม						
27	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม การรักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ชุมชนที่อยู่ในเขตโรงงานอุตสาหกรรม						
28	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือในโรงงานอุตสาหกรรม ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม หรืองานที่ปฏิบัติในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
29	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมให้กับผู้เรียน เช่น ความตรงต่อเวลา ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ เป็นต้น						
ด้านแหล่งเรียนรู้และสื่อการสอน							
30	จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะทางภาษาไทย การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ						

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพ ความเป็น จริง			ระดับ ความสำคัญ		
		3	2	1	3	2	1
31	จัดการจัดแหล่งเรียนรู้ มีสื่อการเรียนการสอน และสร้างบรรยากาศภายในโรงเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม						
32	จัดการจัดแหล่งเรียนรู้และบริการทางสารสนเทศ สืบค้นข้อมูล สื่อเว็บไซต์ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างเพียงพอทั้งในและนอกห้องเรียน						
33	จัดการจัดแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน การศึกษาดูงานทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพทางด้านอุตสาหกรรม						
34	จัดการบูรณาการแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนกับสถานศึกษา อาชีวฯ และ โรงงานอุตสาหกรรมที่ใกล้กับสถานศึกษา						
35	จัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าย โครงการ และใช้สื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการทางความคิด แก้ปัญหา						
ด้านการวัดและประเมินผล							
36	สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการใช้ทักษะภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ ธุรกิจ การเขียนภาษาไทยตามหลักวิชาการ ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน						
37	สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร การใช้คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม ที่เป็นการประเมินตามสภาพจริง และเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน						

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพ ความเป็น จริง			ระดับ ความสำคัญ		
		3	2	1	3	2	1
38	สร้างเครื่องมือวัดความรู้ และทักษะในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การเขียนโปรแกรม และการสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทางด้านอุตสาหกรรม						
39	ประเมินผลทางด้านคุณลักษณะพื้นฐานทางด้านอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน						
ด้านการนำหลักสูตรไปใช้							
40	มีการวางแผนเตรียมการดำเนินการจัดทำหลักสูตรที่ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก การเตรียมการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้สอดคล้องกัน						
41	มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ประสานงานกับชุมชน แหล่งเรียนรู้ทางด้านอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษองค์กรท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษา ในแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้						
42	มีการส่งเสริมงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากฝ่ายบริหาร ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการนำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก						
43	มีการพัฒนาครู สัมมนา เชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติในการนำหลักสูตรส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้อย่างเป็นระบบ						

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพ ความเป็น จริง			ระดับ ความสำคัญ		
		3	2	1	3	2	1
44	มีการติดตามและประเมินผลการนำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นทางด้านการปฏิบัติงานในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกไปใช้เป็นระยะ และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลมาวิเคราะห์และพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวอมรพิมล นิกชัยภูมิ
วัน เดือน ปี เกิด	13 มกราคม 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดกาฬสินธุ์
วุฒิการศึกษา	สาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน	376 ม.2 ต.นิคมพัฒนา อ.นิคมพัฒนา จ.ระยอง 21180

